

208454

Moldovanian

296

88

АЛЪТЪИРЕ АЪРИТЪ

BCU Cluj / University Library Cluj

САМЪЛ РАВВИ ЖИДОВЪЛЪИ.

BCU Cluj-Napoca

RBCFG 2010 03359

АЛКЪТЪИРЕ АЪРИТЪ

a xli

Samxil Pabbī Jidovxli

MŌSTRЪTOAPE PЪTЪЧИPII ЖИДОВЕШИТЪ

kape mai intlis in Moldova din Elineute in Romneute tamlzvinds-se s'a ui tinxpitŝ akolo in Iaxi la anxŝ 1771, ui akxm mxi ns se mai afla, ui s'a tinxpitŝ iar in anxŝ 1837, in zilele M. S. Domnaxi

Aleksandrŝ Dimitrie Fika. B. B.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Шi akxm pentrŝ a treia oarb din noŝ s'a tinxpitŝ spre obxiteskx.ŝ folosŝ kŝ ke.ŝtŝiala D. marexŝi logofŝtŝ Aleks Stxpa din Iaxi.

БЪКЪРЕНТИ.

Tinografŝa Nifon Mitropolits.

1837.

208454

„Azindž vorž azzi, ši nž vorž inčellece, ši vžzindž vorž veda, ši nž vorž kžnoašte, pentž kž s'až inprošaž inimile porodžlžl ačestžla.“ *Isaia Kan. 6. Stix 9. ši 10.*
Šli elž a zisž kžtre eī: „O nepričepždilorž ši zžbavnīčl kž inima, a kpede toate kīte až gržitž prooroci!“

Iska Kan. 24. Stix 25.

Тз ештl invžдžторžлž лžl Israil, ši ačestea nž ле шlї;“
Ioan Kan 3. Stix 10.

КЪТРЕ ЧИТИТОРІ.

Че folosѣ este de a ne întреба noi prin кх-
vinte кх жидовіи, саѣ de a skpie ши a тпъри кърцї;
дѣпъ че ниѣ инсши стъпинѣлѣ тѣлорѣ, ши zidi-
торѣлѣ Domнѣлѣ nostrѣ Iisxs Xpistos, ниѣ dѣmне-
zeештїи ши пѣртъторїи de Дѣхѣ апостолї, ниѣ ін-
целенцїи ши кхпрїнцїи de Дѣмнезеѣ пѣрїнцїи ши
daskалїи, н'аѣ пѣтѣлѣ ка съ'ї факъ съ креазъ, кхм
кѣ Iisxs Xpistos este Mesia пе капе 'лѣ аштеап-
тѣ, ши адевѣратѣ фїѣ ши кхвїнтѣ алѣ лѣї Дѣмне-
зеѣ? Че съ пѣдѣждѣмѣ, саѣ дїн інтревѣрїле кх-
vїтелорѣ челорѣ доведїтоаре, саѣ дїнтр'о кѣрті-
чїкѣ мїкѣ ши пре skхртѣ арѣтѣтоаре? Мѣлте кх-
vinte a інтревїнцѣтѣ Дѣмнезеѣ-омѣлѣ ка съ'ї ад-
дѣкѣ ла каlea адевѣратеї кхпoштїнцe de Дѣмне-
зеѣ, тѣлѣчїндѣ лорѣ ши кхvїнтеле sfїтелорѣ skpїн-
тѣрї, дѣпъ кхм ачееа: „Иїатра капе н'аѣ sokotї'о
zїdїторїи, ачееаста s'a фѣкѣтѣ ін канѣлѣ ѣнрїѣлї.“
Mateїs: Кап 21. Иїї ачееа: „zїs'a Domнѣлѣ Dom-
нѣлї мїѣѣ, шеzї дѣ-a дреанта mea.“ Mateїs.

Кап 22. Ши ачеа: „Духлѣ Домнвлѣ престе mine, pentрѣ каре м'а хнсѣ“ Лѣка Кап 4. ши ателе преа мѣте. Толѣ ачеаста се vede кѣм кѣ а fostѣ скоплѣ ши сфиршитлѣ минѣнлорѣ лѣ челорѣ престе фире ши netълмѣчите, прекѣм о ак-зимѣ ла рѣгѣчѣнеа чеа кѣтре Дѣмнезеѣ, ши фирескѣлѣ сѣѣ пѣрпите pentрѣ Лазѣрѣ челѣ мортѣ де патрѣ зиле: „Iар pentрѣ породѣлѣ че стѣ им-прежѣрѣ амѣ зисѣ ка сѣ креазѣ, кѣм кѣ тѣ м'аї тримисѣ.“ Ioан Кап 21. ши ла мѣстраре: „De нѣ кредецѣ mie, кредецѣ fantелорѣ“ Ioан Кап 10. Кѣ ачеа повеститоаре а сфитеї скрпнтѣрї кѣтре Христос амѣстраре а врѣтѣ ка сѣ ле лѣmineze минтеа интїлѣ Мѣченїкѣ ши архїдиаконѣлѣ Stefan. Кѣ мѣте тѣмѣчїрї алле сфнтелорѣ скрпнтѣрї ши грѣрї де фадѣ а пѣдѣждѣитѣ сѣї вїнезе Петрѣ. „Prїn мѣте nevoїnce, ши кѣвїnte, ши Enistolїї, ши прїn рѣгѣчѣнеа чеа fierбїnte, кѣ їnsѣмї еѣ м'амѣ рѣратѣ ка сѣ сїѣ anatema де ла Христос,“ s'а nevoїтѣ ка сѣї добѣndeaskѣ Павел. Рїm. Кап 9. Кѣ вїтежїе ши їncelentѣ este dialогѣл лѣї Іѣstin флософѣл ши мѣченїкѣл кѣ жїдовѣл Трифон. Doveдїтоаре ши їncredїncѣтоаре sѣntѣ грѣрїле їm-protїва жїдовїлорѣ, адїкѣ 21 ши 24 ши 29, алле лѣї Кїрїл алѣ Aleksandrieї. Пѣстерїле сїntѣ челле дѣпѣ рїndѣ чїпчї їnvѣцѣтѣрї алле лѣї Zлатоѣstѣ, дїn їnvѣцѣтѣрїле лѣї челле їmprotїва жїдовїлорѣ ачеа 29 ши 41. Asemenea ши dovezїле а мѣл-

torǎ sfîncîi altora, saǎ челле че sîntǎ semъnate aicî ши аколо învъдъtъpиле лорǎ, saǎ а челлорǎ че dinadinsǎ аǎ skpîsǎ învъдъtъpî împotîva лорǎ. Vrednikъ este supе а плека ла kredîngъ, ши ал-къtъpеа (че s'аǎ fъkъtǎ îн време челле маî де пре xpmъ împotîva жîдовîлорǎ) лѣ Kîpîлǎ Patrî-архл Царîградълѣ Лѣкар. Ши къ toate ачестеа жîдовîi îаръшî рѣмîнǎ жîдовî орбî ши îнвîрто-шадî, ши неîndрентадî ла чеа дîн îнченъtǎ а лорǎ sokoteалъ ши рѣтъчîре, saǎ fiîndǎ къ totълǎ не-симдîторî, saǎ амъцîндǎ xпîi пре алдîi ши амъ-цîндъ-se. Дар оаре че тревъiъ съ facemǎ pentръ ачестеа? съ înkîdemǎ гъра? съ askъndemǎ кон-деiлǎ? съ нъ маî авемǎ нîчî о нъдежде pentръ а лорǎ mîntъpе? ба. „Амар mie este де нъ воiъ vine-besti.“ I Корîntenî Кап 9. Адевъратǎ este, къm къ totǎ neамълǎ жîдовескǎ нъ s'аǎ лъminatǎ, дар' къ toate ачестеа дîн времеа опîндъелîi чеî îнтръпате пîнъ астъ-zî este маî ненъмъратъ мъл-цîмеа чеа че аǎ kpezъtǎ дîн tрîнmîi. Fiîнд къ н'аǎ îнчетатǎ дîн време îн време а се траѣ де дарълǎ челǎ dъmнезеоскǎ, kîцî ераǎ vase кърате ши vredнîче supе а приîмî лъmîнареа kredîнгеi. „Къ nîменî нъ poate съ vie ла mine, zîs'а Dom-нъл nostръ, де нъ'лǎ ва траѣ пре елǎ Татълǎ челǎ че м'а tрîмîsǎ пре mine.“ Ioан Кап 6. Ши пре чîне траѣ Татълǎ, фъръ нъмаî пре ачела че este vredнîкǎ Дарълѣ съǎ, ши пре ачела, ла кареле

kredința pentru bunătatea voinei sale poate să
 priciniască mântuirea cea veșnică? Cu adevărat
 după cum noi știm pietrele chelle de măt
 peșteră în sikriele chelle poarte, și mirezmile
 chelle cu bună mirasă în vasele chelle krate, а-
 ша și Dumnezeu știe taina cea prea cinstită а
 bunei kredințe în lăuntră în sfletele chelle cu bun
 plecare și cu bună voine. Nu este dar' lăcră
 vrednică de atita mirare, nici de vedemă nekre-
 dințiosă neamă rădăvioră, după ce а азită
 проповедirea opîndăiei чеї întrъnate, nici de
 азимă de neamă, а кареле не с'а пропове-
 дитă nici декъмă аdevăралă kredinții. Ажъне
 сь sokotimă, cum ку poate pentru рътатеа бу-
 nei voinei лорă *Съ ми се факъ kredința прічинă*
de mai мятă osîndă, după квинталă ачела. „Челă
 че а шитă воїа Domnăлі сь, și n'a гъtită, ни
 а фкăтă după воea лă, se va bate мятă.“ *Лăка*
 Кап 21. Інъ noi каріи ку китă не штимă стъреа
 чеа din лăнтрă а сфлетăлі некрединціоміорă,
 ку атитă май мятă сінтемă datorі а дори мінсі-
 преа лорă, pentru ку сінтă ми еї «проане де noi
 după sokoteала omenіі, și pentru ку с'а ін-
 трънатă ми а пътимă Domnăлі nostră pentru тоді
 фръ де озеіре. Се каде ми ку граїс інцелентă,
 și ку fantă ізвітоаре де Dumnezeu, și ку кърді
 din skrintăрі, și ку totă felăлі де ате кінсрі
 плăкте лă Dumnezeu сь не nevoimă pentru ін-

toarçerea лорѣ ши îndreptarea. Neprimindă noi фъръ de ниѣ зпѣ кѣвѣнтѣ, кѣм кѣ nevoinца este зѣдарникъ pentрѣ învîrtошarea inimii ши ор-
 бѣrea лорѣ. Кѣчи ши зпѣлѣ пѣмаї de se va î-
 тоарче, destѣлѣ este спре а авеа noi мѣлте рѣс-
 пѣтѣрѣ de ла Дѣмнезеѣ, ши ертаrea пѣкателорѣ
 noastre. „Кѣ челѣ че ва îтоарче пре пѣкѣтосѣ
 din рѣтѣçirea кѣйї лѣї, ва мѣнтѣї sѣfлетѣ din moarte,
 ши ва копери мѣлцимеа пѣкателорѣ.“ Іаков Кап 5.
 Дар ши de пѣ se va îтоарче нимenea din трѣн-
 миї, їаршї остенеала пѣ este зѣдарникъ. Пен-
 трѣ кѣ кѣноскѣторѣлѣ inimilorѣ ши дрентѣлѣ жѣ-
 декѣторѣ привѣндѣ мишкѣрїле челле їзбѣтоаре de
 Дѣмнезеѣ алле sѣfлетѣлѣї, ãнкѣпѣнеазѣ бѣна во-
 ãнцѣ. Аçesteа гѣндѣндѣ, амѣ лепѣдатѣ totѣ кѣде-
 тѣлѣ ачела че мѣ фѣкѣ сѣ крѣзѣ кѣм кѣ тѣлѣçи-
 реа ши тѣпѣрїеа кѣрѣцїї ачешїа este остенеалѣ
 zadарникъ ши фъръ фолосѣ, ши кѣ totѣлѣ nepodi-
 тоаре. Ши çине шїе, амѣ гѣндѣтѣ, кѣм кѣ ãi-
 menї dintр'atїçеа жїдовї, кїцї este кѣ nençtingѣ
 ка сѣ о çитеаскѣ пѣ se va çмїлї, ши se va î-
 тоарче din рѣтѣçirea кѣйї лѣї? маї, вѣртосѣ кѣ е-
 ste алкѣтѣрїеа а daskѣлѣлѣї лорѣ, ши toate dove-
 зїле лѣ аѣ лѣатѣ din sfintele skрїпїтѣрї?

Картеа ачѣаста, ши pentрѣ пѣтереа dovezi-
 лорѣ ей, ши pentрѣ тѣлѣтѣçїеа чѣа кѣвѣїпѣçоасѣ а
 зпорѣ кѣвѣнте de алле sfinteї skрїпїтѣрї, ши pen-
 трѣ кѣ este алкѣтѣрїе de жїдовѣ, se vede, кѣм

kъ poate шi съ mъstre îndestълъ, шi съ факъ де ажънсъ пре жидовi ка съ креазъ повъдъндъ'i пре еi ла лъминареа адевъратеi крединге. Ачeастa с'а алкътъитъ Аравичеште де къръе даскълълъ жидовескъ Самъил. Ачестъ Самъил Israilitъ, се траде дин Марокълъ Афричеi; инвъдатъ ин сфанта скринтъръ векiе шi десъвiрмитъ ин лимба Арабъ, а скрисъ къръе Равви Isaak даскълъл Sinagoциi че ера ин Sivilimetъ поменитеi импъръциi, ин модъ де епитолъ, мъстрiндъ иншелъчiзнае Евреilorъ шi доведитъ дин sf. скринтърi венiреа лъi Mesia шi индеплините интръ динсълъ toate проорочиe проорочиlorъ.

Nimenea n'a скрисъ вре оdatъ асърпа амърipii Исдеilorъ (евреilorъ) маi десълъшитъ шi маi доведитъ де китъ ачeастa. Ачeастъ скриепе маi мълтъ де китъ 230, а fostъ аскънсъ.

Iар ла анълъ 140, де ла Xristos, с'а традъсъ ин латинеште дъпъ орициналълъ Арабъ, де къръе Алфонсъ Bonomъ Испаниолълъ дин тръпа fratilorъ че се зикъ Dominikanî, каре „*Opus aureum*“ лъкръ де асръ о а нъмитъ. Де треi ори с'а тiпъритъ, къръм кърпiнде редакциa латинъ. Întiis ла Venecia ин анълъ 1439, апоi ин Мацерата ла анъл 1693, шi пе жртъ ла Лхцерна ин анълъ 1736, шi къ toate ачeастea, totъ сiнтъ аневое де гъситъ. Дин казъл къ инрълътъциi Евреi, къръпърiндъ poate кърциe, ле ардъ, темiндъ-се, нъ каре къръва

nația deskizîndu'și iar printre'nsa okii, s'ă îndeleargă kîtă sintă de înșelăci pînză akșm, nepriimindă euanđeliceaska doktrină a mîntăitorălxî Xristos.

Iar la 1769, tradăkîndă-se din limba Latineaskă în cea Elineaskă, s'a tipărită în Lînska Saksonii, și dăpă aceasta, la anălx 1771, tradăkîndă-se în limba noastră națională, s'a tipărită la Iași în Moldavia, și adăca oarb în Băzlx la anălx 1837. Noemvrie 16. (S. II.)

Pentru aceea, unde s'a aflată kvintele skrintării dăpă tîlmăcierea celorlx șeante-zeci assemenea kă cele Arabicești, s'a păsă de o parte. Și acestea sintă destăle kătre cititorălx celă kă bînză kredință. Iar p're voi, o jidoviloră! nămaî dălx lăkră v'ă sfătăieskă: s'ă citiți kartea făr de patima aceea ce aveți asăpra kreștiniloră, și făr de kvetele cele din înčență xăltoare și minănoase, karele din kopălărie le-ăci învățată de la pîrinții vostri, p'vîndă alăkăitorălxi kărcii achemiea, karele kă toate kă aă fostă jidovă, măi vîptosă și ală vostri daskălx, însă fiindă kă făr de patimă a citită sfintele skrintări, s'a lăminată, prekăm se vede, și a kănoskălxă adevărlă. Mîntea, iar nă patima se kade kă s'ă f'ă jădekătoră. Săfletălx iar nă kvetălxă celă din înčență.¹ Patima, și

¹ *Proînșisă se zice grecește, aceasta ce s'aă tîlmăciită aiăi „kvetălxă*

kъцетълъ челъ din încепктъ фъръ de simțire în-
groașъ птереа съфлетълъ чееа че озивеште би-
неле ши рълъ, ши фъръ de воe ръпескъ маї па-
инте жъdekata. De ведї вреа вої ка съ desръ-
дъчинацї патимле челле кх къцете грешите, ши
kiemindъ ажторълъ челъ din инълциме, ведї чїтї
kartea нъ ка ниште жїдовї нїзмътаредї, чї ка нї-
ште жъdekъторї аї адевърълъ карїї озїбескъ рълъ
de бїне, нъ тъ їndoїескъ, кхм къ ачеаста се ва
fache воъ повъдъїтоаре ши de съфлетъ мїнтъїтоаре.

Nikiforъ Ieromonaxълъ Teotoki.

Къвїнчїосъ лскрх este a avea fiește-kape
kreshinъ ачестъ felъ de кърцї nentрх четанїe,
пекхм este ши ачестъ лкрїтъ karte. Къчї
dїнtr'ачестea kite Dъmnezeъ Tатълъ челъ бїне-къ-
вїнтатъ a гръїтъ їн sїнтеле skpїнтърї nentрх Fїїлъ
сълъ челъ знълъ-нъскхтъ, toate їнtr'ъna adъnate
le їнвадъ kreshinълъ, ши pїнтр'ачестea fїїндъ а-
жторїтъ, скапъ de пїмеждїеа съфлетълъ сълъ. Ши
fїїндъ къ тогї ної, ка нїште ostayї аї лїї Xpїс-
tos лa ачестъ тpeчepe a лхмїї чеї дешeарте пъ-
рпреа sїнтeмъ їнtrъ рълъвоаїe, sїнцїндъ-не їмпро-

din începктъ nenstїндъ-се тълмъчї їнtr'алтъ kїнъ, їар їнделлeчepeа
къвїнтълї este ачeастa: адїкъ челле че озїлъ din kopїлърїа са
аъде de лa пърїндїї лїї, саъ de лa алцїї, ши лe пне їн мїнтeа
лїї, озїчїндъ-се пърпреа a лe гїндї, kape пpeа къ алeвоe
este a лe desръдъчїна din къцетълъ лїї, ши дснъ тълмъчїpeа а-
чeастa маї тогї oamenїї sїнтъ пролїтїкoшї. їнсъ ачестъ *Проли-*
сїс poate зне-opї сълъ fїз адевъратъ, їар de маї нїлте opї mїн-
чїносъ ши грешїтъ.

tiva връжташи́лорѣ чѣлорѣ невъзхѣи́ ши́ вѣкленѣ, карѣи́ неконтенитѣ́ пѣвълескѣ́ нѣ ла трѣпѣри́е поа-
 stre чѣ ла сѣфлетеле́ поastre, ши́ кѣ възпѣ́ тѣри́з
 съ́ невоѣскѣ́ ка съ́ не голеаскѣ́ de тоатѣ́ fauna
 възпѣ́ чеа́ дѣмнезееаскѣ́, ши́ маѣ́ вѣptosѣ́ de ѣпѣл-
 дѣмеа́ пѣтѣри́и чѣлеѣ́ din капѣлѣ́ зпѣгѣлѣ́и, пре́ карма́
 ѣнтѣ́рѣндѣ́-не, не́ мѣнтѣимѣ́ зпелѣндѣ́ еѣ́ тоатѣ́ ме-
 штеши́зѣреа́ ка съ́ не́ клѣтеаскѣ́ ши́ съ́ не́ сѣрпе
 ла́ адѣнчѣмеа́ чеа́ гроазникѣ́ а́ мѣнчѣи́; дрѣнтѣ́ а-
 чѣеа́ Дѣмнезѣлѣ́ ѣндѣрѣри́лорѣ́ нѣ́ а́ датѣ́ ноѣ́ ѣн
 сѣнтеле́ скрѣнтѣ́ри́ кѣвѣнтеле́ чѣле́ пѣлине́ de пѣте-
 реа́ лѣи́ чеа́ невѣрѣитѣ́, ка́ ниште́ арме́ спре́ ѣнфрѣн-
 цѣреа́ ачѣлорѣ́ връжташи́, ши́ спре́ мѣнтѣ́реа́ сѣ-
 флетелорѣ́ поastre. Ши́ дака́ аѣ́ авѣтѣ́ трѣвѣи́цѣ́
 а́ ѣнтѣ́вѣи́цѣ́ ачѣсте́ арме́ алѣ́ скрѣнтѣ́ри́и чѣре-
 клѣ́ nostrѣ́ ѣмпѣратѣ́ чѣлѣ́ пѣтерникѣ́ ѣнтѣ́ тѣри́з,
 ши́ слѣвѣтѣ́ вѣрѣиторѣ́ а́ тоатѣ́ лѣмеа́ ши́ алѣ́ морѣи́
 ѣмпротѣ́ва чѣлѣ́иа́ чѣлѣ́ ѣснитеа́ пре́ елѣ́, дап́ кѣ́ кѣтѣ́
 маѣ́ вѣptosѣ́ ноѣ́ карѣи́ сѣнте́мѣ́ din фѣре́ непѣтѣн-
 чѣоши́ (ши́ лѣпта́ не́ есте́ нѣ́ ѣмпротѣ́ва сѣнѣлѣ́и ши́
 а́ трѣпѣлѣ́и), авѣмѣ́ трѣвѣи́цѣ́ de армеле́ ачѣстеа́?
 Дрѣнтѣ́ ачѣеа́ ла́ мѣлѣ́те́ пѣрѣцѣ́ de алѣ́ скрѣнтѣ́ри́и
 тѣтѣлорѣ́ ни́ се́ порѣнчѣште́ de кѣ́тѣре́ ѣмпѣратѣ́лѣ́
 nostrѣ́ Дѣмнезѣ́, ка́ съ́ лѣпѣ́дѣмѣ́ грѣжѣ́ле́ лѣмѣи́
 ши́ деzmѣ́рѣдрѣ́ле́ трѣпѣлѣ́и, ка́ ниште́ осташѣ́ о-
 рѣндѣ́ицѣ́ ла́ рѣзѣоѣ́з, знде́ сѣфлетеле́ се́ прѣмеж-
 дѣѣскѣ́. Ши́ тоатѣ́ грѣжеа́, сѣи́нѣца́ ши́ лѣкрѣлѣ́ no-
 strѣ́ чѣлѣ́ обѣчѣнѣитѣ́ алѣ́лѣ́ съ́ нѣ́ фѣе, de кѣтѣ́ нѣ-

maï înвѣдѣтъра ши кѣдетарѣа sfintelorѣ skrintѣрї;
 къ într'ачестѣа Dѣmnezeалѣ mїntѣрїї noastre ne-a
 datѣ noѣ toate челѣ че sїntѣ plїne de дарѣлѣ
 вїедїї ши алѣ Dѣхѣлїї sfintѣ, карѣлѣ sѣfleteлѣ
 noastre лѣ лѣmineазѣ, лѣ кѣрѣдеште, лѣ стрѣлѣ-
 чеште, лѣ хрѣнеште, лѣ адапѣ, лѣ веселеште, ши
 кѣ dѣmnezeештї фачерї-de-вїне лѣ їmpodobеште,
 лѣ їмбогѣдеште, ши ла слава ши їmpѣрѣдїѣа чеа
 череаскѣ лѣ їналдѣ. Дечї орї карѣлѣ поfтеште,
 їнтр'ачеастѣ трѣчере а вїедїї чеї skѣрлѣ, ка сѣ
 кїштіѣе кѣ бѣнѣ порочїре toate челѣ че s'аѣ zїsѣ
 maï 'nainte, ши сѣ se fakѣ їнтрѣ фачерїлѣ de вїне
 ши дарѣрїлѣ челѣ dѣmnezeештї ка ачѣла че се
 skpїѣ їмпрежѣрѣ de проорокѣлѣ Davidѣ ла psал-
 мѣлѣ челѣлѣ d'їнїїѣ, сѣ нѣ їнчѣтезе zїoa ши noап-
 tea de а се nevoї кѣ osteneалѣ ла їнвѣдѣтъра ши
 кѣдетарѣа sfintelorѣ skrintѣрї; кѣчї фѣрѣ de os-
 teneалѣ нїчї знѣ вїне нѣ се кїштігѣ, нїчї sѣfle-
 tesкѣ нїчї трѣnesкѣ.

Toma Mandakamѣ.

Stixэри политическi алле тълмъчиторълэ кътре чититорii ачестей къртичелэ.

Învъдъторълэ жидовиморъ челлэ преа vestitъ,
Însъmî ачeastъ карте а алкътъитъ;
Равви Samsîл кэ нъmipeа este нъmitъ,
Граiхриме скриптурii преа bine ле-а întokmitъ.
Кэ венипеа лэi Messia чеа преа адевъратъ,
Орiндъiала Domнълэi чеа iнтръпатъ.
Къm кэ s'а нъскътъ din feciоара чеа къратъ,
Din zisele проорочиморъ въдеште шi араъ.
Патима, moартеа, шi iнвиереа историсеште,
Îнълдареа чеа кътре черъ frъmosъ о прослъвеште.
А kpede шi а dovedi сингъръ се nevoiеште,
Доъхъ венипi алле лэi Xristos, скриптура iлэ силеште.
Ъчидереа ачестъiа недреантъ sokotеште,
Ровiеа лоръ чеа de тълдii анi вечникъ кибъзiеште.
Пентръ грешеала че-аъ фъкътъ фъръ de omenie,
Пъриндii лоръ чеi ъчирашi vestiцii iнтръ kpszie.
Шi синцеле ачелэi drentъ преа drentъ ii осiндеште,
Ърмиашi fiindъ ачелора сингъръ адевереште.

Neamxl̩ Israiltenesk̩ defaĩm̩ ũi ž̩m̩eſte,
 De r̩t̩ſſiſſe neamxl̩i foarte se tĩng̩iſte.
 Almeſere ſe biseriſii laſd̩ ũi ſl̩veſte,
 Kredĩn̩da pravoslavnik̩ ſnal̩d̩ ũi t̩r̩reſte.
 Œert̩fa ſe ſ̩r̩-de-ſĩn̩de o prea ſnal̩d̩,
 A ſi nenriĩmite al̩te ſert̩fe ne ſn̩vaſd̩.
 Fiĩ l̩i D̩ſm̩nezeſ̩ pre apostol̩i ſi n̩m̩eſte,
 Īn lok̩xl̩ prooroc̩ilor̩ſ̩, ſi n̩ se ĩndoĩeſte.
 K̩t̩re Ravvin̩xl̩ Isaaak a sk̩p̩iſ̩ arab̩iſte,
 Bonom̩ſ̩ Alfons̩xl̩ t̩l̩m̩ſ̩ind̩ſ̩ aſeasta latin̩eſte.
 Nikifor̩ſ̩ dask̩xl̩ prea n̩mit̩ſ̩ ĩn lim̩ba El̩neask̩,
 Din Teotoki neamxl̩ l̩i, kredĩn̩da kreſt̩ineask̩.
 Laſda r̩ſ̩ſ̩rit̩xl̩i, ap̩r̩ſ̩tor̩ſ̩ kredĩn̩ſii,
 Konteneask̩ zav̩ſtiea n̩ſ̩i maĩ ask̩t̩ d̩n̩ſii.
 Pr̩in ĩndemn̩ſearea ſn̩ſ̩ia veſtit̩ ĩntr̩ſ̩ ſl̩veſe
 R̩v̩n̩ſ̩ aſemenea av̩nd̩ſ̩ ob̩ſteaska foloſire
 S'aſ̩ nevoit̩ſ̩ a t̩l̩m̩ſ̩i k̩rt̩iſ̩ika greſeſte,
 Karea ak̩ſm̩ s'a preſ̩k̩ſ̩ſ̩, eſ̩ zik̩ſ̩, moldoven̩eſte.
 Īndemn̩ſ̩tor̩ſ̩, oſ̩p̩d̩ſ̩itor̩ſ̩ ſ̩r̩ſ̩ de ĩndoĩre,
 Ioan Kantakozino a foſt̩ſ̩ la t̩l̩m̩ſ̩iſe.
 Fiĩxl̩ l̩i Iordake marexl̩i loſof̩ſ̩ſ̩,
 Aſeasta eſte neamxl̩ſ̩ ſ̩ſ̩ kare 'l̩ſ̩ ap̩ſ̩ſ̩.
 Aſl̩nd̩ſ̩-se la al̩ſ̩ viſtieſeĩſ̩i ſeĩ mar̩i ſtat̩ſ̩,
 Īntr̩'a n̩z̩iteĩ ſ̩ſ̩r̩i Moldov̩iĩ ſfat̩ſ̩.
 K̩ſ̩ſ̩ia neamxl̩ſ̩ ſe l̩ſ̩i ſ̩n̩ſtit̩ſ̩ ne den̩l̩nd̩ſ̩ se k̩ſ̩noaſte
 Dr̩agoſtea k̩t̩re patrie, ſi r̩v̩na se veſteſte.
 Faſt̩ele ſe l̩ſ̩e v̩red̩niſe, faſer̩ile-de-ſ̩ine,
 Īmpodobesk̩ſ̩ ſ̩ſ̩let̩xl̩ſ̩ ſ̩ſ̩ prek̩ſm̩ se ſi k̩ſ̩vine.

A folosi patria sa kx totxlǎ se silente,
 Cinstea, nxmirea patrie, fierbinte o doreste.
 Însxși achestǎ boierǎ nxmitǎ a vrxtǎ s'o tinǎreaskǎ,
 Ka togǐ ceǐ ce vorǎ citi prea sǎ se foloseaskǎ.
 Pentrx venirea lxǐ Xristos sǎ nx se îndoiasǎ,
 Și zisele proorocilorǎ sǎ le prea sokoteaskǎ.
 Lxmina adevǎrxlxǐ, kredinca sǎ nxzeaskǎ,
 Ka nx kxmba sǎ îea și eǐ osînda jidoveaskǎ.
 O Iisuse bxnxle! laxda începeaskǎ!
 Prea dxlce milostivxle, și slava cea cereaskǎ!
 Achestǐ bine kredinçiosǎ viaxǎ dxrxǐeste,
 În pace și în liniște statornikǎ îlx nxzeeste.
 Kxrcerile chelle de sxsǎ, și kx bogatǎ dare,
 Varsǎ-le milosîrdnice în kasa dxmisale.
 Îndelxncimea anilorǎ kx bxnx porocire,
 Și toate bxnxțxșile chelle de fericire.
 Pre fiixlǎ sǎx Mateix kx kreșterǐ îlx txrește,
 Dxnx xrtareea tatxlǐ a fi bine-voïeste.
 Iarǎ pre mine nevrednixlxǎ txlxmçitorxlǎ kxrciǐ,
 De mxnkǎ izbъvește-tx, și de osînda morçiǐ.
 Ka nxrxrea sǎ prosъveskǎ mila ta cea bogatǎ,
 Bxnxțatea și dragostea cea neasemnatǎ.
 Amin, în veciǐ vecilorǎ, fъrx de kontenire,
 Toma îmi este nxmеле, nx zikǎ altǎ nxmire.

TITLUL ȘI SKRISOPII.

Skrisoare ce s'a scris de către Samsil daskalul acidoveskș ce se țrațe din împărăția Marocului, către Paveinul Isaak daskalul Sinagogii ce este în Sveismetș, kare se află în nsmita împărăției.

SKRISOARE.

Dumnezeș, frate, s'ă te fepeaskș mi s'ă te p'zeaskș pînă kînd ne vomș mîntși din robia acesa, ne vomș adăna p'siniciș fiindș, se va apro- pia pachea noastră, mi va însemna Dumnezeș bna voiuța sa preste viața noastră, amin.

Amș kxnoskxtș mi m'amș înkpediuatș, kxm kș tș eștî plinipea înv'c'ț'p'rii vremii noastre, mi kș la tine p'ăjdăimș ka s'ă ne dai adev'rate dezleg'p'ri prin alle tale minșnate t'lm'ț'p'ri mi înv'c'ț'p'ri la nedomipirile leciș, mi la alle proorociilorș. Deci, noștindș eș a m'ă împ'rtșii

¹ împărăția Marocului este în Afrika, s'ăb st'pnipea znsi p'ingș foarte tare, karele se zice împ'ratș alș Marocului îns'ă mi st'pnitorș alș Africii.

învъдътърїи тале, пѣх џіе înainte съвїршїрїле шї
гїндърїле îнїмеї мelle ла алле леџїї шї алле проо-
рочїлорѣ, азъпра кърора foarte înfrikomatѣ îнтрѣ
дърерї сїнтѣ шї мѣ кїнзїескѣ кѣ съфлетѣлѣ. Дрентѣ
ачеа аллергѣ ла îndestълареа învъдътърїи шї îн-
целленчїзнїи тале, шї трїмїџѣ џїе ачеастѣ къртїчїкѣ,
пърѣждѣїндѣ, кѣ вререа лѣї Дѣмнезеѣ, ка съ мѣ
îнтърескѣ прїн тїне ла адевърѣ, шї съ мѣ лѣмї-
незѣ ла педомїрїрїле мelle.

КАПѢ 1.

Пентрѣ че Жїдовїи сїнтѣ ссб дсмнезеїаска срїк.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Мofteskѣ, стъпїнѣлѣ мїеѣ, ка съ мѣ îнке-
динџезѣ прїн тїне шї прїн мъртърїїле леџїї, алле
проорочїлорѣ шї алле алторѣ скрїнтърї, пентрѣ че
ної жїдовїи тоџї де обште сѣнтемѣ бърѣџї де Дѣм-
незеѣ кѣ робїа ачеаста îн кареа сѣнтемѣ, шї кареа
поате кѣ адевъратѣ съ се нѣмеаскѣ хрїѣ а лѣї
Дѣмнезеѣ вечїникѣ, кърчї нѣ аре сфїршїтѣ; Де
време че аѣ трекѣтѣ о мїѣ де анї шї маї мѣлѣ,
декїнд не-амѣ робїтѣ де кърте Тїтѣ. Ної штїмѣ,
кѣм кѣ пърїнџїї nostri аѣ слѣжитѣ idolїлорѣ, аѣ
вчїсѣ не проорочї, аѣ лепѣдатѣ леџеа лѣї Дѣм-
незеѣ, шї пентрѣ тоате къркърїле ачестеа Дѣм-
незеѣ нѣ ї-аѣ педенсїтѣ, гърѣ нѣмаї кѣ чеа де

шеанте-зечи де ані робіъ а Вавилонѣлѣ, kind
 дѣпъ ачеа време милостивѣ фъkindѣ-се асѣпръ-ле
 'ї-а întopsă iarъші în пъmintѣлѣ морѣ. Ши дѣпъ
 skpintѣрѣ, чеа де атѣнчі дѣmnezeiaskѣ хрѣіъ ера
 маі tape dekîtă toate челме-л-алте, kîte adikъ
 маі 'nainte de ачелме времі аратѣ дѣmnezeiaska
 skpintѣрѣ. Însъ, прекѣm амѣ zisă, pedeansa а-
 челморѣ mѣлте грешеле n'аѣ цинѣтѣ, фърѣ пѣмаі
 ані шеанте-зечи, ши акѣm, стъpinѣлѣ меѣ, дѣm-
 nezeaskа хрѣіъ, че ачeastъ datъ ne pedensemte,
 este фърѣ de sfîrșită, ши ničí проорочиі nѣ ne
 фърѣdieskă sfîrșitѣлѣ еі. De vomă вреа съ zi-
 chemă къ ачeastъ de акѣm хрѣіъ, în kapea ne
 аfлѣmă, este інкѣ хрѣіа ачееа, pentрѣ kapea а
 хрmată робіа de шеанте-зечи де ані, fiндѣ-къ n'аѣ
 plinită пре амѣрѣntѣлѣ kѣ аніі че s'аѣ zisă маі
 nainte пъringiі nostri nѣmitеле пѣkate, noi fa-
 chemă minчiъnosă пре Dѣmnezeѣ, kape съ nѣ fiъ!
 pentрѣ къ insъmі адевѣратѣлѣ ши слѣvitѣлѣ Dѣm-
 nezeѣ prin проорочи а opîndită времеа робіеі а-
 чеіа, adikъ пре чеі шеанте-зечи де ані. Dreптѣ
 ачееа, ачeastа nѣ este pesnѣnsă, чи mintѣipe а-
 dikъ пpичiъipe, kapea nѣ este тpeвѣindѣ de а се
 пѣne înainteа челморѣ пpичеnѣдiі ши інцелленцiі.
 Ши де vomă zиче къ Dѣmnezeѣ ла mѣtapeа ачееа
 а mѣxită о пapте а neamѣлѣі nostrѣ, iar nѣ ши
 чееа-л-алѣ, ши kѣm къ пре ачеіа че 'ї-аѣ mi-
 lăxită 'ї-а întopsă, ka съ zideaskѣ iarъші bisepi-

ka, преѡм зиче проорокѡлѡ Ieremia, ми кѡм къ ної сѡтемѡ дѡн чеї че нѡ с'аѡ милѡитѡ, аѡнѡчѡ крештинѡї не ворѡ зиче кѡм къ Дѡмнезеѡ а милѡитѡ пре чеї че аѡ слѡжитѡ идолѡлорѡ ми аѡ ѡчисѡ не проорочѡ; се крѡде дар ми пре ної сѡ не милѡѡскѡ, де време че ної н'амѡ пѡкѡтѡитѡ. Осебитѡ, ла пѡкѡтѡшѡї пѡрѡнѡї пѡдеанса дѡмнезеешѡї рѡсплѡтѡрѡї авае оаре-каре хотарѡ; пентрѡ че дар пѡдеанса ноаштрѡ, карѡї н'амѡ грешѡитѡ, сѡ фѡ пѡхотѡрѡитѡ? Кѡ адеврѡпатѡ индѡлѡнгатѡ este ми пѡхотѡрѡитѡ пѡдеанса ѡн карѡа сѡтемѡ, ми нѡчѡ ѡн леѡе, нѡчѡ ѡн проорочѡ пѡтемѡ сѡ афлѡмѡ хотарѡлѡ ми сѡрѡшѡитѡлѡ аѡестѡї пѡденсе. Дечѡ, стѡпѡнѡлѡ мѡѡѡ, фѡндѡ-къ Дѡмнезеѡ а пѡденситѡ пре пѡрѡнѡї нѡстрѡї пентрѡ слѡжѡреа идолѡлорѡ ми ѡчѡдера проорочѡлорѡ, ми пѡдеанса ми грешѡеала се вѡдѡ ла дѡмнезееаска скрѡпѡтѡрѡ, ми Дѡмнезеѡ нѡ пѡденсеште де доѡѡ орѡ аѡееашѡ грешѡеалѡ. Дрѡнтѡ аѡееа пентрѡ грешѡеале чѡле трѡксте ера пѡдеанса, адѡкъ рѡвѡа чѡа де меантезѡчѡї де аѡї, де време че Дѡмнезеѡ нѡ пѡденсеште де обѡште, фѡрѡ нѡмаї пентрѡ обѡштеаскъ грешѡеалѡ. Се каде дар' а ѡрѡма негрешѡитѡ, кѡм къ дѡнѡ рѡвѡа аѡееа ної тоѡї амѡ грешѡитѡ ѡнаѡнта лѡї Дѡмнезеѡ грешѡеалѡ маї маре де кѡтѡ слѡжѡреа идолѡлорѡ ми де кѡтѡ ѡчѡдера проорочѡлорѡ, а стрѡмѡшѡлорѡ нѡстрѡї, пентрѡ карѡе грешѡеалѡ Дѡмнезеѡ а пѡденсит не стрѡмѡшѡї нѡстрѡї де меанте-

зечї де ані, ши нѣ маї мѣлѣ. Іар пре ної не-
а педенситѣ пінь акѣм о миѣ де ані, ши маї
мѣлѣ, ши не педенсенте, ши не-аѣ рѣсїнитѣ ін
челле патрѣ пѣррї алле лѣмії. Інсѣ орї че се ва
інтімпла аї лѣї Дѣмнезеѣ сїнтемѣ ла сїенте-каре
інтімпларе; пентрѣ кѣ нічї о причїнѣре нѣ аѣ
челле зїсе. — Рѣспонде!

КАПѢ ал 2-ЛЕА.

*Dovedeunte ksm kѣ pentps oare-kare грешеалѣ
греа, ін каре се афлѣ, сїнтѣ писїніѣї, ши мсстрѣ
паза лѣпїї че се фаче де кѣтре дїншїї.*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Дечї, пѣндѣ ін сокотеалѣ, стѣпїнѣлѣ меѣ, кѣм
кѣ сїнтемѣ ла оаре-каре грешеалѣ foarte mare,
мѣ роѣ, інкредїнѣазѣ-мѣ акѣм, дѣпѣ че Дѣ-
мнезеѣ не-аѣ рїсїнитѣ пре ної де ла Іерѣсалїм,
ши не-аѣ трїмїсѣ ла ачeastѣ преа їнделѣнгатѣ саѣ
вечїнікѣ робїѣ пентрѣ грешеала ачeea, де че ної
прїн а ноастрѣ врере ши воїнѣѣ, фѣрѣ деосебітѣ
порѣнкѣ а лѣї Дѣмнезеѣ, амѣ їнчепѣлѣ ла ачeastѣ
робїѣ а пѣзи тѣїереа їмпрежѣрѣ ши сїмбѣта, ши
алте орїндѣїелї че ѣїнемѣ дѣпѣ лѣѣеа лѣї Моїсї?
Ної штімѣ кѣ дїн времеа ін кареа аѣ нїердѣтѣ
Тїтѣ sfinta четате, ши аѣ апсѣ кѣ тотѣлѣ висепїка
шї вїстїерїме кѣрѣїлорѣ ши пре ної не-аѣ їм-

пръштиатъ интр'ачеастъ робъ, де атънчї ащ кон-
 тенитъ жертфа че се адъчеа де кътре ної, ши при-
 носъриле, ши ардериле челе де тотъ (олокасте),
 ши Дъмнезеѣ нъ не-ащ арътатъ маї пре зртъ
 prin оаре-кареле проорокъ, ницї prin проорочїъ,
 ницї prin вре о deskoperire, към къ не vomъ
 intoарче вре о датъ ла Ierusalim ши ла starea
 чеа d'intiѣ, ницї не-ащ порънчитъ маї пре зртъ
 ка съ пъзимъ нъмителе пазе. Прекъм се vede,
 ної амъ лъатъ ши цїнемъ нъмителе пазе нъ де
 ла Дъмнезеѣ, чи де ла ачеїа пре карїї 'ї-ащ зр-
 цїситъ Дъмнезеѣ. Ши се vede, към къ къ дреп-
 тате не зикъ импротївнїчїї nostri: прекъм вої
 пъзїдї тъереа импрежъръ ши сїмбъта, ши чїтїдї в
 sinagogъри кърцїле лъї Moisi ши алле проорочї-
 лоръ фъръ де порънка лъї Дъмнезеѣ, pentръ че
 нъ адъчедї assemenea ши жертфъ, ши нъ фачедї ши
 преотъ, ши импъратъ, ши Domнъ ши зндерї sfin-
 te ши тъмїере? pentръ че нъ зїдїдї жертфелнїче,
 ши нъ пъзїдї орїндъїелеле ши toate челе-л-алте,
 кїте ле кърпїнде лецеа, прекъм пъзїдї сїмбъта,
 ши тъереа импрежъръ ши алтеле мълте дънъ аръ-
 търїле voastre, prin воїнда voastrъ фъръ де по-
 рънка лъї Дъмнезеѣ? чи dar despre амїндохъ
 пърцїле нъ бърдї в seamъ пре Дъмнезеѣ; ши де
 фачедї челе че с'ащ зїсъ импротїва лъї Дъмне-
 зеѣ; ши де ведї зїче, към-къ este воїа ши бълъ
 вреа а лъї Дъмнезеѣ ка съ ле пъзїдї, каре

нѣ пѣтеѣ а о ши доведи; Fiindă--къ де че нѣ пѣзиѣ ши челе-л-алте че с'аѣ зисѣ маѣ 'nainte, din кареле мѣате пѣтеѣ а ле ши сѣвѣрши? ши де нѣ въ даѣ воѣ неамѣрле, сѣѣт а кѣрора стѣпнѣнѣре въ афлаѣ ка сѣ фачеѣ импѣраѣ ши челе-л-алте, ѣнсѣ въ дѣ воѣ ка сѣ сѣвѣршиѣ мѣате алтеле, прекъм въ ласѣ тѣереа импрежѣрѣ, ши синаторѣрле, ши челе-л-алте че ле пѣзиѣ. Ши ла ачестеа, стѣпнѣлѣ меѣ, прекъм се vede, нѣ авемѣ гата ши ѣндестѣлѣ рѣсусѣнсѣ. Њнсѣ аѣ лѣѣ Дѣмнезеѣ сѣнтемеѣ ла орѣ че ни с'арѣ ѣнтѣмла.

КАПѢ алѣ 3-леа.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Pentps kape pꝛiꝛinꝝ toatꝝ naza leꝛꝛi a жидовилорѣ ns este bine pꝛiimitꝝ ѣnaintea лѣѣ Дѣмнезеѣ pentps грешела лорѣ.

Афлѣмеѣ, стѣпнѣлѣ меѣ, към къ Дѣмнезеѣ грѣндѣ пѣн гѣра Захарѣѣ ла капѣ 7. Pentps чеа д'ѣнтиѣ ши пѣре скѣртѣ робѣ зѣче:* „Ачестеа „зѣче Домнѣлѣ Дѣмнезеѣл пѣрѣнѣлорѣ ши поро-„дѣлѣ пѣмѣнтѣлѣ: Кѣнд аѣѣ постѣтѣ, ши аѣѣ плѣнсѣ

* Perioдѣлѣ ачестеа нѣ с'а тѣлтѣчѣтѣ, ка към арѣ тѣрѣра ѣнде-леѣереа ши п'арѣ къпѣнде нимѣкѣ алѣ, гѣрѣ нѣмаѣ къ тѣлтѣчѣторѣлѣ Latinѣ а тѣлтѣчѣтѣ партеа Захарѣѣ прекъм ши челе-л-алте пѣрѣѣ алле скѣрѣнтѣреѣ, din чеа арабѣскѣ, кape амѣ зисѣ ла арѣтереа чеа кѣтре чѣторѣ.

„în toată vremea челлорѣ шеанте-зечї де ані ла
 „зілеле а шеантеа, саѣ ла зілеле а шеантеа, со-
 „котїт-аѣї кѣм кѣ аѣї постїѣ кѣтре міне, саѣ
 „аѣї плїнсѣ? еѣ постѣлѣ ачеста н'амѣ воїѣ де ла
 „вої.“ * А арѣтатѣ Домнѣлѣ, стѣпїне, кѣ кѣ-
 вїтеле че с'аѣ зісѣ маї 'наїте, кѣм кѣ кѣнд пої
 жїдовїї не афламѣ ла нѣмїта робїѣ де шеанте-зечї
 де ані, ерамѣ фѣрѣ-де-леѣе. Де време че нѣ
 авемѣ постѣ, нїчї їлѣ авемѣ дїн леѣе, прекѣм
 нїчї алте пазе а леѣїї. Асемenea ерамѣ фѣрѣ
 де тѣере їмпрежѣрѣ шї фѣрѣ де сїмѣѣта. Шї
 toate ачесте, фѣрѣ де їндоїре, нїмїкѣ нѣ потѣ,
 кѣнд дѣмнезеїаска хрѣїѣ рѣмїне престе поро-
 дѣлѣ сѣѣ. Дар ачea дѣмнезеїаскѣ хрѣїѣ ера
 скѣртѣ, де време че ера де шеанте-зечї де ані;
 іар ачeasta де акѣм este їнделѣнгатѣ, де о мїѣѣ
 де ані шї маї мѣлѣѣ, шї нѣ се афлѣ сфїршїтѣлѣ
 еї їн проорочї, шї мѣ темѣ, стѣпїнѣлѣ меѣ, кѣ
 прекѣм Дѣмнезеѣ а трїмїсѣ ла ачea скѣртѣ ро-
 бїѣ пре пѣрїндїї нострї фѣрѣ-де-леѣе, шї фѣрѣ
 де пазе леѣїї, шї н'аѣ прїїмїтѣ постѣрїле, нїчї
 пазеле лорѣ чeлe леѣїїsite, нїнѣ кїнд с'а сѣвїр-
 шїтѣ времеа пeдeпсїї лорѣ, адїкѣ чеї шеанте-зечї
 де ані, аша шї ла ачeастѣ робїѣ денре хрѣмѣ нѣ

* Тѣлѣтѣїреа челлорѣ шеанте-зечї арe аша: „Шї грѣїеште кѣтре
 „totѣ породѣлѣ рѣмїнтѣлѣї, шї кѣтре преоѣї зїкїндѣ: де веѣї
 „postї, саѣ вѣ веѣї їнрѣї ла зілеле а чїнѣа, саѣ ла зілеле
 „а шеантеа, мї іатѣ шеанте-зечї де ані, аѣ постѣ аѣї ностїѣ мїе?“
 Захарїа Кан 9, stix 5.

prîmeshte fantele че facemѝ dъnъ пaza леѝї. Drentѝ асееа este лъкръ вѝditѝ, кѝм кѝ ної а-кѝмѝ sîntemѝ ла маї mare грешеалъ, dekîтѝ ера пѝрпидїї nostri îн Bавилон, pentрѝ kape sîntemѝ шї ла маї mare dъmnezeaskъ xpиѝъ, de kîтѝ ера ачеїа, шї, dъnъ xpмаpe, fantele noastre sîntѝ маї пѝдїнѝ плъкѝте ла dîнсѝлѝ, шї ne xpаште маї мѝлтѝ. Шї асееа este вѝditѝ, fiндѝ-кѝ ачеїа pentрѝ хчїдеpeа проорочїлорѝ шї слѝжїpeа idolїлорѝ s'аѝ робїтѝ нѝмаї меante-зечї de ані. Iар ної, pentрѝ грешеала чеа mare шї preste мѝсѝрѝ, sîntemѝ робї о мїѝъ de ані шї маї мѝлтѝ. Шї робїа асееа, стѝпїнѝлѝ меѝ, este фѝрѝ de îndoїалъ асееа, пре kapeа Dъmnezeѝ prin гѝра лѝї Daniїл проорокѝлѝ о нѝmeshte sfîrшенїъ, zїkîндѝ ла Кан 9. „Пїнъ ла sfîrшенїъ, шї ла sfîr-„шїтѝ ва рѝмїнеа пѝstїpeа.“* Чеа d'întїѝх робїъ se нѝmeshte мѝtape, fiндѝ-кѝ neste пѝдїнѝ време s'аѝ мѝtatѝ кѝ чїuste ла Iерѝsalїm. Iар асееа se нѝmeshte пѝstїpe вечїнїкѝ, ла kapeа кѝ аdevѝpatѝ Dъmnezeѝ нѝ ne ва мїлѝї, прекѝм мїлѝїа пре пѝрпидїї nostri îн Bавилонѝ, dїндѝ тѝчерїї асееа, кѝм кѝ ї мїнгїїа prin проорочї, kарїї фѝгѝдѝїаѝ лорѝ слобозенїа, шї асееа, кѝм кѝ ера тодї îмпрезнъ, шї кѝм кѝ ла ної нїмїкѝ нѝ фѝгѝдѝїеште, чї îнкъ ne-аѝ pisїnitѝ ла toate îмпѝ-

* Шї пїнъ ла sfîrшенїеа времїї sfîrшенїеа se ва да preste пѝstїpe. Кан 9 stix 27.

ръциле лѣмїи. Інсъ опї че се ва інтїмїла а лѣї
 Дѣмнезеѣ сїнтемѣ ла фїемте-каре інтїмїларе.

КАПЉ ал 4-леа.

Apatz de fauz, ksm kз ocidovii ssntѣ orbї.

Стѣпїнѣлѣ меѣ! foapte стѣпїнѣ ми се пѣре а-
 чеа че се інтїмїлѣ ла пої. Де време че їн
 toate зїлмеле пѣдѣждѣимѣ слобоzenia робїеї аче-
 стїа, шї пѣрѣреа ворѣимѣ pentрѣ їнтоарчереа ноа-
 стрѣ ла Іерѣsalїm, шї pentрѣ ачеаста сїнтемѣ
 orbї, шї амѣѣимѣ пре чеї маї простї, лѣкрѣ а-
 рѣлатѣ фїндѣ, кѣм кѣ дѣпѣ рїсїнїреа ноастрѣ че
 нї с'а фѣкѣтѣ де кѣтре Тїтѣ, нѣ с'аѣ арѣлатѣ ла
 пої проорокѣ кареле сѣ не фѣгѣдѣїaskѣ їнтоар-
 череа, нїчї дѣпѣ рѣбїа челморѣ шеанте-зечї де анї
 с'аѣ афлатѣ проорокѣ, ка сѣ фї грѣїтѣ pentрѣ а-
 чеастѣ робїѣ, каре нѣ аре сфїршїтѣ, фѣрѣ нѣмаї
 ла сфїршїтѣлѣ лѣмїи, нїчї слобоzenїѣ, фѣрѣ нѣмаї
 ла сфїршенїеа веакѣлї. Pentрѣ-кѣ Daniїл ла
 Кап 9. о нѣмненте фѣрѣ де сфїршїтѣ. Дрентѣ а-
 чеа тѣ темѣ, стѣпїнѣлѣ меѣ, кѣм кѣ нѣ este
 кѣ пѣтїндѣ а вої Дѣмнезеѣ ка сѣ рѣмїїѣ ла totѣ
 неамѣлѣ nostrѣ атїта робїѣ pentрѣ вре о прїчїнѣ
 алта, фѣрѣ нѣмаї pentрѣ вре о грешеалѣ маре,
 адїкѣ маї маре декїтѣ ocїdereа проорочїморѣ,

ші слэжіреа ідоліморѣ, pentрх кареле s'аѣ pedep-
sitѣ пѣринѣиі nostpи, тѣ темѣ, зикѣ, кѣм кѣ Dѣm-
nezeѣ прекѣм нѣ не мѣлѣше тѣ виі fiindѣ pentрх
кѣ рѣминемѣ інтрѣ ачѣеаші грѣшеалѣ, аша нѣ ва
мѣлѣ ші пре чѣи чѣ морѣ дин ноі. Інсѣ аі лѣі
Dѣmnezeѣ сінтемѣ ла fiеште-каре інтѣмплѣре чѣ
ні се ва інтѣмпла.

КАПѢ алѣ 5-леа.

*Kѣм кѣ Жидовіі амѣзешкѣ пре чѣи-'л-алѣі,
ші пре іншѣиі.*

Стѣпѣнѣлѣ меѣ! се vede, кѣм кѣ амѣѣимѣ пре
чѣи-'л-алѣі, ші пре ноі іншѣи-не. Дѣ времѣ чѣ
ла кѣрѣилѣ леѣиі, ші ла алѣе проорочіморѣ ін
мѣлѣе кінѣрѣі а фѣгѣдѣитѣ Dѣmnezeѣ ка сѣ слобо-
zeaskѣ неамѣлѣ nostрх, ші сѣ'лѣ адѣне де ла рѣ-
sinіре. Дѣр чѣлѣ чѣ іѣа амінте вѣне, vede кѣ-
patѣ, кѣм кѣ toate фѣгѣдѣинѣеле чѣ авемѣ, орѣ
s'аѣ плінитѣ маі 'naintѣа робіѣі чѣі де шеанте-зѣчѣ
де анѣ, ші інтрѣ інсѣшѣі ачѣстѣі шеанте-зѣчѣ де анѣ,
орѣ фѣгѣдѣинѣеле ераѣ pentрх грѣшеалѣеле ачѣлора,
ла карѣі нічѣі dekѣм нѣ s'аѣ лѣкpatѣ фѣгѣдѣинѣеле,
прекѣм, стѣпѣнѣлѣ меѣ, ле араѣтѣ інaintѣа та. Zi-
че дрѣнтѣ нѣлдѣ Iezekііа ачѣсте нѣѣіне кѣвінте:
„De вѣѣі фѣче дрѣнтѣѣилѣ темѣе ші вѣѣі пѣзі по-

„рѣчице телле, въ воіѣ адѣна пре воі дін челле
 „патрѣ пѣрді алле пѣмѣнтѣлѣ, ші въ воіѣ інѣлца
 „пре воі, ші въ воіѣ дѣче пре воі ін лѣхнтрѣ
 „пріл маре, ші въ воіѣ інтоарче пре воі ла сѣн-
 „тѣлѣ локанѣлѣ вострѣ.“ * Іатѣ кѣм ачѣеа, че
 не-а фѣгѣдѣитѣ Домѣлѣ прін Іезекііл кѣ кѣ-
 вѣтеле че с'аѣ зисѣ маі 'наинте, ші ла алте ло-
 кѣрї алле кѣрді ачелѣиашї проорокѣ, * с'аѣ плї-
 нитѣ де мѣлте орї маі 'наинте де чеа де шеанте-
 зечї де анї робїѣ; ші тоате челле асемenea фѣ-
 гѣдѣинѣ алле лѣї Дѣмнезеѣ, саѣ маі марї, саѣ
 маі мїчї, кїте се кѣпрїндѣ ла мѣлте локѣрї алле
 сѣнтелерѣ кѣрді с'аѣ плїнитѣ маі 'наинте де а кѣ-
 деа ної ла ачѣастѣ де пре хрѣмѣ ші фѣрѣ де
 сѣршїтѣ робїѣ, алѣ кѣрїеа а трекѣтѣ акѣм анѣлѣ
 чѣлѣ імміитѣ, ші нїчї ла о карте а проорочїлорѣ
 нѣ афѣлѣмѣ сѣршїтѣлѣ еї, нїчї авѣмѣ вре о фѣгѣ-
 дѣинѣ а лѣї Дѣмнезеѣ. Фїндѣ-кѣ орї хнде по-
 менеште пентрѣ слобозенїѣ ші ін хрѣмѣ адѣнаре,
 нѣ інѣеллеѣ ачѣастѣ вѣчїнїкѣ робїѣ, чї скїрѣеле
 ші рїсїнїрїле челле маі інainteа чѣллорѣ шеанте-
 зечї де анї че с'аѣ зисѣ; дѣнѣ ачѣаста нѣ не
 фѣгѣдѣїеште ка сѣ не адѣне іарѣшї. Дрентѣ а-
 чѣеа се кадѣ фѣрѣ де алта сѣ зїчѣмѣ, кѣм кѣ

* Ші въ воіѣ лѣа пре воі де ла неамѣрї, ші въ воіѣ адѣна пре
 воі дін тоате пѣмѣнтѣрїле, ші въ воіѣ дѣче пре воі ін лѣхнтрѣ
 ін пѣмѣнтѣлѣ вострѣ.“ Канѣ 36, стїхѣ 24.

* Канѣ 11, стїхѣ 17. Канѣ 28, стїхѣ 25. Канѣ 37, стїхѣ 21.

dъпъ ачеї шеанте-зечї de anї амѣ фѣкѣтѣ ачеа грешеалъ mare, pentрѣ каре Dъmnezeѣ фѣрѣ de sfіrmitѣ ne pedenseinte, шї ла кареа тодї ne а-фѣмѣ шї рѣмїнемѣ. Pentрѣ-кѣ de n'арѣ fi fostѣ аша, Dъmnezeѣ ne-арѣ fi mіxитѣ, шї nѣ арѣ fi xpmatѣ dъпъ пої пїнъ ла атїта dъmnezeїaska xp-цїѣ. Кѣчї vedemѣ їn skpїнтѣрї, кѣ toate грешеа-леле кїте аѣ фѣкѣтѣ пѣрїндїї nostpї їnainte челмор шеанте-зечї de anї аї робїеї че s'аѣ zїsѣ, s'аѣ pe- densїтѣ. Шї din челе мѣлте adѣкѣ de faцѣ а-честе пѣцїне пїлде. Пѣрїндїї nostpї чеї че аѣ шїтѣ din Eгїnet аѣ грешїтѣ маї 'nainte de шеанте-зечї de anї; Шї фѣгѣдїнѣа чеа кѣтpe dїnmїї nѣ s'a пїнїтѣ ла dїnmїї, чї аѣ мѣрїтѣ їn пѣстїѣ їнтрѣ пѣкateлe лорѣ. А грешїтѣ їnsѣшї Moїsї ла ацеле грѣреї їmprotїѣѣ, шї nѣ s'a їnvrednїчїтѣ сѣ do- bїndeaskѣ пѣмїнтѣлѣ фѣгѣдїнѣеї. А грешїтѣ їn- sѣшї Aарon, шї s'a pedensїтѣ. А грешїтѣ Ії preotѣлѣ, шї sfѣрѣmїndѣ-se грѣmazѣлѣ лѣї, а рѣ- posatѣ, шї s'a лїnsїтѣ de преодїѣ моштенїреа лѣї, кѣ toate кѣ Dъmnezeѣ її фѣгѣдїse вechїнкѣ прео- цїа. Dar pentрѣ assemenea фѣгѣдїнѣе тpeбѣѣ totѣ-d'аzna а se їnceлeцe, кѣ poate nѣ фѣрѣ vrednїчї а лe dobїndї pentрѣ пѣкateлe лорѣ. Пре- kъm este лѣкрѣ вѣдїтѣ din їмпѣрѣцїа лѣї David. Кѣчї моштенїреа лѣї чеа dънѣ тpeнѣ s'a лїnsїтѣ de їмпѣрѣцїѣ; asemenea шї adevѣратѣлѣ шї слѣ- vїтѣлѣ Dъmnezeѣ фѣгѣдїѣ лѣї Авраам шї semїn-

цiei лѣи съ стѣпѣнеаскѣ въ вѣчїи пѣмѣнтѣлѣ ачела,
 дар де мѣлте опї с'аѣ лѣиситѣ де дѣнсѣлѣ пентрѣ
 нѣкателе лорѣ, ши де мѣлте опї Дѣмнезеѣ 'лѣ-а
 датѣ іарѣши ла дѣншиї, пѣнѣ ла ачeastѣ датѣ маї
 де пре ѣрмѣ, въ кареа не-амѣ лѣиситѣ де дѣнса
 о мѣїѣ де ані ши маї мѣлѣ, ши нѣ маї este нѣ-
 дежде ка съ о добѣндимѣ, фѣндѣ-кѣ рѣмѣнемѣ
 тоѣї въ грешеала ачeea, пентрѣ кареа амѣ пѣер-
 датѣ пѣмѣнтѣлѣ нострѣ. Ши foarte мѣнѣнатѣ лѣкрѣ
 este, стѣпѣнѣлѣ меѣ, мѣкар кѣ тоѣї сѣнтѣмѣ въ-
 тр'ѣнѣ гѣндѣ, кѣ дѣнѣ рѣбѣа чeа де меante-зeчї
 де ані а Вавѣлонѣлѣ амѣ грешитѣ кѣ адеврѣпатѣ
 foarte mare грешeалѣ въainteа лѣї Дѣмнезеѣ, кѣ
 toate ачeatea кѣм съ нѣ се афлe чѣнева ка съ спѣїѣ
 кape este ачeastѣ грешeалѣ, пентрѣ кape кѣ-
 демѣ вътр'атѣtea рeлe, ши де кѣноаште чѣнева
 дѣн ної прѣчїна ши грешeала, пентрѣ кapeлe кѣ-
 демѣ вътр'атѣtea рeлe; дар нѣмenea нѣ о араѣѣ
 кѣтрe апроапeлe сѣѣ, нѣчї въсѣшиї ачeла чe о кѣ-
 ноаште н'о вътрeвънѣдеазѣ спрe фолосѣсѣ лѣї, чї тоѣї
 сѣнтѣмѣ жоsѣ кѣзѣцїї. Ведемѣ кѣратѣ кѣ ла чeа
 де меante-зeчї де ані рѣбѣѣ чe с'а зѣсѣ маї на-
 въnte, Дѣмнезеѣ epa кѣ пѣрѣнѣцїї нострї вътрe проо-
 рѣчї, адѣкѣ ла Іеремѣа, ши ла чeї-л-адѣї, ши лe-
 аѣ датѣ повѣдѣзѣторѣ пре Салатїїл, ши Домнї, ши
 преоѣї кѣ карїї, дѣнѣ чe аѣ сѣвѣршѣитѣ канонѣлѣ
 лорѣ, ши аѣ въмѣлѣнзѣитѣ пре Дѣмнезеѣ, аѣ emѣтѣ
 дѣн Вавѣлонѣ, ши аѣ зѣдѣтѣ Іерѣсалимѣлѣ ши бѣсе-

pika, mi alte четъци, mi a revърsatъ preste din-
 mi Dъmnezeѣ îndestълъ милеле лѣ. Iar ла а-
 чеастъ робѣтъ ниѣи знѣ проорокѣ нъ este къ ноѣ,
 ниѣи Dъmnezeѣ се vede întrъ ноѣ. Аша дар, стъ-
 пѣнълъ меѣ, амѣ черчетатъ, mi нъ воѣс ѣнчета а
 къкта каре este грешеала ачеста атѣтъ де маре,
 pentръ каре сѣтемѣ робѣи о миѣтъ де ани mi маѣ
 мълѣтъ. Ми нъ авемѣ ниѣи проорокѣ, ниѣи ѣмпъ-
 ратъ, ниѣи преотъ, ниѣи жертфелникѣ, ниѣи жертфъ,
 ниѣи зндере, ниѣи тѣмѣере, ниѣи къръдире, чи не
 амѣ хрѣтѣ ми не-амѣ defъimatъ де кърте тоатъ
 лъмеа, прекъм mi де кърте Dъmnezeѣ. Ми ini-
 ма noastrъ ѣмпъръденте нъмаѣ мѣндриа, din ori-
 чина кърпеа ноѣи чѣнstimѣ маѣ мълѣтъ пре ѣншине
 декѣтѣ пре тоатъ лъмеа. Ми ачеза че ла ачеза-
 стъ прѣчинъ sokotesкѣ, стъпѣнълъ меѣ, о сѣнпѣсѣ
 ла жъdekата та. Дар опѣ че ни се ѣнтѣмълъ аѣ
 лѣи Dъmnezeѣ сѣтемѣ.

КАПѢ алъ 6-ЛЕА.

*Oare, kare sѣ fiз грешеала ачеза pentръ karea
 Жѣдовѣи се афлз ѣнтр'ачеастъ робѣтъ?*

към дар', стъпѣнълъ меѣ, мѣ темѣ, ка нъ
 къмба грешеала, pentръ karea не-амѣ нъstѣитѣ
 mi не-амѣ робѣтѣ, este ачеза, pentръ karea а

грѣитѣ Дѣмнезеѣ prin проорокѣмъ Amos. Кап 2.
 zikîndŝ аша: „Preste челле треї пелеѣїіріі алле
 „Іздїї воїѣ стрѣмѣта пре Іспраїл.* Іар престе а
 „папра воїѣ мѣта пре еї, pentрѣ къ а вїндѣтѣ
 „пре челлѣ Dрентѣ, dрентѣ арѣїнтѣ.“ Ши ної стѣ-
 шїнѣлѣ меѣ! дѣпѣ їмвѣдѣтѣра noastrѣ zїchemѣ, кѣм
 къ dрентѣлѣ ачеста ера Іосїфѣ fecїорѣлѣ лѣї Іаков,
 пре кареле фраѣїї лѣї 'л-аѣ вїндѣтѣ ла Егїпетѣ.
 Ши аша шї еѣ кѣ адевѣратѣ вреамѣ sokoti ачea-
 sta, daka н'арѣ fi пѣсѣ кѣвїнтѣлѣ лѣї Дѣмнезеѣ
 грешеала ачeasta а вїнзѣрїї а паїра ла нѣмѣрѣлѣ
 грешеалелорѣ адїкѣ а пелеѣїіріілорѣ лѣї Іспраїл.
 Pentрѣ къ крештїнїї, карїї се вѣдѣ, кѣм къ аѣ
 лѣатѣ de ла Дѣмнезеѣ читанїа sfїntелорѣ кѣрѣїї,
 рѣспѣндѣ ла їмвѣдѣтѣра noastrѣ че с'а zїсѣ маї
 'nainte, шї zїкѣ, кѣм къ чеа d'їntїїѣ din челле
 патрѣ пелеѣїіріі алле лѣї Іспраїл ера вїнзареа лѣї
 Іосїф, кареа с'а фѣктѣ de кѣтре фраѣїї лѣї; а
 doza грешеалѣ адїкѣ пелеѣїірііре оrїndѣїескѣ слѣ-
 жїреа вїдѣлѣлѣї, чеа din Хорїв; а треїа пелеѣїі-

* Ачестеа zїче Domnѣлѣ престе челле треї пелеѣїіріі алле лѣї Іспраїл,
 шї престе челле патрѣ нѣ воїѣ їntoарче пре dїnsѣлѣ, pentрѣ къ
 а вїндѣтѣ dрентѣ арѣїнтѣ пре челѣ Dрентѣ.

Капѣ 2, stїхѣ 6.

• Їн чеа Romѣneaskѣ zїче престе челле треї пѣрїїнѣтѣї алле Іe-
 рѣsaxїmѣлѣї, шї престе челле патрѣ нѣ воїѣ зрї пре еї, іар кѣвїн-
 тѣлѣ челѣ de sѣsѣ nѣ воїѣ їntoарче пре еї: с'а пѣсѣ дѣпѣ sokoteала
 лѣї раvвї Samsїл алкѣтїиторѣлѣ кѣрѣїї.

їнчеа гречеaskѣ zїче а лѣї Іспраїл.

pe zciderea proorociilor, pentru carea seante-
 zeci de ani ne-am război la Babilon; iar a pa-
 tra peleniire, zik, km-kь era vnzarea drent-
 lăi, adikь a lăi Iisus, carele s'a mi vindit d-
 pь mxtarea de seante-zeci de ani ce s'a zis
 mai 'nainte. Ши de voimă noi, stpnimă meș,
 ka sь cinemă imvctăra noastrь ce s'a nșmit'
 mai 'nainte, mi sь pșndemă kreștinilor, se
 kade ka sь opndimă osebite mlate peleniiri,
 ce s'aș fьktă de kьtre Israil, mai 'nainte de
 vnzarea lăi Iosif, ka sь fь aчeastь vnzare a
 lăi Iosif a patra peleniire. În sь aчeastă nș
 temă sь o întpimă, pentru kь avemă imotriva
 noastrь mrtăria kьrpii a facherii, carea nșne
 întia peleniire a fiilor lăi Israil vnzarea lăi
 Iosif. Ши проорokьlă Amos opndiște kьrată,
 km kь vnzarea drentlăi este a patra peleni-
 ire, pentru carea ne-am război. Прekьm ingro-
 zeste Dșmnezeș zikindă km kь nș ne va mai
 intoarce la pьmintă fьgdșingei: „Iarь preste
 „a patra nș voiș mxta pre ei, pentru kь aș v-
 „dită, drentă arșintă pre челă Drentă.“ Ши 'mi
 pare kь adevrată, km kь pentru aчeastă a pa-
 tra greșeală a vnzării drentlăi, kь drentate
 ne-am război pedensită akьm o miș de ani, mi mai
 mlată, ne care vreme n'amă lătată între ne-
 mări niș o dobndă, niș este nșdejde ka sь
 mai lătmă.

КАПЪ алъ 7-ЛЕА.

Ksm kã dpentãlã Iisss, Dsmnezeãlã krewtiniãlorã, fãrã dpentate s'a vîndstã.

Мъ темъ, стъпîнълъ меъ, ши мъ кãлремаръ, нã кãмва ачестъ Iisss, кърãia Креwtинии слажескã, este Dpentãлã ачела, че s'a vîndstã pentрã ар-цintъ дãпъ проорокълъ Amos, ши мъ ñnpikowъзъ нã кãмва съ фîъ pentрã дîнсълъ мъртãриле про-орочилоръ че ñntîmîнîñ, пре кареле кърatъ ши дãпъ кãвиîнцъ ле алътãреазъ креwtинии ла ñнвъ-цътãра лоръ. Проорокълъ Isaia зиче, Канъ 1-îñ: „Амаръ неашълъи челъи пъкъtosъ, fiilorъ челоръ „фъръ-de-леце, pentрã къ аъ депърtatъ пре ñн-„шîшî de ла Dsmnezeъ, ши аъ хълitъ пре sfîntълъ „лъи, ши s'аъ абътatъ ла челе din-аноi.“α) Asse-menea totъ ачелашъ проорокъ зиче: „Ka o oaiъ „supе жãнrîere s'a addãsъ, каре нã deskide гъра sa.“β) Assemenea зиче: „Omъ авîндъ дãpere, ши

α) Амаръ неамъ пъкъtosъ, ñородъ ñлîнъ de пъkate, сãмîнцъ вî-клеанъ, fiî фъръ-de-леце, агî пъръsitъ пре Домнълъ, ши агî ñтъритатъ пре sfîntълъ лъи Israia. Канъ 1, stixъ 24.

β) Ka ooiъ supе жãнrîere s'a addãsъ, ши ka ñнъ мîелъ ñnaintea че-лъи чe'лъ тãнде фъръ de гласъ, аша нãшî deskide гъра sa.

Канъ 53, stixъ 7.

*

„штіндѣ нештѣндѣ.“*α* Assemenea: „Defymats-
 „s'a, ші pentpx асeаста нѣ л'амѣ sokotitѣ пре
 „dinsxlѣ, кѣчї елѣ s'a adxsѣ, pentpx кѣ insxшї а
 „voitѣ.“*β* Assemenea: „Pentpx стрпѣтоареа жѣ-
 „декѣцїї s'a sѣрпатѣ неамxlѣ лѣї чїне їлѣ ва по-
 „vesti.“*γ* „Pentpx фѣрѣ де леѣеа породxlї
 „меѣ л'амѣ пїронїтѣ пре dїnsxlѣ, шї воїѣ да пре
 „чеї че факѣ стрїмѣтате їн локxlѣ їнгронѣрїї, шї
 „пре чеї богачї їн локxlѣ морцїї лѣї.“*δ* Мѣ темѣ
 стѣпїнxlѣ меѣ, кѣм кѣ пѣпѣстїторї ераѣ пѣрїнцїї
 nostri, шї богачї Пїлатѣ, шї Іродѣ, шї Anna, шї
 Kaiafa, пре кѣм зїче проорокxlѣ David: „S'aѣ
 „pїdikatѣ асѣпра тоцї їмпѣрацїї пѣмїнтxlї, шї
 „чеї маї марї асѣпра лѣї Dymnezeѣ, шї асѣпра
 Xristosxlї лѣї.“*ε* Їмпѣрацїї, адїкѣ богачїї че
 s'aѣ zisѣ маї 'nainte. Чеї маї марї, адїкѣ пѣ-
 рїнцїї nostri. Шї фїкѣ їмї este, стѣпїнxlѣ меѣ,
 нѣ кѣмба асестѣ Iisxs este ачела че s'a skimbatѣ,

α Омѣ їнтрѣ панѣ шїндѣ, шї штіндѣ а узрѣа дѣрепе.

Канѣ 53, stixѣ 3.

β Їнтосѣ-s'a фаѣа лѣї, defymats-s'a, шї нѣ s'a sokotitѣ.

Канѣ 53, stixѣ 3.

γ Їнтрѣ smepenїe жѣдеката лѣї s'a pїdikatѣ, неамxlѣ лѣї чїне їлѣ ва поvesti? Канѣ 53, stixѣ 8.

δ Pentpx фѣрѣ-де-леѣїе породxlї меѣ s'a adxsѣ да моарте, шї воїѣ да пре чеї рѣї їн локxlѣ їнгронѣрїї лѣї, шї пре чеї богачї їн локxlѣ морцїї лѣї. Канѣ 53, stixѣ 8, 9.

ε Stxtst-aѣ де фаѣѣ їмпѣрацїї пѣмїнтxlї, шї воїерїї s'aѣ adsnatѣ їнтрѣ зна, асѣпра Domnxlї шї асѣпра Xristosxlї лѣї.

Псалмѣ 2, stixѣ 2.

ши s'a vîndetǎ kǎ arǎintǎ, pentru karere gr̃ieunte
 proorokǎlǎ Zaharia, kap 11, ши proorokǎlǎ A-
 mos, kap 4, ши алцї проорочї. Pentru karere
 gr̃ieunte ши proorokǎlǎ Isaia kap 53: „Ba sǎr-
 „na toate fǎrǎ-de-leǎile, ши se va rǎga pentru
 „chei nekedinǎioşii.“*α* Mǎ temǎ, stǎnǎnǎlǎ mieǎ,
 kǎm kǎ achestǎ Iisus este drentǎlǎ aчела pentru
 karere zice David la Psalmǎ 63: „Beselitǎ-s'a
 „preste sǎfletǎlǎ drentǎlǎi, ши sǎnџe nevinovatǎ
 „vorǎ osǎndi, ши pentru aчeasta ǎ-aǎ skosǎ pre
 „dǎnşii Dǎmnezeǎ, ши va pisini pre dǎnşii Dom-
 nǎlǎ Dǎmnezeǎlǎ nostru.“*β* Mǎ tem, ǎnkǎ, stǎnǎ-
 nǎlǎ mieǎ, kǎm-kǎ aчesta este drentǎlǎ aчела,
 pentru karere gr̃ieunte Ieremia Kapǎ 9 zikǎndǎ:
 „Omǎ este, ши чїne este чelǎ че ǎnџелеџe pre
 „dǎnsǎlǎ.“*γ* Assemenea Ieremia Kapǎ 10, „Kǎnǎlǎ
 „obrazǎlǎi nostru Xristos Dǎmnezeǎ s'a adǎsǎ
 „pentru fǎrǎ-de-leǎile noastre, kǎrsia amǎ zisǎ
 „sǎvt zǎbra ta vomǎ vieǎdi ǎntru neamǎri.“*δ* Mǎ
 temǎ ǎnkǎ, stǎnǎnǎlǎ mieǎ, kǎm-kǎ aчesta este
 drentǎlǎ aчела, uentru karere a zisǎ Dǎmnezeǎ

α Aчeasta nǎ s'a aflatǎ la tǎlmǎчїrea челорǎ шеante-zechї.

β Vina-vorǎ preste sǎfletǎlǎ drentǎlǎi, ши sǎnџe nevinovatǎ vorǎ
 osǎndi Psalmǎ 93. Ши va rǎsnǎti лорǎ fǎrǎ-de-leǎea лорǎ.

Ши dǎnǎ rǎstatea лорǎ va nerde pre dǎnşii Domnǎlǎ nostru.

γ Ши omǎ este, ши чїne ǎlǎ va kǎnoamte pre elǎ? Kapǎ 17, st 9.

δ Dǎxǎlǎ obrazǎlǎi nostru Xristos Domnǎlǎ s'a prinsǎ ǎmpreǎnǎ
 ǎntru strikǎчїsnїle лорǎ, kǎrsia amǎ zisǎ sǎvt zǎbra lǎi vomǎ
 vieǎdi ǎntru neamǎri. Plǎnџerea Ieremїeї. Kapǎ 4, st. 2?.

prin gra proorokxli Zaharia Kapŭ 13: „Kъ vorŭ
 „ziče in zioa ačeia, че sintŭ panelе ачестеа in
 „mъinile tale? ши ва ziče: ръnitŭ-m'amŭ in miz-
 „локxлŭ kasei melle, ши inтpъ чеi че mъ izbесkŭ
 „pre mine, ши ва pidika sabia пъstopixлŭ меŭ
 „preste mine.“*α*) Ачелашŭ, Kapŭ 12: „Kъcta-vorŭ
 „къtpe mine in zioa ачееа, ши къtpe челла че
 „л'аŭ piponitŭ, ши vorŭ plнцe preste dнsxlŭ, ka
 „plнцереа а xпѣia пъskxtŭ.“*β*) Mъ temŭ inkъ,
 стъninxlŭ меŭ, ka нх kъm-ва съ fi fostŭ дреп-
 тxлŭ ачелла, pentpъ kapеле ziče Авваkъm, Kapŭ 3.
 „Koарne in mъinile лѣi, аколо este askъnsъ тъ-
 „pia лѣi, inпочi.“*γ*) Ши се potpiveште Eвангелиа
 kreштinopъ аколо xnde повестеште moарtea лѣi
 Iisъs, ши apatъ de faцъ: „Iapъ ла Iisъs viindŭ л'а
 „afлатŭ ne dнsxlŭ mopтŭ, ши а пъsŭ xнxлŭ dintp'
 „inшиi sълiца, ши а impъnsŭ.“*δ*) Mъ temŭ, стъ-
 ninxlŭ меŭ, нх kъm-ва съ fiъ дрептxлŭ ачеста,

α Ши воix ziče къtpe dнsxlŭ: че sintŭ panelе ачестеа inтpъ mъinile
 tale? ши ва ziče: kъ kapеле m'amŭ ръnitŭ in kasa mea чеа iz-
 битъ, sabie pъdikatъ preste пъstopii mei. Kapŭ 13, stixŭ 6.

β Kъcta-vorŭ supе mine, pentpъ къчi asъnpa mea аŭ жъkatŭ, ши се
 vorŭ тurxi preste dнsxlŭ нх тurcipe ka preste чeлŭ izbитŭ, ши
 се vorŭ kinѣi kъ dъpere, ka preste чeлŭ intix пъskxtŭ.

Kapŭ 12, stixŭ 10.

γ Koарne in mъinile лѣi, ши а пъsŭ dparoste пъteпникъ тъpiei лѣi.

Kapŭ 3, stixŭ 4.

δ Iapъ ла Iisъs viindŭ, kъm л'а-аŭ възtŭ pre dнsxlŭ mopтŭ, нх л'а-аŭ
 sдpovitŭ лъcepиле, чи xнxлŭ din ostamŭ kъ sълiца koasta лѣi а
 impъnsŭ. Ioan Kapŭ 19.

pentru carere zice Avvakum, Kapł 13: „Emit-’ai,
„Doamne, ka s’ mintsieuti pre porodzłł t’łł im-
„preznu kx Xristosłł t’łł.“*

КАПЉ алђ 8-леа.

*Kx ce kinš, dsnz ce s’a suisš Xristos, s’aš pāsinitš
Židovii, dsnz proorocia lsi Daniil.*

Мъ темъ, стъпінєлђ међ, кѣтре ачестеа, чине оаре este drentєлђ ачєла, шї челђ гѣрѣ-de-пѣ-
katš, pentru carere грѣєште проорокєлђ Isaia;
шї чине este drentєлђ ачєла, че s’a vїndstš kx
арѣнтš? pentru carere зичє Domnєлђ, презєм
maї sxsš амђ zisš, prin проорокєлђ Amos, kxm
кѣ спре мѣртєрїа нєлєѣїрїї а патрєлєа, нѣї ва
maї addєче їнапої їн пѣмїнтєлђ фѣгѣdsїncєї. Se
vede їнкѣ, стъпінєлђ међ, kxm кѣ s’a плїнитš
чєєа че s’a zisš de Daniil Kapł 9, xnde зичє:
„Дєпѣ че се ворђ плїні чєлє шеаї-zєчї шї дохѣ
„de s’ntьmїnї, се ва xчїде Xristos, шї атєнчї
„ва venї porodzłł їмпрезну кѣ стъпїнїторєлђ че
„vine, шї ва strїka четатеа; шї ва sfѣрѣma ка-
„sa, шї се ва ridїka жєртѣа, шї се ва їмплїні

* Emit-aї spre mintsїrea porodzłł t’łł, ka s’ mintsїєuti pre Xri-
stosłł t’łł. Kapł 3, st. 13.

„stripkычъне вечникъ.“* Ши нъ este îndoipe, стъпінълѣ меѣ! pentръ къ stripkычъnea пѣстиіеі чеі вечніче este ачеастъ робіъ, іn kapea ne а-флмѣ о мійъ de ані. Ши Dѣмнезеѣ зиче іnведератѣ prin проорокълѣ, кѣм къ дѣпъ че ворѣ хчиде пре Христос, пѣстиіеа ва fi вечникъ, пре-кѣм este а noастрѣ пѣстиіе дѣпъ че аѣ хчисѣ пре Христос. Іаръ Dѣмнезеѣ нъ ne-аѣ іnпрозітѣ кѣ пѣстиіе вечникъ, фъръ нѣмаі дѣпъ че се ва хчиде Христос. Ши de vomѣ вреа съ зичемѣ, кѣм къ маі 'nainte de moaptea лѣі Христос ne-амѣ пѣстиітѣ, ла ачеаста ne рѣспѣндѣ kреutіnіі, кѣм къ маі nainte de moaptea лѣі пѣстиіеа ера нѣ-маі de шеаute-зечі de ані, ші маі пре хрмѣ ne-амѣ іntopсѣ ла пѣмінтлѣ фърѣдінгеі, ші Dѣмнезеѣ ne-аѣ чінстїтѣ, ші ne-аѣ datѣ дарлѣ съѣ. Кѣ адевѣратѣ, стъпінълѣ меѣ, еѣ нъ възѣ грѣіе іmprotīv ла проорочіа ачеаста. De време че кѣ фанта ne вѣdeskѣ, кѣм къ дѣпъ алѣ доілеа zідіе дѣпъ че s'аѣ плінїтѣ шеаі-зечі ші дозѣ de

* Ши дѣпъ сътѣмїнїе челле шеаі-зечі ші дозѣ, ва перї зпѣреа, ші жѣдекатъ нъ este іntр'інсѣлѣ. Ши четатеа ші пре челѣ сфїнтѣ ва stripка іmpрезнѣ кѣ стъпінїторѣлѣ че vine, се ворѣ тѣя іntрѣ потопѣ. Ши нїнѣ ла сфїршїтлѣ рѣсвоїлѣі че s'а скѣрpatѣ ва опїндѣ ла перїчїнї, ші ва іntрї леѣе мѣатора сътѣмїнѣ зна, ші ла іnжѣмѣтѣдареа сътѣмїнеі се ва рѣдіка жерфа mea, ші тѣрпареа, ші nпесте челѣ сфїнтѣ зрїчїсnea пѣстиііорѣ, ші нїнѣ ла сфїршанїа времїі сфїршанїеі се ва да nпесте пѣстиіе.

sentămîni, adikъ шеаї-зечи ши ноѡъ дѡпъ овштеа-
ska аръtare a skpisorii, саѡ интрѡ ачестѡ алѡ па-
трѡлеа анѡ а сѡптѡмїнеї шеанте-зечїлеа а лѡї Daniil,
атѡнчї пѡpringii nostri аѡ ѡчисѡ пре Iisus; adikъ ла а-
нѡлѡ 487 de ла ешїреа кѡвїнтѡлѡї, iar de ла zidїреа
лѡмїї 4036. Ши дѡпъ ачееа а venitѡ стѡпїnitо-
рѡлѡ adikъ Titѡ ши porodѡлѡ Pїmленїлорѡ, ши аѡ
fѡkѡtѡ ноѡ дѡпъ проорочїа ачееа, сїнтѡ астѡ-зї
о мїїѡ de анї ши маї мѡлтѡ. Ши мѡкар кѡ сїн-
temѡ їн ѡрѡїа лѡї Dѡmnezeѡ, кѡ toate ачестеа
нѡдеждѡимѡ интрѡ дїнсѡлѡ. Ши de vomѡ zїче кѡм
кѡ Xristos їнкѡ н'а venitѡ, чї ва сѡ вїѡ, ши vomѡ
лѡа iar шиї пѡмїнтѡлѡ fѡгѡdsїngeї, ши vomѡ zїdї їа-
рѡ шиї четatea, ши vomѡ авеа дарѡлѡ лѡї Dѡmnezeѡ ши
чїнsteа їн пѡмїнтѡлѡ nostre, ши кѡм-кѡ нѡstїїреа
ачееа нѡ ва fi вечїникѡ; ne pesuandѡ kreштїnїї:
Deчї dar нѡ аѡї ѡчисѡ пре Iisus Xristos, ши а-
шtentаѡї venїреа лѡ Titѡ ши а porodѡлѡї Pїmле-
нїлорѡ, ши нѡstїїре маї реа dekїtѡ ачееа de о
мїїѡ de анї. Амарѡ, стѡпїнѡлѡ меѡ, нѡ este прї-
чїнѡїре, нїчї скѡпаре кѡвїїнчїоасѡ. Ѓнсѡ орї че
se ва їнтїмїла, аї лѡї Dѡmnezeѡ сїntemѡ ла fie-
ште каре їнтїмїларе de нѡдѡждѡимѡ snre дїнсѡлѡ.

КАПЪ алъ 9-леа.

Ksm kō doṣṣ sīntš venīrīle lxi Xristos.

Мъ темъ, стъпінѣлъ мѣъ, нѣ кѣмва съ fi venitš Xristos, ші^і плинитš venīrea лxi чеа d'īntīiṣ. De vreme че ла skpīntxīrīle noastre ашъмъ venīrīle лxi dṣoṣ, ші пре чеа d'īntīiṣ адікъ о skpīš імпрежърѣ проорочіі сѣракъ, ші smeritъ, іаръ пре чеа de a dṣoa слѣвитъ ші кѣ mare кѣвіицъ. Ші pentx fieste-kape venīre воіѣ арѣта челе че амъ іntīmnatš, ші pentx чеа d'īntīiṣ venīre, зіче Dṣmnezeṣ prin гѣра Zaharīei, Капъ 9: „Бѣ-кѣрѣ-te fata Sionлxi, іатъ vine імвѣцѣторѣлъ тѣъ сѣракъ ші кѣларе пре mīnzš.“*) Ла ачeastъ-ші venīre Isaia, Капъ 53, 3, ілѣ skpie імпрежърѣ ne-чīnstītš, іаръ Daniil ṣcisš; Zaharia Капъ 11 ші 12, ші Amos Капъ 2, 6, vīndṣtš, kapele toate ачestea s'аѣ плинитš, прекѣм амъ skpisš, ші воіѣ skpie іntp'ачeastъ kape: „Nṣ л'амъ sokotitš пре „dīnsлѣ, нічї л'амъ кѣnoskṣtš пре елѣ, прекѣм „зіче проорокѣлъ Isaia, чї л'амъ tpekṣtš пре елѣ „кѣ vederea, ші ne-амъ іntъpītš маї mṣлѣ de

* Бѣкѣрѣ-te foarte fata Sionлxi, bestemte fata Ierusalimлxi, іатъ імвѣрѣтѣлъ vine ла tine drentš, ші mīntšindš, ачesta vīndš ші кѣларе пре ашнѣ tīnърѣ. Капъ 9, stīxš 9.

„kitǎ dînsǎlǎ.“*a*) Dar slava şii kǎviinda lǎi cea mare se va arǎta la a doǎa a lǎi venire, kind fokǎ şii vǎnaib va merce înaintea lǎi, şii va arde kǎ totǎlǎ imprejǎrǎ pre vrǎjmaniib lǎi, pre-kǎm a zisǎ Dǎmnezeǎ prin gǎra proorociilorǎ David Psalmǎ 96, şii Isaia Kapǎ 42. Şii mǎ temǎ, stǎnînǎlǎ meǎ, nǎ kǎmba Xristos kǎ fokǎlǎ mor-
 dǎi, iarǎ nǎ kǎ alǎ kinǎ va sǎ jǎdece; kǎci noi amǎ şcisǎ pre toǎi proorocii, cei ce bine ne-aǎ vestitǎ noǎ pentrǎ dînsǎlǎ, pre-kǎm Dǎmnezeǎ mǎrtǎriseute asǎpra noastrǎ prin gǎra prooro-
 kǎlǎi Mie la a patra karte a impǎraǎilorǎ,*β*) şii aşa amǎ şcisǎ pre drentǎlǎ acela, pentrǎ ka-
 rele kǎ xǎriǎ nesfirşitǎ ne-a xǎrisitǎ Dǎmnezeǎ, insǎ aǎ lǎi Dǎmnezeǎ sîntemǎ.

КАПЉ аљ 10-ЛЕА.

Pentps cea întǎis venire a lǎi Xristos.

М

ǎ temǎ, stǎnînǎlǎ meǎ, kǎ Dǎmnezeǎ ara-
 tǎ kǎpatǎ челе dǎoǎ venire alle lǎi Xristos prin
 gǎra Isaiei proorokǎlǎi, Kapǎ 12, zikîndǎ: „Skoa-

a Nevînstitǎ-s'a şii nǎ s'a sokotitǎ. Nǎmaǎ acasta s'a aflatǎ la 53 kapǎ alǎ Isaiei, stix 4.

β Acasta nǎ este la 4 a impǎraǎilorǎ çi la 3. Kapǎ 19, vnde zice: „Şii pre proorocii tǎi i-aǎ şcisǎ kǎ savia.“ Stix 10.

„лъ-те, скоалъ-те, імѣракъ-те къ тѣріе, къ бра-
цѣлѣ Domnълѣ.“^α Де доѣъ орї зїче скоалъ-те,
pentрѣ чѣлѣ доѣъ венїрї алѣ лѣї. Шї осебіѣ,
шї кѣратѣ ла тотѣ канѣлѣ, 50 51. Чѣа їнтїїх венї-
ре а лѣї Христос, адїкъ кїтѣ се кѣвїне ла патї-
мъ шї ла defїmarea лѣї; їаръ маї къ осебіре,
кїнд зїче: „Въззѣ-л’амѣ пре елѣ, шї нѣ ера фа-
„цѣ, нїчї кїнѣ нїчї фрѣмѣседе.“^β Чѣа їнтїїх ве-
нїре а лѣї о аратѣ Isaiїа ла Канѣ 9, зїкїндѣ:
„Прѣнкѣ с’а нѣскѣтѣ ноѣъ.“ Шї їндатѣ адаоргъ
а доѣа а лѣї венїре, зїкїндѣ: „Шї се ва кїѣма
„хрїїамѣ foapte таре, пѣтернїкѣ ва шѣдеа пре ска-
„нѣлѣ лѣї David ка сѣ’лѣ їнтѣреаскъ дїн їнче-
„пѣтѣ пїнѣ їн веакѣ.“^γ Ѓаръ Zaharia проорокѣлѣ
Канѣ 9, їлѣ аратѣ сѣракѣ, шї шѣзїндѣ пре асїнѣ.
Шї че алѣ аратѣ ачеаста, фѣрѣ нѣмаї къ проо-
рокѣлѣ скрїе їмпрежѣрѣ пре чѣа їнтїїх венїре а
лѣї, смерїтѣ; їаръ пре чѣа де а доѣа, пѣтернїкѣ
шї слѣвїтѣ. Аша шї проорокѣлѣ Daniїл маї ла

^α Скоалъ-те, скоалъ-те Ierusalıme, шї їмѣракъ-те къ тѣрїа врадѣ-
лѣї тѣѣ. Канѣ 51, stixѣ 19.

^β Шї ’л-амѣ въззѣѣ пре елѣ, шї нѣ авѣа кїнѣ нїчї фрѣмѣседе.
Канѣ 53, stixѣ 2.

^γ Шї се кїѣмѣ нѣмѣле лѣї їнѣрѣ де маре сфатѣ, къ воїѣ адѣче
паче прѣсте воїерї, шї сѣнѣтатеа лѣї. Маре есте стѣнїнїреа лѣї,
шї пѣчїї лѣї нѣ есте хотарѣ. Пре сканѣлѣ лѣї David, шї їм-
пѣрѣдїа лѣї, ка сѣ о їндпентеѣ пре дїнса, шї сѣ о апѣре їн-
трѣ жѣдекатѣ, шї дрѣнтате де акѣм шї пїнѣ їн веакѣ.

Канѣ 9, stixѣ 6, 7.

mizlokxlǝ kapxlǝ 7, ǝlǝ apatǝ zikǝnds: „Bedeamǝ
 „ǝntǝ vedenia nopǝii, ǝi ǝatǝ la nopǝi Cǝrǝxlǝ
 „ka fǝxlǝ omxlǝ venǝa, ǝi pǝnǝ la cǝlǝ vekǝs de
 „zilǝ aǝ ajǝnsǝ, ǝi l'aǝ adǝsǝ pǝe elǝ ǝnǝntea
 „lǝi, ǝi 'ǝ a datǝ lǝi stǝpǝnǝpǝea ǝi cǝntea, ǝi
 „ǝmpǝrǝǝia ǝi toate nopǝadela, neamǝpǝle ǝi
 „ǝimǝile vorǝ cǝntǝ pǝe elǝ, ǝi vorǝ slǝǝi lǝi.“ α
 ǝarpǝ skpǝisoapǝea cǝea ǝidoveaskǝ aǝa apǝ: „Nea-
 „mǝpǝle ǝi ǝimǝile vorǝ cǝntǝ pǝe elǝ, ǝi nǝ va
 „ǝipsǝ stǝpǝnǝpǝea lǝi, nentǝ kǝ nǝ se va lǝa, ǝi
 „ǝmpǝrǝǝia lǝi va pǝmǝnea ǝn veakǝ.“ ǝarpǝ tǝl-
 mǝcǝpǝea noastǝrǝ zǝcǝ: β „Neamǝpǝle ǝi ǝimǝile
 „vorǝ slǝǝi lǝi, ǝi stǝpǝnǝpǝea lǝi stǝpǝnǝpǝe veclǝ-
 „nikǝ, kapǝea nǝ se va lǝa, ǝi ǝmpǝrǝǝia lǝi ne-
 „stǝpǝnǝpǝea lǝi. Dǝpǝ alǝ tǝlmǝcǝpǝe: ǝi nǝ va ǝipsǝ
 stǝpǝnǝpǝea lǝi. Dǝpǝ alǝ: „stǝpǝnǝpǝea lǝi ǝn veakǝ,
 ǝi ǝmpǝrǝǝia lǝi va pǝmǝnea ǝn veakǝ“; ǝarpǝ dǝ-
 pǝ alǝ, „nǝ se va stǝpǝnǝpǝea lǝi.“ ǝi este vǝditǝ, stǝ-
 pǝnǝpǝea lǝi, kǝm kǝ Xǝristos la a doǝa lǝi venǝpǝe

α Bedeamǝ ǝntǝ vedenia nopǝii, ǝi ǝatǝ kǝ nopǝi cǝrǝxlǝ, ka fǝxlǝ
 omxlǝ ǝra viǝndǝ, ǝi pǝnǝ la cǝlǝ vekǝs de zilǝ a ajǝnsǝ,
 ǝi s'a adǝsǝ lǝi, ǝi lǝi s'a datǝ stǝpǝnǝpǝea ǝi cǝntea, ǝi ǝm-
 pǝrǝǝia, ǝi toate nopǝadela, neamǝpǝle ǝi ǝimǝile lǝi vorǝ
 slǝǝi, stǝpǝnǝpǝea lǝi stǝpǝnǝpǝe veclǝnikǝ, kapǝea nǝ va tǝpǝe, ǝi
 ǝmpǝrǝǝia lǝi nǝ se va stǝpǝnǝpǝea lǝi. Kapǝ 7, stǝix 13, 14.

β Adǝkǝ cǝea Latǝneaskǝ cǝe se zǝcǝ vǝlǝgata adǝkǝ omǝteakǝ, kǝcǝi pǝe-
 kǝm se vede Latǝnǝxlǝ tǝlmǝcǝpǝe la a cǝeastǝ pǝpǝte a lǝi Da-
 niǝl, a pǝzǝitǝ a cǝeastǝ opǝndǝialǝ. ǝntǝ ǝ nǝsǝ cǝea tǝlmǝcǝpǝe
 de dǝnsǝxlǝ la a cǝeastǝ pǝpǝte, apǝi cǝea ǝidoveaskǝ, dǝpǝ a cǝea-
 sta a vǝlǝgatei. Apǝi alǝ tǝlmǝcǝpǝe nentǝmǝite.

va șodea înaintea челлї векїх де зїлме, адїкъ а лї Дѣмнезеѣ, ка съ жѣдече, прекъм ла венїреа лї чеа д'їнтїїх а меззтѣ înainteа пѣрїнцилорѣ по-стриї а жїдовїлорѣ ка съ се жѣдече. Ачесте дохъ венїрї алле Messieї, адїкъ алле лї Христос, ле-аѣ їнсемнатѣ проорокълѣ David ла псалмѣ 95, 13, зї-кїндѣ: „Къ вїне, къ вїне съ жѣдече пѣмїнтълѣ.“ Шї pentрѣ чеа д'їнтїїх венїре а лї, каре ера проас-тѣ зїче, къ вїне; їарѣ pentрѣ чеа де а доха, фї-їндѣ къ ва съ фїз кѣ пѣтере, а зїсѣ, къ вїне съ жѣдече пѣмїнтълѣ, шї pentрѣ венїреа лї чеа де а доха зїче Захарїа, Канѣ 15: „Їнсемна-ворѣ „пїчїоареле жрме престе мѣнтеле Мѣзлїнїлорѣ, ї-„прочї.“^α) Їарѣ ної, стѣпїнѣле, зїчемѣ, кѣм-къ Дѣмнезеѣ дѣпѣ фїїцѣ шї дѣпѣ фїре нѣ аре нїчї пїчїоаре, нїчї карне, нїчї алтѣ-чева трѣнескѣ; їар а абеа пїчїоаре се кѣвїне ла фїїште-каре зїдїре трѣнеаскѣ. Кѣтре ачестеа проорокълѣ David грѣ-їндѣ pentрѣ а доха а лї венїре, прекъм шї маї сѣсѣ амѣ зїсѣ, зїче: „Фокѣ їnainteа лї ва арде шї їмпрежѣрѣлѣ лї се ва анпїнде.“^β Дар ної нѣ

^α Шї ворѣ ста пїчїоареле лї їн зїоа ачеа престе мѣнтеле мѣзлї-нїлорѣ челѣ дїн преажма Іерѣсалимвлї деспре рѣзѣрїтѣ, шї се ва рѣне мѣнтеле мѣзлїнїлорѣ, жѣмѣтате а лї кѣтре рѣзѣрїтѣ шї кѣтре mare, пѣрѣпастїе mare foarte. Шї се ва плєка жѣ-мѣтате а мѣнтелї кѣтре мїазѣ-ноанте, шї жѣмѣтате а лї кѣ-тре мїазѣ-зї. Канѣ 14, стїѣ 4.

^β Фокѣ їnainteа лї ва арде, шї їмпрежѣрѣлѣ лї вїфорѣ таре.

Псалмѣ 49, стїѣ 3.

zicemǝ kǝm-kǝ Dǝmnezeǝ este skpisiǝ imprejǝrǝ,
 niči kǝ este kǝ pǝtingǝ, ka ǝnǝ Dǝmnezeǝ ce es-
 te, sǝ stea vre ǝnǝ lǝkrǝ imprejǝrǝlǝ lǝi, ce
 mǝrtǝriile челле assemenea sǝntǝ adevǝrate dǝnǝ
 skpintǝrǝ la drentǝlǝ aчела челǝ skpisiǝ impre-
 жǝrǝ de проорочи, kǝrii kǝnd грѣieskǝ pentǝ sme-
 renia lǝi, kǝnd pentǝ mǝripea lǝi; ǝi pentǝ a-
 चेasta zice Malaxia Kapǝ 3: „Iatǝ Domnǝlǝ vine,
 „ǝi чине poate sǝ stea љnaintea venirei lǝi? kǝ
 „ачеста este ka ǝnǝ fokǝ tonitorǝ, ǝi va medea,
 „ǝi va toni arǝintǝlǝ ǝi aǝrǝlǝ.“ α) Iatǝ kǝ ce
 kinǝ va sǝ viǝ la a doza lǝi venire drentǝlǝ a-
 чела, pre karеле l'a жǝdekatǝ; ǝi љea aminte, sǝ-
 pǝnǝlǝ meǝ, kǝ ce kinǝ ачешашǝ проорокǝ la ka-
 пǝlǝ ачеста 3, lǝ skpie imprejǝrǝ zikǝndǝ: „A-
 „ǝnчi eǝ voǝ veni, ǝi voǝ љntra љntǝrǝ жǝdekatǝ
 „la dǝnǝi, ǝi voǝ fi mǝrtǝrǝ adevǝratǝ preste
 „челле преа-кǝrǝve, ǝi preste чеi рѣi, ǝi preste
 „minчiǝnoǝii жǝrǝtǝrǝi, ǝi preste чеi че onpeskǝ
 „plata nǝimitǝlǝi, ǝi preste чеi че жǝǝieskǝ pre
 „чеi sǝrǝчi de pǝringǝi, ǝi pre vǝǝve, ǝi preste
 чеi че nekǝжeskǝ pre челǝ sǝrǝinǝ ǝi sǝrǝkǝ.“ β)

α Iatǝ vine, zice Domnǝlǝ a totǝ-gǝitorǝlǝ, ǝi чине va sǝfǝri zioa
 љntǝrǝi lǝi? sǝǝ чине va sta љntǝrǝ vedenia lǝi? pentǝ kǝ a-
 चेasta мерде љn lǝntǝrǝ ka ǝnǝ fokǝ de tonitoare, ǝi ka o iar-
 vǝ a pǝlǝitoritorǝ, va medea tonindǝ ǝi kǝrǝǝindǝ arǝintǝlǝ
 ǝi aǝrǝlǝ. Kapǝ 3, stixǝ 1, 2, 3.

β ǝi voǝ addǝче kǝtre voǝ љntǝrǝ жǝdekatǝ, ǝi voǝ fi mǝrtǝrǝ грав-

Totă aceașta, stăpînză meș, skpie mi Iezekiil Kapă 34, unde pentră pătoryș mi pentră oi gră-
 iențe: „Eș vois despărđi de kătre achenția, adi-
 „kă de kătre chei drepđi, pre chei kălkătorī, mi
 „pre chei nekređinčioșī.“*α* O stăpînză meș, iatș
 la adoxa venire kăm va despărđi pre chei nekre-
 đinčioșī din mizlokăłă čelorș drepđi. Prekăm
 o zikă kăratș mi Malaχia kapă 3, mi Iezekiil kapă 4.
 Iarș la venirea ășī čea d'întiis nimeni dintp'aī
 nostri nă'ă a kănoskățș, fiindă-kă a kovîrmitș
 хотареле firii omenștī, prekăm ziche Dămnezeș
 prin găra Isaiei proorokăłăī Kapă 53. „Întpș
 „chei făr-de-leče s'a sokotitș, mi pentră ačea-
 „sta nă'ă amș sokotitș pre ełă.“*β* Ši Iepemia
 ziche: Kapă 18 „Ačesta este omș, mi čine ăłă
 „kănoaște pre ełă?“*γ* Mă temș, stăpînză meș,
 kăm kă pîringiī nostri la venirea čea d'întiis a
 Messiei s'ađ denpătatș de dînsăłă, mi ađ greșitș,

nikș preste vrăjitorī mi preste prea-kărve, mi preste chei če
 se žărș pre nămele meș întpș minčisnș, mi preste chei če o-
 preskă simăria năimităłăī, mi chei če așpreskă vădsve, mi batș
 kă nămăłă pre chei săračī de pîringiī, mi chei če avatș žăde-
 kata nemernikăłăī, mi chei če nă se temș de mine, ziche Dom-
 năłă a totș-điitopăłă. Kap 3, stixș 5.

α Ši vois ałeče dintpș voi pre chei făr-de-leče, mi pre chei de-
 pătagi. Kapă 20, stixș 34.

β Ši întpș chei făr-de-leče s'a sokotitș, mi ačesta păkatele a
 măłora a pădikățș, mi pentră păkatele lorș s'a datș.

Kapă 53, stixș 12.

γ Ši omș este, mi čine va kănoaște pre ełă. Kapă 17, stixș 9.

mi pentrѧ ачеа пої не афлѧмѧ ла ачеастѧ не-
сфиршитѧ робїѧ. Їнсѧ опї-че ni се ва їнтїмла,
аї лїї Dѧmnezeѧ ѕїntемѧ, de vomѧ нѧдѧждї ѕupе
дѧнѕлѧ.

КАПѦ алѧ 11-ЛЕА.

*Pentrs a dosa venire a лїї Xpistos, ksm-kъ a-
tsnũї va ѧcsdeka ks nstere.*

Мѧ темѧ, стѧпїнѧлѧ меѧ, ка нѧ кѧмва дреп-
тѧлѧ ачеста жѧдекѧторѧ este ачела, кареле ла ве-
nїpeа лїї чеа d'їntїїѕ epа mїntѕїtorѧ tѕtѧлорѧ а-
челорѧ че аѧ kpezѕtѧ їntp'їнсѧлѧ, pentrѧ-kъ про-
орокѧлѧ Davїd пѕалмѧ 97, ѕїче de dїнсѧлѧ: „Кѧ-
„noskѧt-'аѧ Domнѧлѧ mїntѕїpeа лїї, їnаїntеа neа-
„мѧрїлорѧ а deskonepїtѧ drentateа лїї.“ Шї Isаїа
Капѧ 12: „Skoateїї аnѧ dїn їѕvoареле Mїntѕїto-
„рѧлїї.“ α) Каре кѧвїntѧ, преkѧm mї се паре, се
їnceлелеце pentrѧ бotezѧ. De време че ла їntїїа
venire а лїї а mїntѕїtѧ прїn аnѧ, їар ла чеа de
а dѕoa ва жѧdeka прїn fokѧ. Шї pentrѧ Mїntѕї-
torѧлѧ ачеста, стѧпїнѧлѧ меѧ, ѕїче Іакoв, Капѧ 19:
„Шїtїѧ kѧm-kъ mїntѕїtorѧлѧ меѧ вїазѧ, шї kѧm-kъ
„їn ѕїoа чеа преа поѧѧ, тѧ воїѕ рїdїkа dїn нѧ-

α) Шї ѕkoateїї аnѧ кѧ вѧкѧрїе dїn їѕvoареле mїntѕїpeї.

Капѧ 12, ѕїtxѧ 3.

„mîntîş, şî îŋ trşnşlş meş okiî meî vorş vedea „pre Dşmnezeşlş meş.“^α) Îea aminte, stşnîŋşlş meş, kşm-kş ’lş nşmeşte pre elş Mîntşitorş Dşm-nezeş, şî este lşkrş vşditş, kşm-kş okiî çeî trş-neshî nş vorş vedea pre Dşmnezeş. Iatş kş ne aratş skrintşrişe, kşm-kş Mîntşitorş este însşşî drentşlş Dşmnezeş, pentrş karşe este kşvîntşlş, şî karşe şingrşş poate kş adevrşratş sş se nş-measkş drentş, kşçî niçî şnş pşkatş n’a fşkşştş, prekşm mşrtşrişemte Dşmnezeş pentrş dînsşlş prin gşra proorokşlşî Isaia: „Karşe pşkatş n’a .,fşkşştş niçî s’a aflatş vikleşşgş îŋ gşra lşî.“^β) Niçî pentrş Moisi niçî pentrş alşlş, vre şnşlş din proorochî, nş s’a zisş kşm-kş este mîntşitorş, drentş şî fşrş de pşkatş, de vreme çe, prekşm şliçî, stşnîŋşlş meş, şî Moisi a greşitş. Drentş aचेea, skrintşra pre niminea dintp’înuşî nş ’lş nşmeşte drentş, çî nşmele aचेea l’a pşzitş nş-maî pentrş dînsşlş; şî fşrş îndoialş alçîî nş se mîntşîeskş, fşrş nşmaî aचेia çe kredş venişea lşî çea d’întîiş, îarş çeia çe nş kredş nş aş niçî o priçîŋşrişe ka sş se mîntşîaskş la a doşa lşî

^α Pentrş kş mîtiş, kşm kş pşrşrea kşrgştorş adikş vechînikş este çealş çe va sş nş desşeçe pre pşmîntş, ka sş învieze nişea mea чеea çe sşfşerea aचेea. Kş de la Domnşlş aचेea mi s’aş sşvîrşitş, şî eş mîtiş împreşnş kş însş’şî aचेea karşe okîşlş meş a vşzştş, iarş nş alşlş. Kapş 19, stîxş 25.

^β Kş fşrş-de-leçe n’a fşkşştş, niçî vikleşşgş îŋ gşra lşî.

venire, чи sîntǎ vredniči de moapte. Къчи daka аѣ fostǎ vredniči de moapte ачеіа че н'аѣ kpe-
zstǎ, niči аѣ askǎlatǎ pre Moisi, kapele ера пѣ-
kǎtosǎ, kǎ kitǎ maї vîptosǎ sîntǎ vredniči fokǎlǎi
чеі че нѣ kpedǎ, ши хѣлескѣ pre drentǎlǎ ачеста
ши Domnǎlǎ, kapele niči o dinioapǎ пѣkatǎ н'а
fǎkǎstǎ; însǎ opǎ че се ва întîmpla аї лѣі Dǎmne-
zeǎ noi sîntemǎ.

КАПѢ алѣ 12-леа.

Pentps întǎlǎarea лѣі Xristos.

Стѣпѣнѣлѣ меѣ, noi аѣлѣмѣ îн skripǎtǎri, kǎm-
кѣ Xristos се ва întǎlǎ de pre пѣmintǎ ла черѣѣ,
ши еѣ мѣ kǎtremǎrǎ нѣ kǎmba ачеста сѣ се fi
plinitǎ ла ачела, pre kapele л'аѣ omopitǎ пѣrinѣii
nostrii. Ши pentps întǎlǎarea ачеста зиче про-
рокѣлѣ David ла psalmǎ 23: „О воѣерѣлорѣ, des-
„kideѣi порѣіле стѣпѣнѣреї voastre, ши въ рѣdikaѣi
„порѣіле челе вечѣніче, ши ва întpa împǎratsǎlǎ
„славеї.“^α) Ши îea aminte, стѣпѣнѣле, kǎm-кѣ îн-
ѣерѣi îі рѣspǎndǎ: „Чине este ачеста împǎratsǎlǎ
„славеї?“ ши елѣ зиче: „Domnǎlǎ пѣterѣлорѣ, пѣ-

^α Рѣdikaѣi воѣерѣi порѣіле voastre, ши въ рѣdikaѣi порѣіле челе
вечѣніче, ши ва întpa împǎratsǎlǎ славеї. Псалмѣ 23, stixǎ 1.

„stepnikǎ întrǎ rǎsboiǎ.“^{α)} *Shi este lǎkrǎ vǎditǎ, stǎpînzǎ mǎş, kǎm-kǎ drentǎlǎ ačesta, Domnǎlǎ pǎsterilorǎ n'a datǎ rǎsboiǎ fǎrǎ nǎmaî la venirea lǎi čea d'întîiǎ; kǎčî kînd va şede a stǎ jǎdece, fokǎ împrejǎrǎlǎ lǎi va arde, şî va aprinde kǎ totǎlǎ împrejǎrǎlǎ lǎi pre vrǎjmaşii, şî va kǎrţîi pre čei drentîi prin fokǎ ka arşintǎlǎ.^{β)} *Shi ačesta la čea de pre şrmǎ a lǎi venire. Dar nimenî nǎ va bate rǎsboiǎ împotriva lǎi, ničî va avea lokǎ rǎsboiǎlǎ. Oşebitǎ pentrǎ înzǎdarea drentǎlǎi ačestǎia zice Isaia kapǎ 63: „Čine este ačesta čelǎ če a venitǎ din kǎş de pre pǎmîntǎ, roşite haînilǎ lǎi din Bosorǎ, ka čelǎ če este fǎmosǎ întrǎ podoabǎ.“^{γ)} *Shi drentǎlǎ ačesta rǎşnzǎde lorǎ: „Eǎ čelǎ če grǎieskǎ drentǎ, tatea sîntǎ, čelǎ če tǎ lǎntǎ kǎtre mîntşire.“^{δ)} *Shi î zikǎ lǎi încerîi: „O Doamne! pentrǎ če este roşitǎ haîna ta, ka čelǎi če kǎlkǎ jǎgeabǎlǎ?“^{ε)} *şî rǎşnzǎde lorǎ zikîndǎ: „Jǎgeabǎlǎ amǎ*****

α Domnǎlǎ tapǎ şî pǎstepnikǎ, Domnǎlǎ pǎstepnikǎ întrǎ rǎsboiǎ.

Stixǎ 8

β Drentîi nǎ se kǎrţǎdeskǎ prin fokǎ, čî se slǎveskǎ înzǎdarea jǎdekţîi.

γ Čine este ačesta če vine din Edom, roşezǎ haînelorǎ din Bosor?

Aşa este de fǎmosǎ întrǎ podoabǎ. Kapǎ 63, stixǎ 1.

δ Eǎ grǎieskǎ drentatea, şî jǎdekatzǎ de mîntşire. Ačelǎş.

ε Pentrǎ če îţî sîntǎ roşite haînelǎ şî îmberǎkǎmintǎle tǎle, ka dîntp' o kǎlkǎre de jǎgeabǎ? Stixǎ 3.

„кълкатѣ син҃гърѣ, ши нѣ ера вѣрватѣ кѣ мине.“^α)
 Bezī, стѣпін҃ялѣ меѣ, китѣ сінтѣ де кѣвинчюасе
 кѣвintele Isaieī, ши мѣ темѣ нѣ кѣмба рѣспн-
 сѣлѣ дрентѣлѣ ачестѣя нѣ се атинѣе де алцїї, фѣ-
 рѣ нѣмаї де ної, кінд зиче: „Кълкат-амѣ пре
 еї інтрѣ мінїа меа, пінѣ кінд с'аѣ сѣвїршїтѣ сїн-
 целе лорѣ peste vestımintele меле, ши с'аѣ спѣр-
 катѣ toate vestımintele меле, їнсѣ зїоа їзбїндї-
 реї їн їнїа меа, ши анѣлѣ рѣсплѣтїреї меле
 vine.“^β) Че нѣтемѣ дар', стѣпін҃ялѣ меѣ, сѣ нѣ-
 деждѣимѣ де ла Дрентѣлѣ ачеста, кѣ шїмѣ кѣм
 кѣ пентрѣ ної 'лѣ-аѣ їнтреватѣ їнѣрїї їн черѣ,
 ши ле-аѣ арѣтатѣ кѣм кѣ елѣ син҃гърѣ а кълкатѣ
 жгеабѣлѣ? Ши че алѣ а кълкатѣ інтрѣ зрїїа лѣї
 фѣрѣ нѣмаї пре ної, кареле дѣпѣ рѣсвоїѣлѣ че а
 лѣтѣ ла їнтїїа лѣї венїре, не-аѣ кълкатѣ пре ної
 о мїїѣ де анї акѣм, ши їнкѣ рѣмїне зїоа їзбїндї-
 реї ла венїреа лѣї чеа де пре зрїмѣ, ши анѣлѣ
 рѣсплѣтїреї їн їнїа лѣї. О стѣпін҃ялѣ меѣ! кінд
 амѣ зчїсѣ пре Isaia, мѣкар' де амѣ fı штеpsѣ
 дїн проорочїа лѣї мѣртѣрїа че с'а зїсѣ маї
 sѣsѣ, пре кареа нїменї нїчї одїнїорѣ нѣ о

^α Пїнѣ де стронїтѣрѣ ши дїн неамѣрї нѣ este вѣрватѣ кѣ мине.

Стїхѣ 3.

^γ Ши амѣ кълкатѣ пре еї інтрѣ мінїа меа, ши амѣ сѣрѣматѣ пре
 еї ка пѣмїнтѣлѣ, ши амѣ вѣрватѣ сїнцеле лорѣ пре пѣмїнтѣ;
 Кѣчї зїоа рѣсплѣтїреї а венїтѣ асѣпра лорѣ ши анѣлѣ мїнтѣреї
 este de фѣцѣ. Стїхѣ 3.

вреа чити, ши иатъ кѣм, ачеа де David о пѣмеште рѣсбоиѣ зикѣндѣ: „Domnѣлѣ пѣтерпѣлорѣ пѣтерпѣникѣ интрѣ рѣсбоиѣ.“^α) Тотѣ ачеасти ши Isaia о пѣмеште жгеавѣ. Амарѣ, стѣпѣнѣлѣ меѣ, пої амѣ бѣлѣлѣ мѣстѣлѣ ачела, пентрѣ кареле ши патриархѣлѣ, ши проорокѣлѣ Iakov грѣеште, прекѣм се vede ла картеа фачерѣи Канѣ 49, пентрѣ Ixda. „Спѣла-ва имѣрѣкѣмѣнтеа ин сѣнѣе, адикѣ де стрѣгѣрѣ.“^β) Прекѣм с'а интѣмплатѣ ноѣ ла интѣла венѣре а Messieї. Дар че vomѣ фаче ла чеа де пре зрѣмѣ а лѣї венѣре, кѣнд ворѣлѣ ста оаменѣи инainteа Омѣлѣї че жѣдекѣлѣ, импрежѣрѣлѣ кѣрѣїа ва fi грѣтѣлѣ фокѣлѣ ка сѣ мѣстѣїаскѣ пре ачеїа че 'лѣ-аѣ хотѣрѣїтѣлѣ? кѣчї атѣнчї нѣ este време де рѣсбоиѣ, нѣчї ва кѣлка ин жѣїавѣлѣ, кѣчї де атѣнчї нѣ маї este локѣ нѣчї време де покѣїнѣцѣ ши де скѣнаре, чї дрѣнтате. Адикѣ прекѣм елѣ с'а жѣдекатѣлѣ фѣрѣ а нѣ се афла интрѣнсѣлѣлѣ пѣкатѣлѣ, аша ши елѣ сѣлѣ жѣдече пре чеї пѣкѣтосѣлѣ, пентрѣ кѣ зїче Dsmnezeѣ ла проорочїа лѣї Solomon ла алѣ доѣ-зечелеа канѣ алѣ парѣмѣїлорѣ. „Кѣнд дрѣнтѣлѣ vine ла жѣдекатѣлѣ, ѣнде ва fi некѣрѣдѣнчїосѣлѣ, ши пѣкѣтосѣлѣ? Дечї дакѣ авѣа дрѣнтѣлѣ се

^α Domnѣлѣ таре ши пѣтерпѣникѣ, Domnѣлѣ пѣтерпѣникѣ интрѣ рѣсбоиѣ.

Исаїа 23, ѣтѣлѣ 7.

^β Спѣла-ва ин вѣнѣлѣ хаїна лѣї, ши ин сѣнѣе де стрѣгѣрѣ имѣрѣкѣмѣнтеа лѣї. Стѣлѣ 11.

mîntâiemte, че ва си оаре атънчи пентрѣ челѣ некрединчѣосѣ ?α)

КАПѢ а лѣ 13-ЛЕА.

*Înkz mai vîptosş aratz înzucarea cea trsneaskz a
лsî Xristos.*

М а лѣ мѣ темѣ, стѣпнѣлѣ меѣ, кѣ нѣмителе мѣртѣрїи алле проорочѣлорѣ пентрѣ дрентѣлѣ ачела, адикѣ кѣм кѣ с'а вѣндѣлѣ кѣ ардѣнтѣ, пре-кѣм зѣче проорокѣлѣ Amos Капѣ 4, Кѣ а кѣм-катѣ жгеавѣлѣ; пре-кѣм зѣче Isaia Капѣ 63, Кѣ а фѣктѣ рѣсвоѣлѣ кѣ пѣрѣнѣнїи постри; пре-кѣм зѣче David Псалмѣ 23, Кѣ с'а датѣ пентрѣ пѣкателе поастре; пре-кѣм а зисѣ Ieremia ла пѣнѣперї Кап 4, Кѣ с'а рѣнитѣ мѣнїле лѣї; пре-кѣм а зисѣ Захарїа Капѣ 13. Кѣ прѣсте кѣмаша лѣї аѣ арѣн-катѣ сорѣї; пре-кѣм зѣче David Псалмѣ 21, Кѣ с'а сѣитѣ ла черѣ; пре-кѣм зѣче ачелашѣ проорокѣ шї алѣїї. Мѣ темѣ, зикѣ, нѣ кѣмва нѣ се кѣ-вѣнѣ ла фѣнѣга лѣї Dâmnazeş, адикѣ ла dâmnazeiaska фѣре, дѣпѣ кареа нѣчї инѣазѣ, нѣчї се иналѣѣ, нѣчї шеаде, нѣчї се погоарѣ. Дѣчї дѣнтр'

α De se mîntâiemte аѣїа дрентѣлѣ, дар челѣ некрединчѣосѣ шї нѣкѣ-тосѣ ѣнде се ва арѣта? Капѣ 11, stixş 21.

acestea че с'ащ зисщ ърмеазъ фъръ де алѣ, кѣм кѣ съ фи venitѣ Дрентѣлѣ ачела, ла а кърѣиа трѣ-
неаскъ фире потѣ съ се потривеаскъ челме че с'ащ
зисщ маї сѣсщ, ши алтеле assemenea. Іаръ де'ѹї
паре, стѣпінѣлѣ меѣ, греѣ а крѣде, кѣм кѣ омѣ
кѣ трѣпѣ с'а сѣитѣ ла черѣ, аскѣлтѣ мѣртѣрїиле ши
пїлдеде че афлѣ ла нѣмителе skriptѣрї. Pentрѣ а-
cheasta зиче проорокѣлѣ David: „S'a sѣitѣ Дѣм-
„незеѣ ла інѣлѹїме, ши ва мїнтѣи робїа; а датѣ
„дарѣрї оаменїлорѣ.“*α*) Маї зиче ла Псалмѣлѣ 67
pentрѣ сѣїреа лѣї. „Stpїгаѹї лѣї Дѣмнезеѣ, ши
„слѣвїѹї нѣмеле лѣї, фачѣѹї калле лѣї, челѣїа че
„se sѣїѣ дїн пѣрѹїле апѣсѣлѣї, Domнѣ este нѣ-
меле лѣї.“*β*) Oсебїтѣ, стѣпінѣлѣ меѣ, а зисщ Da-
vid ла Псалмѣлѣ ачела, пре кареле ілѣ аї ін іні-
ма та. „Stpїгаѹї лѣї Дѣмнезеѣ челѣї че се сѣїѣ
preste черѣлѣ черѣлѣї кѣтре рѣсѣрїтѣрї.“*γ*) А зисщ
pentрѣ дїнсѣлѣ ши Amos Канѣ 9. „Domнѣ este
челѣ че зїдеште ла інѣлѹїме скаѣнѣлѣ лѣї.“*δ*) Ши
pentрѣ аcheasta зиче ши David: „Sѣїтѣ-s'a Дѣм-
незеѣ інтрѣ stpїгаѣ, ши Domнѣлѣ ін гласѣ де

α Ssїnds-te ла інѣлѹїме posїt-aї робїе, лѣат-aї дарѣрї інтрѣ оаменї.

Псалмѣ 67, stїxѣ 18.

β Kїнтаѹї лѣї Дѣмнезеѣ, кїнтаѹї нѣмелѣї лѣї, калле фачѣѹї челѣї
че се сѣїѣ preste апѣсѣрї; Domнѣ este нѣмеле лѣї.

Псалмѣ 67, stїxѣ 4.

γ Kїнтаѹї лѣї Дѣмнезеѣ челѣї че с'а сѣїтѣ preste черѣлѣ черѣлѣї supе
рѣсѣрїтѣрї. Псалмѣ 67, stїxѣ 37.

δ Челѣ че зїдеште ін черѣ сѣїреа лѣї. Канѣ 9, stїxѣ 6.

trîmbiцъ.“*α*) Pentрѣ ачеста а зисѣ Asip Прооро-
кѣмъ Канѣ 3: *β*) „Възѣ омѣ погорîндѣ-se din ini-
ма мърїи, ши а венитѣ пîнѣ ла черѣ.“ Зиче ши
Moisi ла Канѣмъ 32, ла а дѣоа леце. „Къ воїѣ
рѣдика ла черѣ мîна mea,“ îнрочї. Зиче ши I-
saia Канѣ 21: „Skoалъ-te, skoалъ-te брадѣлѣ
Domнѣмъ.“*γ*) Pentрѣ ачеста зиче ши Anna мѣма
лѣи Samсїл ла întîia карте а îмпѣрацїлорѣ Канѣ
2. „Da-ва Domнѣлѣ стѣпîнїре îмпѣратѣмъ сѣѣ,
ши ва îнълѣа пре хнсѣмъ лѣи.“*δ*) David кѣтре а-
честеа а зисѣ: „Ssїтѣ-s’a preste арїцїле вîнтѣри-
лорѣ“ Псалмѣ 103 *ε*) Ачесте мѣртѣрїи амѣ афлатѣ
ка сѣ доведеаскѣ пîнѣ ла черѣ трѣнеаска îнъл-
înade а лѣи Xpistos. Dar sîнтѣ ши алтеле мѣлте,
пре кареле тѣ, стѣпîнїле, вїне ле мїї. Акѣм воїѣ
арѣта ши оаре-каре нїлде din лецеа noastrѣ. De
време че се vede ши ла ної foarte некѣвїнчїосѣ
а кpede, кѣм къ трѣнеште с’a sсїтѣ ла черѣ, ши

α Ssїтѣ-s’a Dsmnezeѣ îнтрѣ стїрапе. Domнѣлѣ îн гласѣ de trîmbiцъ,
Псалмѣ 46, stїxѣ 5.

β Arreѣ îн лїмѣа арапескѣ се зиче Asip îнсѣ кѣвїнтѣлѣ ачеста нѣ
с’a афлатѣ.

Рїндѣрїле челле де пре врѣтѣ нѣ с’aѣ тѣлмѣчїтѣ, fїндѣ-кѣ нѣ
sїнтѣ кѣвїнте алле алкѣтїиторѣлѣи, чї алле тѣлмѣчїиторѣлѣи, îн каре
зиче кѣм къ мѣлте адаоде алкѣтїиторѣлѣ ла проороцїа ачеста.

γ Skoалъ-te, skoалъ-te Ierussalime, ши те îмѣракѣ кѣ тѣрїа врадѣ-
лѣи тѣѣ. Канѣ 51, stїxѣ 9.

δ Ши ва да тѣрїе îмпѣрацїлорѣ nostpї, ши ва îнълѣа копнѣлѣ хн-
сѣлѣи сѣѣ. Канѣ 2, stїxѣ 10.

ε Челѣ че змѣлѣ preste арїцїле вѣнѣрїлорѣ. Псалмѣ 103, stїxѣ 3.

aceasta ni se întîmplă pentră prolinsis.^α) Къчй афлѣмѣ вѣ меде ши вѣ проорочй, кѣм къ адевѣ-ратѣмѣ ши слѣвитѣмѣ Дѣмнезеѣ пре мѣлцй сфинцй бѣрѣваци пѣринцй ай постри й-аѣ лѣатѣ де пре пѣ-мѣнтѣ, ши й-аѣ вѣлѣцѣтѣ, ши дака pentră sfin-
denia че аѣ авѣтѣ ачестя, ши pentră мѣртѣрия скриптѣрий нѣ не вѣдоимѣ де дѣнши, оаре се ка-
де сѣ не вѣдоимѣ pentră трѣнеаска ши сѣлѣтеас-
ка вѣлѣцаре а Дрентѣмѣ ачестѣя, pentră а къ-
рѣя сфинденіе скриптѣра дѣ маі мѣлѣ мѣртѣрий
дин кіте дѣ pentră ачѣя? Ачестя дѣнѣ проорочй
ши маі кѣмпитѣ рѣсѣоѣ а сѣлѣрѣтѣ, ши исѣте аѣ
трасѣ вѣ лѣме маі мѣлѣ декѣтѣ фѣмѣ-кареде дин
чѣй че с'аѣ зисѣ маі сѣсѣ. Кѣтре ачестѣя стѣпнѣ-
нѣмѣ меѣ, фѣрѣ а нѣ арѣта нѣчй о нѣлѣ, шѣй,
кѣм къ пре Матѣсала^β) ши пре Енох чѣй дрѣнцй,
ши пре проорокѣлѣ Ііе, Дѣмнезеѣ кѣ вѣсѣмѣ
трѣпѣрїле лорѣ аѣ лѣатѣ дин лѣмеа ачѣста.
Іарѣ pentră Моисй нѣ се каде сѣ не вѣдоимѣ кѣм
къ este вѣ черѣ кѣ сѣлѣтѣлѣ, ши кѣ трѣпѣлѣу)

^α *Proinsis*, se нѣмѣше вѣлѣа сокотѣлѣ, саѣ кѣцѣтареа, саѣ гѣн-
дѣре, адикѣ кѣнд анѣкѣ омѣлѣ де сокотѣмѣ, саѣ крѣде, саѣ
хотѣраше вѣ мѣнтеа лѣй вѣре знѣ лѣкрѣ, поате знѣ-орѣ ши кѣ
грѣшеалѣ, фѣрѣ а нѣ черѣтѣ а доза оарѣ, ачѣла се зѣче *про-
mintikos*.

^β *Însemneaz*, кѣ дѣмнезеѣака скриптѣрѣ мѣртѣрїсеѣмѣ кѣм къ
Матѣсала а мѣрїтѣ. „Ши аѣ fostѣ тоате зѣлѣле лѣй Матѣсала,
кареде а трѣйтѣ ноѣ сѣте шеаі-зѣчй ши ноѣ де анї, ши а мѣрїтѣ.“

Фачере Капѣ 5, stixѣ 27.

^γ *Însemneaz*, кѣм къ ачѣста este сокотѣлѣ жѣдовѣаскѣ, Де вѣре-

прекъм зиче ла а дшоа леџе Канџ 34: „Zis-a Dǝmnezeǝ kǝtre Moisi; sǝie-te ın mǝnte noantea, ını te sǝvırseaste akolo. Ți nimenea nǝ ıtie ıngronarea lǝi ının ın zioa de astǝ-zı.“ Ți че алџ ınsemneazǝ а fi mormıntǝlǝ lǝi nekǝnoskǝtǝ пре пǝmıntǝ? dekitǝ kǝ Dǝmnezeǝ, fiindǝ kǝ ачеста ера маї mare ını маї sfıngıtǝ dekitǝ чеї-’l’alǝı проорочї, ’lǝ-а ınvıatǝ, ını ’lǝ-а лџатǝ kǝ sǝfle-тǝlǝ ını kǝ trǝnǝlǝ прекъм а лџатǝ ını пре алǝı дрепцї, ını ’lǝ-а ınлџатǝ ла локлǝ ınde еї se аfлǝ. Iar noї nǝ se kade sǝ ne mırǝmǝ kǝm ачестǝ vǝzǝdǝxǝ ıııorǝ ını sǝıııre poate sǝ ııı trǝnǝrı че аǝ atıta grosıme ını greıme. Kǝı kınd Dǝmnezeǝ а priımitǝ жертfa че se addǝcea lǝi, s’а погорıtǝ fokǝ dın черǝ, ını а ınлџатǝ, ını а sǝıtǝ trǝnǝrıle oılorǝ ını аллџ боılorǝ. Iar Moisi ını Іıe, ını алǝıı аǝ проорочıtǝ pentrǝ ınлџареа Drentǝlǝı ачестǝıа. Deıı, de vreme че se kade а kpede noї, kǝm kǝ s’аǝ ınлџатǝ trǝnǝrıle sfıııılorǝ че s’аǝ zısǝ, dar-pentpǝ че nǝ kpedemǝ kǝm kǝ s’а ınлџатǝ ını drentǝlǝ ачеста, ını ne lenǝ-đǝmǝ, kǝm kǝ s’а sǝıtǝ ла черǝ, pentpǝ kapеле, прекъм амǝ zısǝ, sıntǝ atıtea mǝrııırııı аллџ про-

me че нічї ла о parte а skpıntǝrııı nǝ se vede kǝm kǝ Moisi s’а ınлџатǝ, ınсǝ Dǝmnezeǝ а аskǝnsǝ trǝnǝrlǝ lǝı Moisi, poate ka sǝ nǝ se fakǝ Жıdovıı ınkıntǝrı de oamenı dın шлta евла-віе че авсаǝ kǝtre Moisi.

орочилорѣ în skrintsрi? Poate чинева сѣ zikъ ши аеаста, адикъ кѣ este лѣкрѣ вѣditѣ кѣм кѣ Dѣm-
nezeѣ а врѣтѣ сѣ ѣа пре sнпциѣ че с'аѣ zisѣ маѣ
'nainte, pentрѣ kapiѣ nimenea нѣ се ѣndoѣште, ка
сѣ алкѣтѣaskѣ inimile оаменилорѣ сѣ kpeazѣ ѣн-
пѣлцареа Dрентѣлѣ ачестѣѣа, ши сѣ нѣ се ѣndoѣс-
кѣ de дѣnsа. Este ши алѣ причѣнѣ, pentрѣ ка-
реа аѣ nostрi се ѣndoѣeskѣ, адикъ pentрѣ кѣ а fostѣ
venireа лѣѣ чеа д'ѣntѣѣ askѣnsѣ, ши kпнѣлѣ neo-
вѣчѣнѣitѣ преkѣм zиче Isaia: „Omѣ este: ши чине
ѣлѣ ва kнпоаште пре елѣ?“^{α)} Totѣ ачелашѣ про-
орокѣ маѣ zиче; „Fечѣоара ва зѣмислѣ, ши ва
наште fiѣ.“^{β)} Ѧnde се kade ка сѣ ѣnsemнѣтѣ
кѣм кѣ таче пре Tatѣлѣ челѣ дѣпѣ трѣнѣ, pen-
трѣ аеаста че ѣнтр'алѣ BCU Cluj / Central University Library Cluj parte zиче нѣ'лѣ амѣ so-
kotitѣ пре елѣ.^{γ)} Iар Ieremia Kapѣ 31 zиче:
„Semнѣ нѣоѣ а fѣkѣtѣ Dѣmnezeѣ пре пѣмѣнтѣ,
мѣѣре ва ѣнкѣнѣѣра, ѣпрочѣ.“^{δ)} Osebitѣ zi-
че Kapѣ 5: „Pentрѣ аеаста ва да лорѣ Dѣmne-
zeѣ пѣнѣ ла времеа ѣнтрѣ kареа чеа нѣskѣтоаре
ва наште.“^{ε)} Ши се kade ка сѣ ѣnsemнѣтѣ кѣм

^α Ши с'а сѣвѣршитѣ Moisi слѣга Domнѣлѣ ѣн пѣмѣнтѣлѣ Moав prin
kѣвѣнтѣлѣ Domнѣлѣ, ши 'л-аѣ ѣнгронатѣ ѣн Ге апроапе de kasa
лѣѣ Forop, ши нѣ шtie nimenѣ de ѣнгронареа лѣѣ пѣнѣ ѣн zioа
de astѣ-zѣ. А doa леце. Kapѣ 34, stѣxѣ 5, 6.

^β Аеаста este а Ieremieѣ. Kapѣ 17, stѣxѣ 9.

^γ Iatѣ Fечѣоара ѣн нѣntече ва лѣа, ши ва наште fiѣ. K. 17, st. 14.

^δ Ши нѣ с'а соkотitѣ. Kapѣ 53, stѣxѣ 3.

^ε Аеаста нѣ с'а аflatѣ.

къ проорокълъ нъ поменеште пре върватълъ ачестей нъскътоаре повестиндъ наштереа Дрентълъ ачестсия, челъи ши сингъръ ненъскътѣ дъпъ кирълъ челъ обичинитѣ, ши дъпъ зрмареа чеа тръпеаскъ, чеа дин върватѣ ши мѣере, прекъм нентрѣ динсълъ с'а проорочитѣ prin гъра Isaieî Канѣ 9. „Askьтагъи kasa лѣи Iakov, Dьmnezeѣ ва да воъ semnѣ; ѣатъ Feчиора in пинтече ва зьмисли, ипрочы.“^α) Iap тогъи чеѣ-л-алгъи sfinгъи че с'аѣ zisѣ маѣ 'nainte, с'аѣ нъскътѣ din върватѣ ши din мѣере зьмислиндъ-се тръпеште интрѣ нъкатѣ, ши тогъи ераѣ нъкътомѣ, ши инсхши Moisi, челѣ маѣ sfinгъитѣ dekitѣ рхдениле лѣи проорочѣи, мъртърисеште кх инсхши а лѣи гъръ, кхм къ аѣ грешитѣ. Iap нентрѣ дрентълъ ачела а zis Isaia Канѣ 83. „Кареле ничы одиниоаръ н'а грешитѣ, ничы с'а афлатѣ минчѣнъ in гъра лѣи.“^β) Însъ нентрѣ тогъи чеѣ-л-алгъи sfinгъи зиче Dьmnezeѣ prin гъра лѣи Iov Канѣ 25. „Îнтрѣ тогъи sfinгъи лѣи нъ с'аѣ афлатѣ фъръ de ne-лецъре.“ Ши проорокълъ Ieremia зиче: Канѣ 71. „Inimile оamenilorѣ виклене.“^γ)

α Pentрѣ ачеста ва да дорѣ пинъ ла времеа чеаа че намте. Ачеста ecte а лѣи Mixéa. Канѣ 5, st. 3.

β Pentрѣ ачеста ва да Domнълъ инсхши воъ semnѣ: „Ĭatъ Feчиора in пинтече ва лза, ши ва намте Fѣс, ши веѣ кѣлма нъмеле лѣи Emmanzia. Канѣ 7, stixѣ 14.

γ Къ фъръ de леце н'а фъктѣ, ничы виклешгѣ in гъра лѣи.

Канѣ 53, stixѣ 9.

КАПЪ 14.

*Pentru orbirea iudeilorș kapî n'aș kpezstș niçî
aș înțeleș kș Xristos a venitș.*

Итъ темѣ, стѣпінѣлѣ меѣ! къ с'а плинитѣ ла
ної чееа че с'а зисѣ де Домнѣлѣ прін Isaia проо-
рокѣлѣ. „Орбїре а кѣзстѣ престе Israїl, пїпъ
kїnd а intratѣ плїнїреа neamșrїlorș.“^{α)} Шї їа-
рѣшї Кап 6. зїче : „așzїndѣ ворѣ așzi, шї нѣ ворѣ
„інцеллеце, шї възїндѣ ворѣ vedea, шї нѣ ворѣ
„kșnnoaște, pentru кѣ с'аș їngroșeatѣ inimїle по-
„rodѣлї ачестїа.“^{β)} Шї їарѣшї ла ачелашѣ Капѣ
„зїче : „орбеште inima porodѣлї ачестїа, шї їн-
„vїrtoașeazъ șpekїle lorș ka нѣ kșmva сѣ їндел-
„леарѣ, шї se ворѣ їntoarче кѣтре mine, шїї
„воїѣ vindeka пре еї.“ Шї а зисѣ Isaia : „пїпъ
kїnd Doamne;“ шї а зисѣ : „пїпъ kїnd четѣцїле
„нѣștiїte ворѣ fi, шї ва рѣмїнеа kasa fърѣ de
„челѣ че лѣкѣїеште;“^{γ)} А зисѣ шї Daniїl Кап 21.
„Askѣлтъ kșvїntеле, шї їnvѣлеште їн лѣнtrѣ проо-

α Assura sfїнçїlorș kpede, шї черѣлѣ нѣ este kșpatѣ їnainteа лї.
Капѣ 15, stїxѣ 15.

β „Adїnkъ este inima maї mșatѣ de kїtș toate“ Кап 71. stїx 9.

γ Aчeasta нѣ с'а аflatѣ.

δ „Кѣ așzѣлѣ ведї așzi, шї нѣ ведї їнцеллеце, шї възїндѣ ведї
vedea шї нѣ vedї kșnnoaște; pentru кѣ с'а їngroșeatѣ inima
porodѣлї ачестїа.“ Кап 6. stїx 9, mi 10.

„porcia.“^{α)} **Ши Ieremia Кап 61.** „Пъкаѡлѡ Iudei
 „s'a skpisš in stlмѡ de fierѡ, mi in niatrъ de
 „diamantѡ, mi s'a лъѡitѡ preste лъѡimea inimii
 „лорѡ.“^{β)} **Ши Isaia Кап 1.** „Къnoskѡt-аѡ боѡлѡ
 „pre стъпнѡлѡ сѡѡ, mi asinѡлѡ eslea Domнѡлѡи
 „сѡѡ, iar porodѡлѡ меѡ n'a индѡлесѡ.“^{γ)} **Ши ia-**
ръши Кап 8.δ) „Iktinѡ mi рindѡpеаоа, mi барза
 „къnoskѡ времеа венipii ei, iar porodѡлѡ меѡ
 „нѡ m'a къnoskѡitѡ“^{ε)} **Ачестеа toate, стъпнѡлѡ**
меѡ, s'aѡ zisѡ pentрѡ noi, къѡи n'amѡ къnoskѡtѡ
venipea ачестѡи drentѡ domнѡ, mi pentрѡ noi a
zisѡ Domнѡлѡ prin Isaia, Кап 43. „Skoateѡи по-
 „podѡ орѡѡ, mi нѡавindѡ oki, mi сѡрдѡ, mi нѡа-
 vindѡ хpekѡ, iatъ тоѡи s'aѡ adѡnatѡ.“^{ζ)} **Ши че алѡ**
вреа сѡ zikъ проорокѡлѡ къ ачесте къвinte, фърѡ

α „Ши къ хpekѡле лорѡ греѡ аѡ азѡitѡ, mi okii лорѡ аѡ inkisѡ, ka
 нѡ къмѡа сѡ вазѡ къ okii, mi къ хpekѡле сѡ азѡ, mi къ ini-
 ma сѡ индѡлеарѡ; mi se vorѡ intoарѡе, mi i voiѡ vindека pre
 ei. Ши амѡ zisѡ niнѡ kind Doamne? mi a zisѡ: niнѡ kind
 se vorѡ пѡstii четъѡиле а нѡ се лѡksi, mi kasеле а нѡ fi oa-
 menѡ.“ Кап 6, stix 10, mi 11.

β „Astѡнѡ къвintеле, mi печетлѡiеште kaptea.“ Кап 21.

γ Ачеста нѡ s'a аflatѡ.

δ Къnoskѡt-а боѡлѡ pre стъпнѡлѡ, mi asinѡлѡ eslea Domнѡлѡи сѡѡ.
 Iar Israiл нѡ m'a къnoskѡitѡ, mi porodѡлѡ меѡ n'a индѡлесѡ.“
 Кап 1. stix 3.

ε Iktinѡ se нѡмѡнте о пасъре ръпitoарѡе.

ζ „ Ши Asida in черѡ къnoskѡt-а времеа ei, тѡртъpеаоа mi рindѡ-
 pеаоа, пасъpѡиле ѡpѡiniѡ аѡ пѡzitѡ времеа интръpѡи лорѡ. Iar
 porodѡлѡ меѡ ачеста n'a къnoskѡtѡ жѡdekъѡиле Domнѡлѡи.“
 Ieremia Кап 50. Stix 7.

нѣмаї къ Дѣмнезеѣ не-аѣ лепѣдатѣ, пентрѣ къ н'амѣ кѣноскѣтѣ індатѣ времеа дрентѣлѣї ачестѣїа, ши кѣм къ ін локѣлѣ нострѣ аѣ адѣнатѣ інтрѣ дін-сѣлѣ неамѣрїле че аѣ крѣзѣтѣ? Пентрѣ кѣре мї-рїндѣ-се David а зїсѣ Psalmѣ 76. „Ачѣаста есте „skimбареа дрентїї чѣлѣї преа іналѣ.“^α) Інсѣ а лѣї Дѣмнезеѣ сїнтемѣ ла ачѣаста че нї се ін-тїмплѣ, ши ла ачѣастѣ робїѣ не сфїршїтѣ, ла кѣре не афлѣмѣ акѣм о мїѣ де анї. Дар о робїѣ ка ачѣаста н'а сѣсфепїтѣ пѣрїнцїї нострї чѣї че аѣ слѣжїтѣ ідолїлорѣ, ши аѣ ѣчїсѣ пре проорочї, ши н'аѣ бѣратѣ ін сеамѣ дїн тоатѣ їнїма леѣеа.

КАПІВ 15.

Кс че кїнѣ проорочїї аѣ вѣстїтѣ маї 'наїнте некредїнѣа чѣа кѣтрѣ Хрїстос, ши орбїреа Жїдовїлорѣ.

Мѣ темѣ, стѣпїнѣлѣ меѣ, нѣ кѣм-ва пентрѣ къ н'амѣ крѣзѣтѣ інтр'ачѣстѣ дрентѣ, пентрѣ ачѣеа с'а інтїмплатѣ, ши с'а плїнїтѣ ла ной чѣеа че с'а зїсѣ де Дѣмнезеѣ прїн гѣра Isaїї Кап 19. „Fї-ва проорочїѣ, ка кѣвїнтеле кѣрцїї чѣї їнкїсе, кѣре се ва да чѣлѣї че чїтемте, ши се ва зїче. Ачѣастѣ кѣрте їнкїсѣ есте, нѣ шїтїѣ че есте інтр'їнса

^α „Ачѣастѣ skimбаре а дрентїї чѣлѣї преа іналѣ.“ Psalm 76, Stix 10.

mi atsnuči se va da čelvi če nš mtie kapte, mi va ziče: nš sîntš eš čelš če čitešte.“*α*) Шi kapre алъ inkidepe de kapte, stьuînъle, este mai mare dekîtš inkidepea kš kapre Dšmnezeš a inkisš inimile noastre o miš de anî, mi mai mьlš? mi nš nštemš kš vre o проорочie datъ noš prin проорочи ka sь pričenemš vre знš льkpx oape-чe nentpx venipea drentьлvi ačestsia, nentpx kapre întp'alтš lokš a zisš Dšmnezeš prin проорокьлš: „Пьstii-se-va Iepьsalimьлš, mi va kьdea жоsš „sfînta kasъ.“*β*) Шi iarъmi a zisš Кань 1. „Пь- „mîntьлš vostpx nьstiš, четьдile voastre kš fokš „apse, mi se va пьръsi Sionьлš ka o kolibъ în „vie stpikatъ.“*γ*) A mai zisš Isaia Кань 25. „Doamne Dšmnezeъle înyцa-voiš nšmele тьš, „nentpx kь ai nššš четate întpъ тьрььrape, mi ka- „sь întpъ amestekape, ka sь nš fie pînz în veakš.“*δ*) Шi Кань 30, a zisš: „Sfьpîma-va nopoadе kš

α Шi va fi voš toate graiъpъle ačestea, ka kьvintele ačestei kьpъi nečetasite, kapre de o vorš da omьlvi če mtie kapte, zikîndš: čitešte ačestea, mi va ziče: nš počis sь čiteskš, kьvi s'a ne-četьlšitš; mi se va da kaptea ačesta în minile omьlvi če nš mtie kapte, mi va ziče лvi: čitešte ačesta, mi va ziče: nš mtiš kapte.“ Кань 29. stix 11. mi 12.

β „Четате sfîntьлvi тьš s'a fьkьtš nьstie, Sionьлš nьstiš s'a fьkьtš, Iepьsalimьлš întpъ vлestemš.“ Isaia Кань 64. stixš 10.

γ „Пьmîntьлš vostpx nьstiš, четьдile voastre kš fokš apse. Пь-ръsi-se-va fata Sionьлvi ka o kolibъ în vie, mi ka o пьzitoape de poame în гръdinъ, ka o четате înkьnъiьpatъ.“ Кань 1. st. 78

δ „Doamne Dšmnezeъle мьpî-te-voiš, лььda-voiš nšmele тьš, kь

„sfърîmare de васъ здровитѣ, întrѣ каре нѣ рѣ-
 мîne parte, ка съ ieî кървѣне де фокѣ, ниѣ ка
 „съ skогѣ пикътѣрѣ де апъ.“ α) S'a mai plinitѣ,
 „stѣnînѣлѣ меѣ! ши чеѣа че s'a zisѣ де Daniil
 Капѣ 9. „Дѣпѣ че се ва зvide Xristos ва рѣ-
 мîneа пѣstiipe вечникѣ.“ β) În каре пѣstiipe не
 афлѣмѣ о миѣ де ані, ши май мѣлтѣ. А zisѣ ши
 Isaia Кап 24. „А рѣmasѣ пѣstiipe în четате,
 „ши ва шѣра пѣmîntѣлѣ кѣ шѣраре пîнѣ în
 веакѣ.“ γ) А zisѣ ши Ieremia Капѣ 16. „Арѣintѣ
 „лепѣdatѣ кемѣдѣ пре еѣ, кѣ Domnѣлѣ 'ї-а ле-
 „пѣdatѣ пре дîншиѣ.“ δ) А zisѣ ши Isaia Капѣ 50.
 „Ка съ мерѣѣдѣ кѣ лѣmina фокѣлѣ vострѣ, ши кѣ
 „вѣпѣле, каре аѣ ауринсѣ întrѣ воѣ.“ ϵ) În каре
 вѣпѣ поѣ sîntemѣ миѣ де ані акѣм. А zisѣ ши
 Amos Капѣ 5. „Kasa лѣї Israїl ва кѣѣа, ши

aș fѣkѣtѣ лѣкрѣрѣ minѣnate, sfatѣлѣ челѣ де demѣлтѣ аdevѣratѣ.
 Fie, кѣ аї usșѣ четѣдѣ în цѣрîнѣ, четѣдѣ тарѣ ка съ нѣ казѣ те-
 meлѣле лорѣ, четатеа некредîнѣомîлорѣ în веакѣ нѣ се ва zидѣ.“

Кап 25. stixѣ 1.

α „Ши кѣѣѣѣ еѣ ва fi ка о sfърîmare де васѣ делѣтѣ, вѣкѣѣѣѣ
 дîн зѣѣѣа, în кîтѣ съ нѣ се афлѣ într'înсеѣѣ хîрѣѣ, кѣ кареле
 веѣ лѣа фокѣ, ши întrѣ кареле веѣ тѣрна пѣдîнѣ апъ.“ Кап 1 st. 14.

β „Ши пîнѣ ла sfърșenia времѣї sfърșenie се ва да preste пѣstiipe.“

Кап 9. stixѣ 27.

γ Ши ворѣ рѣmîneа четѣдѣ пѣstii, ши kase пѣрѣsite ворѣ перѣ.“

Кап 24 stixѣ 12.

δ „Арѣintѣ лепѣdatѣ kîemѣdѣї пре еѣ, кѣ 'ї-аѣ лепѣdatѣ пре дîншиѣ
 Domnѣлѣ.“ Кап 6. stix 30.

ϵ „Ши кѣ вѣпѣаїа каре аѣ ауринсѣ.“ Кап 8. stix 11.

„нх este челѣ че съ о рѣдиче пре еа.“^α) Ши 'ми наре, стѣпнѣлѣ меѣ, кѣм къ Дѣмнезеѣ а адсѣѣ престе ної кѣдепеа ачѣаста, дѣпъ венѣпеа дреп-тѣлѣи ачѣстѣа, декѣнд нѣчї хнѣ проорокѣ нх се афлѣ ѣнтрѣ ної, нѣчї се ва афла, дѣпъ кѣм пентрѣ ної аѣ проорочѣтѣ. Де време че рѣмѣнемѣ ѣн-трѣ некредѣнѣтъ, некредѣзѣндѣ, чї лѣпѣдѣндѣ-не де дѣнсѣлѣ. А зисѣ ши Оссїѣ Канѣ 1. „Кѣнд с'а „кѣлкатѣ мѣѣреа пре пѣмѣнтѣ, ши а нѣскѣтѣ, а „зисѣ Дѣмнезеѣ, кѣамъ нѣмеле еї немѣлѣитѣ, кѣ „нх воїѣ мѣлѣи пре нородѣлѣ ачѣаста.“^β) Ши де нѣа лѣпѣдатѣ пре ної Дѣмнезеѣ, ши нх не мѣ-лѣште, дѣпъ кѣм амѣ черкатѣ о мѣѣ де анї а-кѣм, ши маї мѣлѣ, че фолосѣ este ноѣ де а авеа лѣѣе, тѣѣре ѣмпрежѣрѣ, ши сѣмбѣтъ? „Скоате „нородѣ орѣѣ.“ А зисѣ Isaia Канѣ 53.γ) Пре кѣм нѣаѣ скосѣ пре ної дѣн пѣмѣнтѣлѣ nostrѣ адеѣв-ратѣлѣ ши слѣѣитѣлѣ Дѣмнезеѣ, о мѣѣ де анї а-кѣм ши маї мѣлѣ. А маї зисѣ тотѣ ла ачѣлашѣ Канѣ 26. „Рѣтѣчѣре ве кѣе аѣ тре кѣтѣ.“^δ) Ши че este ачѣа ве кѣе, фѣрѣ нѣмаї кѣре лѣѣеа ноастрѣ, с'аѣ депѣртѣтѣ дѣла ної, стѣпнѣлѣ меѣ! ѣмпреж-

α „Kasa лѣї Israїl а кѣзѣтѣ. Нх ва маї адаѣѣе а се пѣдѣка.“

Кан 5. стѣх 1. ми 2.

β „Ши а земѣслѣтѣ ѣнкѣ, ши а нѣскѣтѣ ѣнкѣ, ши а зисѣ кѣамъ нѣ-меле еї немѣлѣитѣ, пентрѣ кѣ нх воїѣ адаѣѣе ѣнкѣ а мѣлѣи кѣса лѣї Israїl.“ Кан 1. стѣх 6.

γ „Skos-амѣ нородѣ орѣѣ.“ Кан 43. стѣх 50.

δ Ачѣаста нх с'а афлатѣ.

пъ кѣ импѣратѣлѣ, кѣ жертѣа, кѣ тѣмѣереа, шѣ кѣ жертѣелнѣчѣле. Шѣ че лѣкрѣ маѣ рѣѣ поате сѣ нѣ се ѣнтѣмплѣ? Шѣ оаре че есте ачѣеа че аштеп-тѣмѣ? поате нѣ ведѣмѣ, кѣ не-аѣ рѣсѣнѣтѣ пре ноѣ ла чѣле патрѣ пѣрѣцѣ але лѣмѣи, прекрѣм не-аѣ зѣсѣ поѣ Моѣси, Іеремѣа, Ісаѣа шѣ алѣцѣ проорочѣ? Ёнсѣ ноѣ аѣ лѣѣ Дѣмнезеѣ сѣнтѣмѣ, шѣ кѣтрѣ дѣнсѣлѣ алѣргѣмѣ ла фѣште-карѣ ѣнтѣмплѣре.

КАПѢ алѣ 16-ЛЕА.

Apară lepădarea jidovilorș pentră necredința lorș, și auzerea neamșilorș pentră necredința lorș.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ВѢтѣмѣ, стѣпѣнѣлѣ меѣ, нѣ кѣтѣва ѣн време кѣнд ноѣ зѣчѣмѣ ѣнтрѣ ноѣ, еѣ, шѣ тѣ, ѣнкѣ сѣнтѣмѣ фѣ аѣ лѣѣ Іакѣв, шѣ аѣ лѣѣ Іспѣил, с'а плѣнѣтѣ чѣеа че с'а зѣсѣ де Дѣмнезеѣ прѣн гѣра Ісаѣѣ Капѣ 74. „Те ва оторѣ Дѣмнезеѣ, о Іспѣилѣ! шѣ те ва нѣмѣ кѣ нѣме стѣрѣнѣ.“^α) Мѣ кѣтрѣмѣрѣ нѣ кѣтѣва сѣ фѣмѣ дѣн слѣѣцѣле ачѣлеа, карѣле се кѣде сѣ се нѣмеаскѣ прекрѣм а зѣсѣ Моѣсѣ Капѣ 28. А доѣа леѣе, „Фѣ-ворѣ неамѣрѣ ла

^α „Іар пре воѣ вѣ ва оторѣ Домнѣлѣ, шѣ чѣлорѣ че слѣжескѣ мѣ се ва нѣмѣ нѣме нѣоѣ. Капѣ 65. стѣх 15.

„канѣ, ши породѣ некрединчѣосѣ ла коадѣ.“*α*) Пре-
кѣм сѣнтемѣ ної о миїѣ де ані ши маї мѣлтѣ.
Пентрѣ ачештіа а зисѣ ши Іереміа Канѣ 12. „Сѣ
„ва змплеа пѣмѣнтѣлѣ де крединѣа лѣї Дѣмне-
„зеѣ, ши се ва вѣрса ка апа тѣрїї.“*β*) Пентрѣ
ачештіа а зисѣ ши Солонон ла а треїа карте а
імперадїлорѣ, Канѣ 8. „Доамне Дѣмнезееле, кїнд
„ва венї челѣ де алѣ неамѣ кѣтре каса та чеа
„сфїнтѣ, ши ва кїема нѣмеле тѣѣ челѣ вїнекѣвїн-
„татѣ, аскѣлтѣ пре дїнсѣлѣ, Доамне Дѣмнезеелѣ
„меѣ, ка сѣ инѣеллеагѣ тотѣ пѣмѣнтѣлѣ а се teme
„де нѣмеле тѣѣ, ка породѣлѣ лѣї Іспраїл.“*γ*) Ши
пентрѣ че дар сѣ не фїлімѣ, стѣпїнѣлѣ меѣ, ши
сѣ нѣ вѣгѣмѣ їн сеамѣ неамѣрїле? дѣпѣ че про-
орокѣлѣ Солонон її фаче імпрекѣнѣ пѣртамї кѣ
ної їнтрѣ фрїка лѣї Дѣмнезеѣ, ши ла сфїнта касѣ,
їар пре ної поате ка пре нїште невреднїчї не-аѣ
ленѣдатѣ Дѣмнезеѣ дїн каса ачештіа, ши аѣ да-

α „Немернїкѣлѣ, кареле есте їнтрѣ тїне се ва сѣї сѣсѣ, сѣсѣ. Іар
тѣ те веї поропї жосѣ. Ачештіа те ва їмпремѣста, їар тѣ нѣлѣ веї
їмпремѣста, ачештіа ва фї канѣ, їар тѣ веї фї коадѣ.“ Канѣ 28.

stix 43. ши 44.

β „Кѣ с'а змплѣтѣ тотѣ пѣмѣнтѣлѣ а кѣноаште пре Домнѣлѣ ка анѣ
мѣлтѣ че ва сѣ аконопере пре тѣрїї. Ісаїа Канѣ 11. stix 9.

γ „Ши челѣї стреїнѣ кареле ачештіа нѣ есте дїн породѣлѣ тѣѣ, ши
ворѣ венї, ши се ворѣ рѣга ла локѣлѣ ачештіа, ши тѣ веї азїї дїн
черѣ дїн лѣкашѣлѣ тѣѣ челѣ рата, ши веї фаче дѣпѣ тоате кїте
те ва кїема пре тїне челѣ стреїнѣ, ка сѣ кѣноашкѣ тоате по-
роаделе нѣмеле тѣѣ, ши сѣ се теамѣ де тїне прекѣм поро-
дѣлѣ тѣѣ Іспраїл. Канѣ 8. stix 41.

t'o лорѣ, pentrѣ kape ши Moisi a zisѣ : „Achestea „ziche Domnѣлѣ Dѣmnezeѣ, змплеа-se-ва totѣ пѣ- „mѣntѣлѣ de слава Domnѣлѣ.“*α*) Pentrѣ ачештіа а zisѣ ши David ла Псалмѣ 21. „Beni-ворѣ, ши „se ворѣ ѣнтоарче кѣтре Domnѣлѣ toate марѣиіле „пѣmѣntѣлѣ, ши о мѣйѣ de neamѣрѣ.“*β*) Pentrѣ ачештіа а маї zisѣ Isaia Капѣ 70. „O kasѣ а „лѣї David sfѣntѣ! vine лѣмина та, ши слава Do- „mnѣлѣ престе тине а рѣзѣрѣтѣ, ш. ч. л. ши ворѣ „змблa neamѣрѣле ѣнтрѣ лѣмина та, ши ѣмпѣраѣїї „ѣнтрѣ стрѣлѣчѣреа рѣзѣрѣтѣлѣ тѣѣ. Pѣdikѣ ѣм- „прежѣрѣ okѣї тѣї, ши веzѣ ачештіа тоѣї s'аѣ адѣ- „natѣ, venit-аѣ ла тине fiї de алѣѣ neamѣѣ, zidi- „ворѣ zidѣрѣле тале, ши воїерѣїї лорѣ ворѣ слѣжї „ѣїе.“*γ*) Ши оаре карѣї алѣїї, стѣпѣнѣлѣ меѣ! sѣntѣ ачештіа fiї de алѣѣ neamѣѣ карѣї аѣ venitѣ ѣн kasa Domnѣлѣ, фѣрѣ нѣмаї neamѣрѣле челе че аѣ слѣжитѣ idolлорѣѣ, ши s'аѣ ѣnstreinatѣ дела Dѣm- nezeѣѣ, ши ѣнswѣї Domnѣї ши ѣмпѣраѣїї лорѣ

α Ши ва змплеа слава Domnѣлѣї totѣ пѣmѣntѣлѣ. Nѣмерѣле.

Кап 41. stix 11.

β „Adѣче-шѣ-ворѣ aminte, ши se ворѣ ѣнтоарче кѣтре Domnѣлѣ toate марѣиіле пѣmѣntѣлѣ, ши se ворѣ ѣnkina ѣnainteа лѣї toate рѣделе neamѣрѣлорѣѣ.“ Псалмѣ 21. stix 27.

γ „Дѣmѣнеазѣ-te, лѣmѣнеазѣ-te Iерѣusalѣме, кѣ vine лѣмина та, ши слава Domnѣлѣї престе тине а рѣзѣрѣтѣ. Кап 60. Pѣdikѣ ѣмпре- жѣрѣ okѣї тѣї; ши веzѣ адѣнаѣї пре fiї тѣї, venit-аѣ тоѣї fiї тѣї de departe, ши fetele тале пре змере se ворѣ pѣdika. Ши ворѣ zidi чеї de алѣѣ neamѣѣ zidѣрѣле тале, ши ѣмпѣраѣїї лорѣ ворѣ sta ла тине de фадѣ.“ Stix 1. ши 4.

pentru carii a zisă Dumnezeu, cum că voră ză-
bla întră lămina sfinteї kase, și noi ne vomă
roni afară de la dănsa, și vomă fi în păntreă în-
treă întănepekă, pre cum și sântemă o miă de anī
akem? A mai zisă înkă проорокăлă ачеста пен-
тре ачеїа, Капă 75. „Іаť neamă пре кареле n'аї
„kănoskăťă cum veї kiema, și neamăриле челе
„че нă te-аă штістă кăтре tine voră veni.“α) Пре-
cum și кă fanta o vedemă o miă de anī astă-zī
și mai мăлă. De vreme че trimisăлă Хristos
дăпă леџеа чеа dată ноă а veniť, și neamă-
риле челе че n'аă штістă леџеа аă veniť кăтре
dănsăлă, și елă аă dată лорă леџе ноă, кăратă
și sfintă. Ziče інкă și ла Капă 45. „S'аă ін-
tokmită, și імпреаїї лорă s'аă adănată întră кре-
динџа лăї Dumnezeu.“β) Ши мă темă, стăвнăлă
меă, кă pentru ачееа s'аă zisă ла ачелашă Кап.
„Adănaїї-вџ тоїї, și veniїї neamăрї челе че вџ
măntăїїї prin Dumnezeu din neamăрї, și din по-
rodă.“γ) A zisă și Isaia Капă 65. „Черкăтă-

α „Neamăриле, кареле нă te-аă штістă те voră kiema, și poroade,
кареле нă te-аă kănoskăťă, ла tine voră алерга pentru Domnăлă
Dănzezeală тăă, sfintăлă лăї Israїl, кăчї te-amă слăvită пре
tine. Кап 85. și 65. Zis-amă їаť sântă ла neamăлă, карїї
n'аă kiemată нăмеле меă.“ Stix 5. și stix 1.

β Импреаїї voră vedea пре елă, și се voră skăла domniї, și се
voră інкина лăї pentru Domnăлă, кăчї kredinăosă este sfintăлă
лăї Israїлă, și te-amă алесă пре tine. Кап 49. stix 7.

γ „Adănaїї-вџ, și veniїї, sfăťăїїї-вџ імпренă чеї че вџ măntăїїї
din neamăрї. Кап 45. stix, 20.

m'aš čei če maš 'nainte nš întreba, ši m'aš aflatš čei če nš mъ черка.“ α) Pentrș ačentia ziče ši Ieremia Kapš 3. „Adșna-se-ворš тогї întrș nșмеле Domnșлї în kasa čea sfintъ, ši nš ворš șм-бла întrș ръstatea inimilor.“ β) Pentrș ачеia a zisš ачелашš проорокš Kapš 16 „Къtre tine ворš veni toate neamșрїле de ла марџїне пъmintșлї, ši ворš ziče: n'aš moutenitš пъringїї noutri, фъръ nșmaї minчїшнъ ši фъръ de леце.“ γ) Pentrș ачентia a zisš Sofonie Kap 3. „S'aš datš neamșрїлорš a грїї impрезнъ întrș nșмеле Domnșлї, ši a слъжї șььтš хнš жьгš totš omșлš din локшлš лї, ši toate остроавеле neamșрїлорš.“ δ) Pentrș ачентia a zisš ši Zaharia Kapš 2. „Бъкъръ-te kasa Sionșлї, къ еš воїš veni къtre tine, ši воїš лъкшї în мїзлокшлš тьš în zїoa а-чееа, ši se ворš апроia къtre Dșмнезеš neamșрїле întrș мългїмеа лорš.“ ϵ) Ачелашš проо-

α „Аръtatš m'amš фъkstš челлорš че n'aš întреvatš de mine, афлатш-m'amš челлорš че nš m'aš къstатš.“ Kap 65. stix 1.

β „Ši se ворš adșna toate neamșрїле întrș dїnsa, ši nš ворš мерде inkъ їnanоea къдетелорš inimїї лорš челиї релле.“

Kap 3. stix 17.

γ „Къtre tine neamșрїле ворš veni de ла марџїнеа пъmintșлї, шї ворš ziče кшм къ minчїношї idolї аš aronїsitš пъringїї noutri, ši nš sїntš în trїnшїї folosїtoare.“ Kap 16. stix 19.

δ Къ atșнчї воїš їntоарче престе пороаде лїмьš întrș neamșлš еї, ка șь кїеме тогї nșмеле Domnșлї, ка șь слъжеaskъ лї șььтš хнš жьгš. Kap 3. stix 9.

ϵ „Бъкъръ-te, ši te veselешte fata Sionșлї, къ їаъ еš вїš, ši

rokъ zиче Канъ 8. „Acestea гръѣште Domнълѣ Dъ-
mnezeвлѣ оштілорѣ. Veni—ворѣ neамърї мълте de
ла локърї мълте, шї ва zиче върватѣ кърте апроа-
пеле лѣї: съ мерцемѣ, шї съ черкѣмѣ пре Dom-
нълѣ Dъmnezeѣ інтрѣ vine.“ α) Шї ачестea, стъ-
пінълѣ меѣ, акѣм с'а плинїтѣ, шї съ плїнескѣ ін-
пайнтеа окїлорѣ номтрї. Bezї пре neамърї, шї
пре чеї de алтѣ лимѣтѣ, кѣм аѣ пърѣситѣ idolїї
лорѣ, шї чїтескѣ кърцїле лецїї, шї але тѣтлорѣ
проорочїлорѣ, шї Psalmїria, шї nimenї dїнтр'їншїї
п'аѣ kpezтѣ прїн мїна лѣї Moїsї, нїчї прїн а лѣї
Aарон, нїчї а вре знѣїа dїн проорочїї номтрї.
Шї п'аѣ рѣмасѣ вре о чевамї dїн kredїnga ido-
леaskѣ dїн вpemea че аѣ kpezтѣ ін dpeнтѣлѣ а-
чела, pentрѣ кареле zиче Аввакѣм Кан 3. „E-
mit—аї Doамне supre мїнтїреа norodѣлї тѣѣ, supre
мїнтїре импрезнѣ кѣ знсѣлѣ тѣѣ.“ β)

воїс лѣкїї ін мїзлокѣлѣ тѣѣ, zиче Domнълѣ. Шї ворѣ алерга
neамърї мълте кърте Domнълѣ ін zїoa ачeeа, шї ворѣ fi лѣї ін-
трѣ norodѣ, шї ворѣ лѣкїї ін мїзлокѣлѣ тѣѣ, шї веї кѣноаште,
кѣ Domнълѣ атотѣ дїиторѣлѣ м'а трїмїсѣ кърте тїне.“

Кан 2. stix 10. шї 11.

- α „Acestea гръѣште Domнълѣ атотѣ дїиторѣлѣ, інкѣ ворѣ venї no-
roade мълте, шї лѣкїїндѣ четѣдїї мълте, veni—ворѣ импрезнѣ
чеї че лѣкїїескѣ чїнчї четѣдїї ла о четате zїкїндѣ: съ мерцемѣ
ка съ ne рѣгѣмѣ фецїї Domнълїї, шї ка съ черкѣмѣ фада Do-
мнѣлїї атотѣ дїиторѣлїї мерце—воїс шї еѣ.“ Кан 8. stix 20 шї 21.
- β „Emit—аї supre мїнтїреа norodѣлї тѣѣ ка съ мїнтїѣшїї пре зн-
сѣлѣ тѣѣ.“ Кан 3.

КАПЪ алѣ 17-леа.

*Pentps înviera neamșilorș, și pentps svidepea
жидовилорș, prekm vomș vedea și ла капълѣ
челѣ de пре сптѣ.*

Мъ темъ, стъпінълѣ меѣ, къ бирѣиторълѣ ши
слъвитълѣ Дѣмнезеѣ face съ виезе неамъриле prin
kpedinгъ, ши пре ної не свиде інтръ некpedинга
noastrъ, прекм елѣ а інвѣцатѣ prin гъра Isaieї
проорокълѣ Капъ 65. „Pentpъ къ амѣ кїematѣ ши
n'ацї askъtatѣ, ачестea zиче Domнълѣ Дѣмнезеѣ,
iatъ слъциле меле ворѣ minka, iar вої ведї флъ-
mînzi, iatъ слъциле меле ворѣ беа, iar вої ведї
înseta, iatъ слъциле меле се ворѣ veseli інтръ ve-
selia inimii, iar вої въ ведї тpъpъpa pentpъ амъ-
pъчїsnea inimii, ши te ва свиде пре tine Дѣмне-
зеѣ, o Israile! ши ва кїema пре слъциле sale къ
алѣ нъме, къ kapе 'ї-аѣ bineкъvintatѣ пре пъ-
mîntѣ.“ Amin.α)

α „Pentpъ къ в'амѣ кїematѣ пре вої, ши n'ацї askъtatѣ, амѣ гръ-
itѣ, ши n'ацї въратѣ în seamъ, ши ацї флъктѣ рѣѣ înaintea mea,
ши челе че нъ воїтамѣ ацї alesѣ. Pentpъ ачeasta, ачестea гръ-
їemte Domнълѣ: iatъ чеї че слъжескѣ mie ворѣ minka, iar вої
ведї флъmînzi, iatъ чеї че слъжескѣ mie ворѣ беа, iar вої ведї
înseta, iatъ чеї че слъжескѣ mie се ворѣ veseli, iar вої въ ведї
pșina, iatъ чеї че слъжескѣ mie вкъpъ-se-ворѣ інтръ veselie,
iar вої ведї spira pentpъ лъapea inimii voastre, ши de къpе
здpовїpea дъхлѣ vостpъ ведї пlânце къ cinetѣ къ ва pъmїnea

приимитѣ нѣмеле ачеста бинекѣвѣнтацѣ прѣсте фаца
 пѣмѣнтѣлѣ, іар прѣ ної не-аѣ рѣсѣнитѣ прѣ челе
 патрѣ пѣрцѣ алме лѣмѣ, шѣ сѣнтѣмѣ рѣбѣ о мѣѣ
 де анѣ астѣ-зѣ, шѣ се веде кѣратѣ ѣнтрѣ ної ѣр-
 меле дѣмнезеѣштѣѣ ѣрцѣ, нѣ спрѣ пѣдеансѣ, чѣ
 спрѣ пѣре. Шѣ ачѣста естѣ ѣчѣдѣреа прѣн кѣре
 нѣаѣ ѣнпрѣзитѣ Дѣмнезеѣ, кѣм кѣ ва ѣчѣде прѣ
 Іспраїл, шѣ ачѣмле неамѣрѣ че вѣазѣ, прѣ кѣреле
 ле нѣмѣште слѣцѣ, ворѣ приимѣ нѣмеле, кѣреле
 бѣне а воїтѣ Дѣмнезеѣ. Дар нѣ маї'наїнте де
 пѣрѣреа нѣмѣлѣ нѣстрѣ чѣлѣ д'ѣнтѣѣ, прѣ кѣм се
 веде ла орѣндѣїала шѣ ѣрмѣреа кѣвѣнтѣлѣрѣ лѣї
 Дѣмнезеѣ, кѣреле а зѣсѣ прѣн Ісаїа : іар foamea,
 шѣ setea че пѣїмѣскѣ, нѣ естѣ де пѣне, саѣ де
 апѣ, чѣ естѣ стѣрпѣчѣѣнеа ѣнѣмѣлѣрѣ шѣ а ѣфлѣ-
 тѣлѣрѣ, шѣ foamete де кѣвѣнтѣлѣ лѣї Дѣмнезеѣ,
 прѣкѣм прѣлѣвѣдѣїѣскѣ прѣорѣчѣї прѣн гѣра лѣї
 Amos Капѣ 8. Шѣ тѣ, стѣпѣнѣлѣ мѣѣ, штѣї ачѣ-
 ста маї бѣне де кѣтѣ мѣне. Ёнсѣ аї лѣї Дѣмне-
 зеѣ сѣнтѣмѣ ла тоате кѣте нѣ се ѣнтѣмпѣлѣ.

нѣмеле вѣстрѣ ѣнтрѣ сацѣї алѣшѣлѣрѣ мѣї, іар прѣ вої вѣ ва ѣ-
 чѣде Домнѣлѣ; іар чѣлѣрѣ че ѣлѣжѣскѣ мѣ се ва кѣѣма нѣмѣ
 нѣоѣ, кѣре се ва бѣне-кѣвѣнта прѣ пѣмѣнтѣ, пѣнтрѣ кѣ бѣне
 ворѣ кѣвѣнта прѣ Дѣмнезеѣлѣ чѣлѣ адеѣѣратѣ.“ Капѣ 65. stix 12.

пѣнѣ ла 15.

КАПЎ ала 18-леа.

*Ks ce kinš neamxpile fzkinds-se a incia prin kpe-
dinuž, kspatš mi ks sksmnitate nzeskš lecea
cea nošt.*

Мъ темъ, стъпінхлъ меъ, къ неамхрїле сїнтъ
їдрептате о мїѣ де анї акѣм, де кїнд лїсѣс а
мѣрїтъ вѣ Іерусалїм. Де време че нїчї зн бїне
нѣ авѣ маї 'наїнте де а крѣде вѣ Дѣмнезеѣ, шї вѣ
Хрїстос, шї вѣ апостолї, ачешїа поате ераѣ пе-
шїтї ачїа шї сїареле че нѣ авѣаѣ Домнъ, пентрѣ
кареле зїче проорокѣлъ Аввакѣм Капъ 1. Шї
неамхрїле ачестеа кѣрѣдїндѣ-се прїн крѣдїнѣ
аѣ постѣрїле лорѣ, шї пазеле леѣїї чеї нощъ, шї
тоате челе кѣвїїнчїоасе спре кѣрѣдїре, кїте кѣ-
прїнде леѣа чеа векїѣ а жїдовїлорѣ. Ве зї къ ла
тоатъ лїмба, шї вѣ тотъ локѣлъ ла рѣсѣрїтѣ, шї ла
апѣсѣ, неамхрїле мѣрѣрїсїскѣ нѣмеле лѣї Дѣм-
незеѣ, шї крѣде вѣтр'їнссѣлъ, мѣкар къ нѣ с'аѣ
їмвѣдѣтѣ де кѣтре Моїсї, нїчї де кѣтре вре знѣ
проорокѣ, шї вѣваѣ леѣа шї кѣрѣїле тѣтѣлорѣ
проорочїлорѣ. Іар Дѣмнезеѣ ле-аѣ кїематѣ пре
дїнселе прїн хченїчїї дрѣнтѣлї чѣлї че а ешїтѣ
їмпрехнѣ кѣ Дѣмнезеѣ спре мїнтѣїреа лорѣ. Капъ
3. Пре кѣм вѣнссїї бїнекѣвїнтатѣлъ шї слѣвїтѣлъ
Дѣмнезеѣ а зїсѣ маї 'наїнте прїн гѣра лѣї Авва-
кѣм проорокѣлъ: шї ачешїї хченїчїї аї лѣї ераѣ

fiŭ aŭ noumpri din fiŭ lxi Israŭl, kapŭ kx aly nŭ-
me se nŭmeskŭ apostolŭ. Mxly mŭ temŭ, stŭ-
pŭnŭlŭ meŭ, kŭm kŭ aŭeŭtia epaŭ aŭeŭa, pentrx
kapŭ a zŭsŭ Dŭmnezeŭ prin gŭpa lxi Davŭd la
Psalmŭ: „ŭn totŭ nŭmŭntŭlŭ aŭ eŭitŭ sŭnetslŭ lorŭ,
ŭi la ʒelle de pre xpmŭ marŭinŭ s'aŭ ŭntŭsŭ
graŭxpile lorŭ.“^α) ŭi kŭvintele proorokŭlŭ de
faŭtŭ ne apatŭ noŭ, kŭ pentrx aŭeŭa vorbŭŭte
ŭar nŭ pentrx noŭ. De vreme ʒe zŭŭe: „Nŭ va
fi lŭmŭbŭ, niŭi kŭvintŭ kapŭ nŭ vorŭ axzi glasxpile
lorŭ.“^β) ŭnsŭ aŭeasta nŭ poate sŭ se fakŭ la
lŭmba noastrŭ ʒea ŭidoveaskŭ, kŭŭi kŭte neamxri
de oamenŭ se sŭpŭxŭŭ la niŭioarele lxi Moisi, ŭi
ale lxi Aaron, aŭeŭea aŭ ommpoŭitŭ pre nŭŭŭni ŭi
ŭŭ-aŭ gonitŭ de la dŭnŭŭŭ. ŭi nŭŭŭniŭ aŭeŭtia ŭn
zŭoa de astŭ-zŭ kŭnnoskŭ pre Moisi ŭi pre proo-
pocŭ, ŭi pre Dŭmnezeŭ, ŭi nŭzeskŭ leŭea ʒea
noŭŭ, prekŭm apostolŭ ŭŭ-aŭ ŭnvŭŭatŭ. ŭnsŭ a
lxi Dŭmnezeŭ sŭntemŭ.

^α ŭn totŭ nŭmŭntŭlŭ aŭ eŭitŭ vestipea lorŭ, ŭi la marŭinŭle lŭmŭŭ
graŭxpile lorŭ. Psalmŭ 18. stix 4.

^β „Nŭ sŭntŭ graŭxri, niŭi kŭvinte, ale kŭropa nŭ se azdŭ glasxpi-
lorŭ lorŭ.“ Psalmŭ 51.

КАПѢ а лѣ 19-леа.

*Nentꝛa alecepea apostolilorǝ in lokxǝlǝ pro-
orocilorǝ.*

Мъ темѣ, стъпѣнхлѣ меѣ, нѣ кѣмба чеаа че с'а зисѣ de проорокхлѣ Захарїа Капѣ 13. „Ба-те-воїх пѣсторхлѣ, шї се ворѣ рїсїни оїле тѣрмеї.“^α) с'а плїнитѣ, кїнд ної амѣ хчїсѣ пре пѣсторхлѣ тїнерїлорѣ ачестора, шї алѣ сфїнцилорѣ апостолї. Къчї de атхнчї, ної оїле нѣамѣ рїсїнитѣ прїн тоатѣ лѣмеа, шї їнсхшї фїї номтї, адїкъ апостолїї с'аѣ скхлатѣ їн локхлѣ проорочїлорѣ. Каре дїнтр'ачеаста съ вѣдеште, къчї къ н'аѣ трїмїсѣ ла ної Дѣмнезеѣ маї пре хртѣ дїнтр'ачештїа проорокѣ, нїчї нѣаѣ арѣтатѣ вре хнѣ лѣкрѣ прїн веденїе, тѣ темѣ, стъпѣнхлѣ меѣ, нѣ кѣмба апостолїї сїнтѣ тїнерїї ачеїа, нентꝛа капїї а зисѣ Дѣмнезеѣ прїн гѣра лїї Іоїл проорокхлѣ Капѣ 3. „Бѣтрїнїї воштї висхрї ворѣ виса, шї тїнерїї воштї веденїї ворѣ ведеа.“^β) Кѣ адеврѣтѣ, стъпѣнхлѣ меѣ, бѣтрїнїї сїнтѣ проорочїї номтї, капїї аѣ висатѣ крѣдїнѣа неамхрїлорѣ, пре кареа тїнерїї ачештїа, адїкъ апостолїї, шї аѣ възѣтѣ шї аѣ прїїмитѣ. Шї нентꝛа тїнерїї ачештїа а зисѣ проорокхлѣ David

^α „Ловїнїї пре пѣсторѣ, шї лѣагї оїле.“ Кап 13. стїх 7.

^β Ачеаста este ла Капѣ 2. стїх 28.

Psalmă 33. „Veniți filoră askaltați-mă pre mine, frika Domnului voiș învâda pre voi.“ Iar Dămnezeș nă'i nămește fi dăpă maldime, či Israiil întiis năskătš dăpă obșteaska običinșință a graișli.α) Ши ла алă Psalmă, pre tinerii achemtia ii nămește fi, kind zice Psalmă 127. „Fiit tă ka niște tinere odrasle.“ Ши pentră Israiil, stauinșlă meș, a zisă Dămnezeș prin găra Isaiei Kapă 5. „Biea Dămnezeșli Sabaot era kasa lăi Israiil, amă autentată ka să vie kă strășri, mi a venită kă mărșini. Pentră achemtia eș voiș adăche pre čela če o va sșpna pre ea spre kălake.“β) Iar pentră fiit lăi Dămnezeș če s'ă zisă mai'nainte, čeiă če să nămeșkă mi apostoli, a zisă Dămnezeș prin găra Isaiei Kapă 13. „Akəm nă te veī pșmina, Iakove, nič se va toni fađa ta, či atșnič, kind veī vedea din fiit tă, pre kapii i-ă zidită minele mele, sfinșii înaintea okiloră tă.“γ) Ши de era, stăpinșlă meș, fiit achemtia sfinșii înaintea noastră dăpă kallea leșii

α Прекъм се vede, tekstulă ла limba židoveaskă nă zice fi, či Israiilă întiis năskătš.

β „Къ biea Domnului Sabaot este kasa lăi Israiil.“ Kap 5. Amă autentată ka să fakă strășri, mi a făktă mărșini, mi voiș sșpna zidulă ei, mi va fi spre kălake.“ Stix 7. mi stix 2.

γ Nă akəm se va pșmina Iakov, nič akəm va skimba fađa, či kind voră vedea fiit loră lăkșpșile mele, pentră mine voră sfinșii nămele meș, mi voră sfinșii pre sfinșulă lăi Iakov, mi se voră teme de Dămnezeșli Israiil.“ Kap 29. stix 22. mi 23.

noastre, нѣ ле-арѣ си зисѣ pentрѣ noi, кѣм кѣ не vomѣ рѣшѣна, ши сѣ vorѣ toni feдеде noastre. Maї vіptosѣ ne-amѣ si слѣвитѣ, ши ne-amѣ si стрѣ-лѣчитѣ кѣ feдеде noastre. Їнсѣ тѣрѣвѣрареа feдеде-лорѣ лѣї Iakov ши пѣстиреа este ачеа. Pentрѣ кѣ fiї ачентѣ, пре карїї Dѣмнезеѣ 'ї-а zїditѣ кѣ mina sa, адикѣ apostolїї, s'аѣ sfїngїтѣ їна-їтеа noastre, dar' нѣ дѣпѣ ледеа nostre. Деїї Dѣмнезеѣ дѣ ка сѣ прїченемѣ, кѣм кѣ ледеа nostre нѣ este ледеа лорѣ. Zїче їнкѣ Dѣмнезеѣ prin гѣра Ieremieї Канѣ 25. „Їн zїoa ачеа нѣ vorѣ zїче пѣрїпїїї noutrї аѣ mїnkatѣ arѣpїda, ши dїngїї fiїлорѣ s'аѣ strenezїтѣ.“^α) Pentрѣ кѣ nekredїnđa жїдовїлорѣ n'а вѣтѣmatѣ, нїчї ва вѣтѣ-ma kredїnđa apostolїлорѣ. Dрентѣ ачеа este skpїsѣ: „Bїezѣ еѣ, zїче Domнѣлѣ, de va fi афарѣ de nїlda ачеа їнтрѣ Їспайл.“^β) De време че нїчї o dїnїорѣ nїmenї dїn apostolї, дѣпѣ че аѣ прїїmitѣ kredїnđa, нѣ s'аѣ їntopsѣ ла kredїnđa nostre. De ачеа нѣ simтѣ їгїїmeа nekredїnїїї noastre, преkѣм strenezeskѣ dїngїї noutrї dїn грешала пѣрїпїїлорѣ noutrї. Iарѣшї, стѣпїнѣлѣ меѣ, pentрѣ ачентї fiї, карїї sїntѣ apostolїї, а zїsѣ Dѣмнезеѣ prin гѣра Isaїeї проорокѣлїї: „Dїn

^α „Їн zїлеле ачелеа нѣ vorѣ zїче пѣрїпїїїї: аѣ mїnkatѣ arѣpїdѣ, ши dїngїї fiїлорѣ s'аѣ strenezїтѣ.“ Кан 31. stїx 29.

^β „Bїezѣ еѣ, zїче Domнѣлѣ, de se va face їнкѣ грїndѣ-se nїlda ачеа їнтрѣ Їспайл.“ Кан 18. stїx 3.

чине воіѣ мѣта, гъръ нѣмаі дин породѣлѣ меѣ? Іар а філорѣ челорѣ че ворѣ сѣ фіѣ некредінчюші, Дѣмнезеѣ ва фі мінсіторѣ інтрѣ toate неказѣрїле лорѣ, шї фаца лѣї ва пѣзи пре еї ін драгосте, шї інтрѣ бліндеѣе ва ізбѣві пре еї, шї ва фі лорѣ інтрѣ лѣнѣїме де зїлме.“*α*) Преа адевѣратѣ este, стѣїнелѣ меѣ, кѣм кѣ фїї ачеїа pentрѣ карїї ворѣїмѣ, аѣ рѣмасѣ пѣрѣреа statорнїчї, шї нѣ ї-аѣ пѣрѣ-сітѣ нїчї о дїнїоарѣ Дѣмнезеѣ дин времеа інтрѣ кареа ачелѣ дрепѣ импѣратѣ, інвѣцѣторѣлѣ лорѣ ї-аѣ слобозїтѣ пре еї, іар пре пої нѣ аѣ пѣрѣ-сітѣ, шї а рѣмасѣ пѣрѣреа кѣ дїншїї. Шї а зїсѣ pentрѣ ачеї фїї, адїкѣ pentрѣ апостолї, ін-целентѣлѣ Іїсѣс фїїлѣ лѣї Sїрах ла Капѣ 3: „As-кѣлатѣї, фїї їзбїцї, шї фацѣї ка сѣ вѣ мінсіцїї. Кѣчї чїнстемте Дѣмнезеѣ пре татѣлѣ інтрѣ фїї.“*β*) Шї кѣ че sokoteалѣ се каде сѣ інделецемѣ а-чеастѣ чїнсте? о апатѣ Дѣмнезеѣ прїн гѣра Ма-лахїеї Капѣ 3: „Трїїте-ва Дѣмнезеѣ пре Іаїе, кареле ва ашеза їнїїлѣ пѣрїнцїлорѣ nostрї кѣтре

α „Шї а зїсѣ, аѣ нѣ породѣлѣ меѣ? фїї нѣ ворѣ кѣлка, шї с'аѣ фѣкѣтѣ лорѣ супре мінсіпѣ дин totѣ неказѣлѣ лорѣ, нѣ солѣ нїчї їнѣрѣѣ, чї їнсѣмї 'л-а мінсітѣ pentрѣ кѣ 'лѣ їзбеа, шї нѣ се їндѣра де дїншїї, їнсѣмї ї-а рѣскѣмпѣратѣ пре еї, шї ї-а лѣатѣ, шї ї-а їнѣлѣгатѣ пре еї ін toate зїлеле веакѣлѣї.“ Ачѣаста нѣ-маї с'а афлатѣ ла Капѣ 63. Stix 8. шї 9. алѣ Ісаїеї, сѣ се по-трївеаскѣ оаре кѣм кѣ їнѣлелеѣре.

β „Пре мїне татѣлѣ askѣлатѣї-мѣ, фїлорѣ, шї аша фацѣї ка сѣ вѣ мінсіцїї, pentрѣ кѣ Домнѣлѣ а слѣвїтѣ пре татѣлѣ прѣсте фїї, шї жѣдеката маїчїї а їнтѣрїтѣ прѣсте фїї.“ Кап 3. stix 1.

fi.α) O stăpînule! de vreme ce kăvîntălă aचे-
sta se kade s'ă ințелецемъ pentрă алле kre-
dinții, daka Dămnazezē ară fi voită ka s'ă in-
toarkъ inimile fiiloră, adekъ алле Apostoliloră
kătre p'rinții, akăm fiі ачеіа, adekъ apostoliі
ară fi fostă kă noi la ачеастъ nesîrșitъ robie,
prekăm mi p'rinții nostri, mi noi sîntemă. Dar'
dăpъ че Dămnazezē a opîndăită, kăm kъ inimile
p'rințiloră se kade ka s'ă se întoarkъ kătre fiі,
че este ачеаа че п'дъждăimă, stăpînălă meă? mi
че autentămă? mi de vomă vrea s'ă zичемă,
kăm kъ nă apostoliі, чі алții требъіъ s'ă fiъ fiі,
pentрă kapii s'ă ințелецемă zisele, ачеаа тре-
бъіъ s'ă fie la robie, prekăm mi noi, pentрă kъ
n'ăă xpăată k'ii drentălăі ачелăіа, k'p'iea apo-
stoliі kă statopnicie аă xpăată, mi аă inв'цатă,
kăm kъ se kade s'ă-і xpăeze mi чеі-'л-алții, mi
pentрă ачеаа аă чинсте ka niște p'rinții dăpъ а-
чеаста, dăpъ kape s'ă zisă, kъ p'rinții se voră
întoарче kătre ачеіа. Deчi de vreme че, stă-
pînălă meă, fiі noutri аă priimită kredința лăі
Dămnazezē mai 'nainte dekîtă noi, de se voră in-
toарче inimile noastre kătre fiі, inimile loră se
voră întoарче kătre noi. Mi prekăm zиче in-
палтălă Dămnazezē. „Fi-ва noi odă znelă, săfletă

α „Mi iată eă voiă trimitе voi пре Ііе Tesviteanălă mai 'nainte
de a sosi zioa Domnălăі чеа mare, mi lăminoasъ karele va in-
toарче inima tatălăі kătre fiі.“ Kap 4. stix 5. mi 6.

внѣлѣ́ интрѣ слѣвѣтѣлѣ́ шѣ бѣрѣиторѣлѣ́ Дѣмнезеѣ.α) Де време че ачеастѣ интоарчере нѣ се каде ка съ о инцелелеѣемѣ интр'амтѣ кѣнѣ, фѣрѣ нѣмаѣ дѣнтрѣ некредѣнѣдѣ ла кредѣнѣга шѣ инвѣдѣѣтѣра дрептѣлѣѣ ачелѣѣѣ, кареле este инвѣдѣѣторѣлѣ́ мѣнтѣрѣѣ чѣлморѣ́ че кредѣ́ интрѣ дѣнслѣ́. Шѣ прекѣм зѣче David пентрѣ дѣнслѣ́: „Ачеста este ачела, а кѣрѣѣѣ преоѣѣѣ este вечѣнѣкѣ́ дѣнѣ рѣндѣѣѣла лѣѣ Мелхиседек, фѣндѣ́-кѣ́ а аддѣсѣ́ жертѣ́ де пѣѣне, шѣ де вѣнѣ́.“ Шѣ Мелхиседек ачеста ера преотѣ́ Дѣмнезеѣлѣ́ чѣлѣ́ инамтѣ́ маѣ́ 'наѣнѣ́те декѣ́тѣ́ Аарон. Шѣ ѣеа амѣнѣте, стѣпѣнѣлѣ́ меѣ́, кѣ́тѣ́ este осеѣѣѣѣ инѣре жертѣ́ѣ лѣ́ Аарон, шѣ а дрептѣлѣ́ѣ ачестѣѣѣ Домнѣ́. „Zis'a Домнѣ́лѣ́ Домнѣ́лѣ́ меѣ́, тѣ́ estѣ́ преотѣ́ ин'вѣакѣ́“ псалмѣ́ 109. Нѣ́ супре време прекѣм Аарон, кареле а мѣрѣтѣ́ де 120 де анѣ́. Шѣ жертѣ́ѣ лѣ́ Аарон ера кѣ́рнѣрѣ́, ѣар' жертѣ́ѣѣ ачестѣѣѣ дрептѣлѣ́ѣ домнѣ́ ера пѣѣне шѣ вѣнѣ́ дѣнѣ́ орѣндѣ́ѣѣла лѣ́ Мелхиседек. Кѣ́ каре кѣ́вѣнѣте арѣтѣ́ Домнѣ́лѣ́ фѣдѣ́ прѣн преорокѣ́лѣ́, кѣ́м кѣ́ жертѣ́ѣ лѣ́ Аарон ва лѣ́ѣ сѣѣрѣшѣтѣ́, кѣ́нд ва инчѣне ачѣастѣ́ жертѣ́ѣ вечѣнѣкѣ́, шѣ орѣндѣ́ѣѣла атѣнѣѣ се ва инчѣне, кѣ́нд ва лѣ́ѣ инчѣнѣре жертѣ́ѣ пѣѣнѣ́ шѣ а вѣнѣ́лѣ́ѣ, кареа ва шѣ рѣ́мѣнеа ин вѣакѣ́. Инсѣ́ пентрѣ ачѣастѣ́, стѣпѣнѣлѣ́ меѣ́, амѣ́ шѣ алѣле а грѣ́, дар' воѣ́ѣ зѣче маѣ́ кѣ́ осеѣѣѣѣ

α Ачѣаста нѣ́ с'а аѣлатѣ́.

oare-kare nxgine kbvinte, kîte amž rьsitž pentpъ aчestї fiї aї лї Dьmnezež. Pentpъ kapїї a zisž Dьmnezež prin rьpa fiїлї лї Biton проороклї Kapž 1. „Fi-ва локž, їntrъ kapеле се ва зиче, вої sїntegї fiї Dьmnezeжлї челї вїж.“*α*) Шї локлž ачеста, стьпїнжлž меž, фьрь de їndoїаль, este bisepika. Кьчї проороклž нжмеште локлž zikїndž: fi-ва локž. Iap Sinaroga, kapе este локлž челž d'їntїїž, ачеста ера. Шї пре Sinaroga, Dьmnezež, prin rьpa лї Moisi шї алї Aarон, шї a tьtьлорž проорочїлорž, o нжмеште їntїїž ньскать a лї, їр' пре ачестїа ньскждї робї дьпъ мьлгїме, шї маї пре fiеште-kapеле oсєbitž, fiї aї лї Dьmnezež її нжмеште проороклž. Шї pentpъ fiїї ачестїа зиче Dьmnezež prin rьpa проороклї Moisi ла Kapž 32. A adoxa леце. „Sїncеле fiїлорž се рьсплътеште, шї ва спьла пьmїнтжлž породжлї ачестїа.“*β*) Iap ної, стьпїнжлž меž, амž жчїсž пре проорочї, шї Dьmnezež н'а фькстž рьсплътїре pentpъ дїншїї, фьрь нжмаї 70 de anї. Амž жчїсž їнкъ шї пре апостолї, шї пре

α Fiїж лї Biton зиче пре Osié, пре kapеле fiїж a лї Bekpї їж нжмеште тьлмъчїреа челлорž меante-zechї; кьчї ла Kapž 1. stix 10. a лї Osié зиче: шї ва fi ла локлž, vnde s'аž zisž лорž, нж sїntegї вої породжлž меž, се ворž кїема шї ачестїа fiї Dьmnezeжлї челї вїж.“

β „Sїncеле fiїлорž лї їzvїndеште, шї ва їzvїndї шї ва рьсплътї жьdekata врьжмашїлорž, шї челлорž че жрьскž ва рьсплътї, шї ва кьржї Donnжлž пьmїнтжлž породжлї сьž.“ Kapž 32. stix 43.

înвѣдѣторѣлѣ лорѣ челѣ дrentѣ, ши Dsmnezeѣ а
 фѣкѣтѣ рѣсплѣтѣре pentрѣ fiі о miѣ de anі, ши
 mai тѣлѣ, ши pentрѣ moарtea лорѣ n'a zisѣ, pen-
 трѣ кѣ а спѣлатѣ Dsmnezeѣ пѣmintѣлѣ fiілорѣ лѣи
 Israіl, чи пѣmintѣлѣ porodѣлѣи сѣѣ. Кѣтре аче-
 stea pentрѣ ачесті fiі а zisѣ David ла псалмѣ 136.
 „Ка съдѣдѣле în mіna челѣи таре, аша fiі чѣи
 kredinчиоші.α) Ши проорокѣлѣ seamѣнѣ пре а-
 chestі kredinчиоші fiі кѣ съдѣдѣле чѣле че се
 арѣнкѣ din mіna челѣи таре, де време че atotѣ
 Пѣтерникѣлѣ Dsmnezeѣ а trіmisѣ ла чѣле дохѣ-
 супре-зече пѣрци алле лѣмиі, ла чѣле патрѣ локѣрї
 алле лѣмиі, пре ачесті kredinчиоші fiі кѣ înвѣдѣ-
 тѣра лѣциі, а псалтѣреі, ши а проорочїлорѣ. Іар'
 пре Moisi ши пре Aaron нѣ і-а trіmisѣ сѣ про-
 povedѣіaskѣ înвѣдѣтѣра лѣциі ши а проорочїлорѣ,
 ничі ла India, ничі ла Roma, ничі ла алте локѣрї
 афарѣ din пѣmintѣлѣ челѣ sfintѣ. Чи ачесті fiі
 kredinчиоші, дѣнѣ че înтр'ачестѣ kinѣ с'аѣ орїн-
 дѣитѣ, орї с'аѣ trіmisѣ, ши с'аѣ skѣлатѣ înaintea
 лѣи Dsmnezeѣ ла локѣлѣ nostrѣ, дѣнѣ че Dsm-
 nezeѣ а хѣісѣ пре Israіl ши нѣтеле nostrѣ, пре
 кареле бїне а арѣtatѣ David ла псалмѣ, zikіndѣ:
 „În локѣлѣ пѣрїнцилорѣ тѣи с'аѣ нѣskѣтѣ fiіи тѣи,
 нѣне-вѣі пре dіnшіі împѣрациі ши боїерї.“β) Ши

α „Ка съдѣдѣле în mіna челѣи таре, аша fiі челлорѣ skѣтѣрациі.“

Псалмѣ 126. stіx 4.

β „În локѣлѣ пѣрїнцилорѣ тѣи с'аѣ нѣskѣтѣ fiіи тѣи, нѣне-вѣі пре
 dіnшіі domніі преste totѣ пѣmintѣлѣ.“ Псалмѣ 44. stіx 15.

printr'achestiia, s'a inoită lecea cea d'intiix dăp
 opîndiiala lăi Melxisedek, kapere a opîndită
 жертва лăи Dămnezeă întră pîine шă vină, din
 kapere a făkăită parte, prekăm se vede în леце,
 шă prietenăлăи лăи Dămnezeă Авраам. Фачере
 капă 14. Înainteа кърăиа Dămnezeă prin слăжба
 ачестора а skimbată жертва noastră, prekăm а
 skimbată шă năмеле nostră, шă леcea noastră cea
 trăneaskă întră леце дăховничеaskă. Шă de арă
 fi zisă Dămnezeă кăтре алă nostră Moisi, пре-
 кăм а zisă prin гъра лăи David кăтре Messia, а-
 dikă кăтре Xristos. „Гă veі veni preotă în veakă“
 дăпă леcea лăи Moisi шă а лăи Aaron, ва рь-
 мînea леcea ачееа. Дар' а zisă: „тă estі preotă
 în veakă дăпă opîndiiala лăи Melxisedek.“ Iарь
 prietenăлăи лăи Dămnezeă s'a impărtăwită din жерт-
 ва пîinii шă а vinăлăи, iar' nă din жертва кър-
 нăрилорă, кă ачееа се потривемте кăвинтăлăи лăи
 Moisi, кăчї а zisă: „Вецї mîнка челе векї алле
 челлорă векї.“ Prin kapere се інцелмеце жертва лăи
 Melxisedek. Шă iarăшї zиче: „шă viindă челе
 позă (adikă дăпă че се ва арăта жертва cea
 d'intiix а лецїи челеї позă), вецї лепăда челе
 векї, adikă жертвеле voastre челе векї.α) În-
 сь пої аї лăи Dămnezeă sîntemă ла fieste-kape
 întîmplare

α) „Шă вецї mîнка челе векї, шă челе векї алле челлорă векї, шă

КАПЉ 20.

*Penþps лепѣдареа ѓсертвеї Жидовилорѣ, ши пенþps
алеѣереа тайнїи крештинилорѣ.*

Нь темѣ, стѣпїнхлѣ меѣ, нѣ кѣм-ва Дѣмнезеѣ
сѣ ѿ лепѣдатѣ де ла дїнсхлѣ ши пре ної ши жер-
тва noastrѣ, ши а прїїмитѣ ши жертва neamѣрилорѣ,
прекѣм а зисѣ прїн гѣра лѣї Малахїе, Капѣ 1.
„Нѣ este voia mea їнþрѣ вої, зїче Домнхлѣ, шїчї
воїх прїїми жертва voastrѣ, кѣчї де ла рѣсѣрїтхлѣ
soarelїї пїнѣ ла апѣсхлѣ лѣї, mare este нѣмеле
меѣ їнþрѣ neamѣрїле челле че addѣкѣ їнþрѣ нѣ-
меле меѣ жертвѣ кѣратѣ.“^α) Дечї, жертфа нѣ а
мѣрилорѣ о нѣменте Дѣмнезеѣ маї кѣратѣ de-
кїтѣ anoastrѣ. Шї лїнгѣ ачестеа, Дѣмнезеѣ нѣ а
їнþреїнатѣ де фїенте-каре жертвѣ кѣратѣ ка сѣ
їнвече пре крештїнї сѣ се фереаскѣ де ної ка
сѣ нѣ се сусрече, прекѣм ши ної не фереамѣ де
neamѣрїї їн фїенте-каре време че се sokotea
жертва noastrѣ кѣратѣ де кѣтре Дѣмнезеѣ, ши

вещї skoate челле векї де ла фаца челлорѣ нѣої.“ Левїтїкон.
Капѣ 26. stix 10.

^α Nѣ este voia mea їнþрѣ вої, зїче Домнхлѣ atotѣ-їїторхлѣ, ши
жертвѣ нѣ воїх прїїми дїн мїїнїле voastre. Кѣчї де ла рѣсѣрї-
тхлѣ soarelїї, ши пїнѣ ла апѣсѣ нѣмеле меѣ с'а прослѣвитѣ їн-
þрѣ neamѣрїї, ши їн totѣ локхлѣ тїмїїѣ се адѣче нѣмелїї меѣ,
ши жертвѣ кѣратѣ, penþps кѣ mare este нѣмеле меѣ їнþрѣ ne-
mѣрїї, зїче Домнхлѣ atotѣ їїторхлѣ.“ Капѣ 1. stix 10, ши 11.

era priimitz în lege. Kъtre аcеsteа, стъпînхлѣ меѣ, тх мтiи че зиче Dзмнезеѣ pentрх жертва noastrѣ prin гъра проорокхлѣ David. „Nх штигi воi, кхм кт еѣ ниѣ о d.ниоарѣ n'амѣ minkatѣ кърнхрi de тхрi, ниѣ амѣ въдѣ сiнѣ de џанi?“^{α)} Prin каре аратѣ Dзмнезеѣ, кѣ елѣ осiндеште жертва кърнхрiлорѣ. I p ноi, стъпînхлѣ меѣ, de хнде амѣ лхатѣ а sokoti фърѣ de лхкpape жертва че се фаче de кътре neамхрi prin пiне, шi prin вишѣ, пре кареа а оpiндхитѣ Dзмнезеѣ, шi pentрх ачeasta мхстрѣ жертва кърнхрiлорѣ, iн вре- me kînd Solomon skpîз iмпрежхрѣ жертва лхi Aaron zikîndѣ: ачeста (adikъ Aaron), ва iнтинде mîinиле лхi кътре жертвелникѣ, шi ва адхче сiнѣ de стхрхрi, шi тъmîiere Dзмнезеелѣ челѣ вишѣ, шi ва адхче жертва noastrѣ din semинѣле пъmîntхлѣ, дхпъ кхм а адхсѣ Melxisedek iна- iнтеа лхi Авраам.“^{β)} Kътре аcеsteа мъртхрисеште Dзмнезеѣ prin гъра проорокхлѣ Oсиé Канѣ 19. Кхм кѣ ноi адхчeмѣ жертвѣ de пiни, zikîndѣ: нх'ми адхчeдi жертфѣ de пiне, pentрх кѣ пiниле воастpe skîрbe сiнтѣ, шi челѣ че мънкъ дин- тр'iнселе се ва спхрка.^{γ)} Дeчi ноi оdatѣ амѣ

α „Аѣ minka-воiх карне de тхрi, шi сiнѣ de џанi воiх вса?“

Psalmѣ 49, stix 13.

β Ачeasta нх с'а алатѣ.

γ „Жертфеле лорѣ ка пiнеа пiнѣрiи. Тоdи чеi че мънкъ ачe- steа се ворѣ спхрка.“ Oсиé Канѣ 9, stix 4.

adъsъ жертвъ de пѣне, дар' ниčí о жертвъ че се adъче din мѣнле noastre нъ este bine priimitъ ла Dъmnezeѣ. Iар pentръ жертва noastrъ чеа de карне зиче проорокълѣ Osié fѣлѣ лѣи Biton Канѣ 9. „Iзбеште Dъmnezeѣ бѣна kpedицъ, шѣ мѣла маѣ мѣлѣ dekитѣ жертва кърнѣрипорѣ.“^{α)} Шѣ аратъ Dъmnezeѣ жертва neамѣрипорѣ, prin Moisi ла Канѣ 23, алѣ преоциеѣ. „Adъчецѣ лѣи Dъmnezeѣ жертвъ din челле че s'аѣ ridikatъ de пре пѣмѣнтѣ, шѣ din stopsътъра стрѣгърѣлѣи, шѣ ва bine-кѣвинта пре воѣ Dъmnezeѣ, шѣ toate лѣкрѣрѣле мѣнепорѣ voastre.“^{β)} Дар' ноѣ штимѣ, стѣпѣнѣлѣ меѣ, къ din ѣченѣлѣ а порѣнчитѣ Dъmnezeѣ сѣ пѣнемѣ ѣnaintea sikpѣлѣи лѣциѣ Domнѣлѣи пѣне, iар нъ карне. Къпре ачестеа ла Канѣ 29, зиче Moisi: „adъче-воѣс цанѣи, шѣ ѣмпрезнъ кѣ дѣншѣи пѣне nedosнитъ.“^{γ)} Карне пѣне nedosнитъ este жертва neамѣрипорѣ. Oсебитѣ, стѣпѣнѣлѣ меѣ, pentръ ачеста а порѣнчитѣ Dъmnezeѣ лѣи Aaron ла Канѣ 21 алѣ кърциѣ ѣмпѣраципорѣ prin гѣра лѣи Moisi, zi-

α „Pentръ къ мѣлѣ воѣскѣ маѣ мѣлѣ de кѣтѣ жертвъ, шѣ кѣноштинъ de Dъmnezeѣ, маѣ мѣлѣ de кѣтѣ ардерѣле челле de totъ.“

Osié Кан 6. stix 6.

β „Шѣ жертва лѣи, зиче, доѣл-зечѣ de мѣсѣрѣ de фѣнѣ кѣратъ фѣкѣтъ ѣн zntъ-de-лемнѣ. Жерѣфъ Domнѣлѣи мѣросѣ кѣ зѣлѣ мѣреасмѣ Domнѣлѣи; шѣ тѣрпареа лѣи а патра парте а вѣнѣлѣи de ѣнѣ.“ Iezekilа Кан 23. stix 13.

γ „Лѣа-вѣи знѣ вѣделѣ din воѣи, шѣ доѣ вербечѣ фѣрѣ приханъ, шѣ пѣне nedosнитъ сѣрѣмѣатѣ ѣн zntъ-de-лемнѣ.“ Канѣ 22.

kîndă: „omă din s'vîmînda lă Aaron karere are prîxană nă va adăče jertvă de pîine, niči altă oareșî-kare jertvă.“*α*) Bezî, st'pînxlă meă, pentră ce se p'ne mai 'nainte jertva pîniî. Zîche Dămnezeă, iarășî prin Moisi, la Kapă 23, la preoție. „Vedî adăče lă Dămnezeă jertvă din toate lokașpîrile voastre doză pîniî alle podăpîloră čelloră d'întîiă, și împreună kă pîniile șeapte mîei.“*β*) Șî întîiă p'ne, st'pînxlă meă, pîniile, apoî karnea. Iar la altă lokă, st'pînxlă meă, pre karere tă lă știî, čitimă: „Zis-a Iisăș čelă îbîită și slăvită, fiiloră lă Israîl, kînd vedî înt'ra îp' mîntălă lăkăinđiî voastre, karere va da

Însemnează kă, de vreme ce P'vbi Samsîl alkătsîtoră k'p'đîi ačestîa zîkîndă neamăp'î, încellece pre kreștinî, kăvîntălă azîmîi, poate s' lă fi adăorată t'p't'čîtorălă Latină. K'čî este lăk'p'ș anevoe, nămîtlă Samsîlă fiîndă știștoră sk'pîntăpîloră, și opîndșîeliloră kreștinășîi, (prekăm se vede la ačeastă a lă alkătsîre), s' nă fie știștă, kăm kă și pravoslăvničiî, și Konđîi čei din Egiptă, și Etîonenî, čei ce se zîkă și Avisîni, și čei din Sîpîa Maronîđî, și Haldeî Nestorianî, și Iakovîđîi, čei ce se nămeskă și Sîpî, saă Sîpîani, pîne dosmîtă adăkă. Șî însășî anăsenî, pînză la anălă 1050 de la Xristos, pîne dosmîtă adăčeală. Fiîndă kă Papa Leon ală IX a adășă la vîsepîka anășălă azîmîle, prekăm t'p'r't'pîșemte Papa Inočenție ală doilea la kaptea čea pentră tăîna Lîtăp'rieî, kaptea 4. Kap 4. și Toma Akînatălă la alkătsîpîrile lă p'arte 4. osepîrî 11. čerkare 2. artîkolă 2. Șî kardînalălă Bonedă kaptea 1. Kap 3. pentră lăk'p'pîrile čelle slăžitore și adđîi.

α „Totă karere este înt'însălă prîxană din s'vîmînda lă Aaron preotălă, nă se va anponîa kă s' adăkă jertfele Dămneze-lă tăă, pentră kă este prîxană înt'ră dînsălă, dăp'pîrile lă Dămnezeă nă se va anponîa ale adăče.“ Levîtikon Kap 21. stîx 21.

β „Din lăkășălă vost'ră vedî adăče pîniî p'nepe deasăp'ra doză

воѣ Домнѣлѣ Дѣмнезеѣ супре моштеніре, веѣ адѣче лѣ Дѣмнезеѣ нѣнѣ супре жертвѣ, шѣ жертвѣ ѣнпреагѣ, ѣнкѣ шѣ таѣрѣ ѣмпрезнѣ кѣ гѣнѣ преа кѣратѣ.“*α*) Дечѣ дѣн нѣне а порѣнчѣтѣ Дѣмнезеѣ сѣ се факѣ жертва, шѣ дѣн гѣнѣ преа кѣратѣ, шѣ а прѣимѣт’о. Шѣ ачестѣ фелѣ este жертва чеа де астѣ-зѣ а неамѣрѣлорѣ, адекѣ нѣне дѣн гѣнѣ преа кѣратѣ. Кѣтре ачеста, жертва нѣнѣ се араѣ ла Канѣ 21 алѣ ѣнтеа карте а ѣмпѣраѣлорѣ, кѣнд Давѣд а венѣтѣ кѣтре Авѣмелех Архѣереѣлѣ ѣн Сѣло.*β*) шѣ а черѣтѣ де ла дѣнсѣлѣ нѣнѣле. „Каре ле а рѣснѣнсѣ, нѣ сѣнтѣ аѣчѣ нѣнѣ, гѣрѣ нѣмаѣ нѣнеа нѣнерѣ ѣннаѣте, дѣн кареа нѣ este слободѣ а мѣнка слѣѣле тале, кѣ сѣнтѣ este.“*γ*) Шѣ ачестеа амѣ зѣсѣ пентрѣ жертва нѣнѣ, шѣ алте мѣлте почѣс сѣ зѣкѣ, пре кареле тѣ, стѣпѣнѣлѣ меѣ, ле шѣѣ. Шѣ ѣѣндѣ-кѣ неамѣрѣле нѣнѣ ла жертва лорѣ апѣ, нѣ се каде сѣ нѣ се парѣ поѣ гѣрѣ де кѣвѣнѣѣѣ. Кѣчѣ шѣ ѣн сѣнтеле скрѣпѣтѣрѣ а-

ninŃ dŃn doz-zecŃ de mŃsŃrŃ de gŃnŃ kŃratŃ vorŃ fi, doznŃte se vorŃ koacŃ dŃn cŃlle d’ŃntŃŃŃ nŃskŃte DomnŃlŃŃ, ŃŃ veŃŃ adŃcŃ ŃmpreznŃ kŃ nŃnŃle meante mŃeŃ gŃrŃ prŃxanŃ.“ Канѣ 23 stŃxŃ 17 ŃŃ 18.

α Ачеста нѣ с’аѣ аѣлатѣ.

β „Пре Сѣло чеѣ меанте-зечѣ аѣ нѣмѣт’о Ноѣмва зѣкѣнд: мѣ вѣне Давѣд ла Ноѣмва кѣтре Авѣмелех преотѣлѣ.“ Канѣ 21. StŃxŃ 1

γ „Шѣ а рѣснѣнсѣ преотѣлѣ лѣ Давѣд, шѣ а зѣсѣ: нѣ сѣнтѣ нѣнѣ не-кѣрате sŃb mŃna mea, гѣрѣ нѣмаѣ нѣнѣ сѣнте сѣнтѣ, де сѣнтѣ прѣзѣте слѣѣле тале ѣнсѣ де мѣѣрѣ, шѣ vorŃ mŃnka.“ Канѣ 21. StŃxŃ 4.

флѣмѣ пѣлѣ пентрѣ ачѣаста, адекѣ, кѣ се адѣ-
 чеа лѣи Дѣмнезеѣ жертвѣ де апѣ, ши ера лѣи прѣи-
 мѣтѣ. Афлѣмѣ ши ла Капѣ 23 де ла а доха карте
 а ѣмпрѣаѣлорѣ, кѣ дѣоѣ тѣнерѣ аѣ скосѣ апѣ дѣн
 гроана каре ера д'ѣнаѣтеа четѣдѣи Вѣтлѣемѣлѣ,
 ши Проорокѣлѣ David а жертвѣт'—о лѣи Дѣмнезеѣ.
 Дечѣ нѣ есте ѣмпотрѣва скрѣптѣрѣи, дака неамѣрѣ-
 ле ѣн зѣоа де астѣ—зѣ пѣнѣ апѣ ла жертѣла каре
 адѣкѣ лѣи Дѣмнезеѣ. Ноѣ чѣтѣмѣ, прѣкѣм амѣ
 зѣсѣ, кѣм—кѣ ши Aaron адѣчеа жертѣва лѣи Дѣм-
 незеѣ дѣн пѣне ши вѣнѣ, ши David дѣн апѣ. Ши
 ачѣстеа трѣѣ ѣмпрѣжѣнѣ алкѣтѣѣскѣ о жертвѣ атѣлѣ
 де кѣратѣ. кѣлѣ прѣѣмѣште сѣреа ши мѣнтеа поас-
 трѣ поате сѣ афле, ѣарѣ нѣ асѣменеа кѣ жертѣва
 ачѣеа а кѣрѣнѣрѣлорѣ а грѣшлорѣ тахрѣ. Лѣе алѣ
 нострѣ, прѣкѣм повѣстѣште а трѣѣа карте а ѣм-
 прѣаѣлорѣ, а тѣрнатѣ апѣ прѣсте жертѣва кѣрѣнѣ-
 рѣлорѣ, ши Дѣмнезеѣ а трѣмѣсѣ фокѣ дѣн черѣ, ши
 а прѣѣмѣтѣ жертѣва чѣеа стрѣовѣтѣ кѣ апѣ. Ши чѣлѣ
 че с'а арѣтатѣ ѣн кѣнѣлѣ ѣндѣрѣлѣ ла Лѣе 'ѣ—аѣ датѣ лѣи
 азѣмѣ де пѣне, ши апѣ, кѣнд Лѣе ачѣста кѣ пѣтереа
 ачѣѣ мѣнкѣрѣ а зѣмлатѣ 40 де зѣлле пѣнѣ ла мѣнтѣле
 лѣи Дѣмнезеѣ, лѣкрѣ прѣ карѣле сѣреа нѣ поате сѣ'лѣ
 ѣспрѣвѣаскѣ. Ачѣастѣ прѣа фрѣмоасѣ ши прѣа кѣвѣѣн-
 чѣоасѣ жертвѣ, чѣеа амѣстѣкатѣ дѣн апѣ ши дѣн вѣнѣ, о
 скрѣѣ ѣмпрѣжѣрѣ Проорокѣлѣ Solomon ла картеа
 Пѣлделорѣ, зѣкѣндѣ: „ѣндѣленчѣѣнеа чѣлѣѣ ѣналѣ а
 ѣмѣртѣшѣтѣ жертѣва еѣ, ши а гѣлѣтѣ масѣ. Атѣнчѣ

a trimisă sâncile zikîndă, karele este prânkă sâ
 vîz la mine, chei lînsișî de minte voră mîaka pî-
 nea mea, și voră bea vînză meă amestekată kă
 апъ.“α) Че алă este, стъпîнăлă meă, masa chea
 гъtită de кърте îңделенчîднеа челăî înnală, фъръ
 нăмаî жертвелаîкăлă? Шî че алă este, стъпîнăлă
 meă, пîнеа, фъръ нăмаî жертва chea din пîне шî
 vîнă, шî апъ, karele se face la жертвелаîкă? чîne
 sîntă алăî chei lînsișî de minte, шî кîемацî prin
 сâнцîle îңделенчîдниî, фъръ нăмаî neамърîle чел-
 ле че нă шtiea pre Дăмнезеă, шî s'ăă кîemată
 prin Апостолî? шî зиче, (kare асeasta este шî
 vrednikă de îñsemnare) „пîнеа лăî шî vîнăлă лăî“
 de vreme че аратă printр'асeasta, kăm kă асeа-
 стă жертвă este foarte сьлăкăтă лăî Дăмнезеă, шî
 kă la асeăă оспъă, атîă de înnală шî дăхов-
 ническă n'а кîemată pre нърîнциî nostpîî pre chei
 îңделенцî îнтрă леце, шî пîронцî la жертва chea
 лецîйтă, шî kăm-kă нă нă аă лăsată жертва chea
 de karne, чî нă аă îñstreinată de dînsa сьфîршîн-
 дă-se астî-зî o мîă de ані. Kare ni s'ăă îñ-

α „îңделенчîднеа шî-а zidîă eimî kasă, шî а îнтърпîă шеанте стîлпî
 жърнат'ăă жертвеле sale, шî а дресă îñ пахарă vîнăлă сьă ,
 шî а гъtită masa sa; trimis'-а сьнцîle sale, кîемîндă kă înnal-
 тă стрîгаре la пахарă zikîндă: karele este фъръ de îңделенчîдне
 сь se аватă la mine, шî челорă lînsișî de minte а zisă : ve-
 нцî de mînăcăî пîнеа mea, шî ведî vîнăлă karele амă дресă
 воă.“ Канă 9. Stîă 1. пîнă la 6.

timpulăţ pentru dreptăţ ачала, ла кареле амă
greşită. Însă аї лăї Dumnezeuş sintemă.

КАПЃ алă 21-ЛЕА.

*Кă Dsmnezeş а лепăдатă postspile sîmbeteї, шї
жертвеле Жидовилорă, шї а алесă але крештинилорă.*

 oapte мь темă, стъпінелă меş, de кăвінтелă
ачала, кареле птерникелă шї слъвителă Dsmnezeş
а zisă prin гъра Малахїеї Капă 1. Şnde аша се
atinge de жертва neамърилорă: „De ла рьсьрителă
soarelăї пінъ ла апысă neамърїле ворă адъче жерт-
въ кърать Нъмелăї меş.“ Дечї ла ачеста soko-
tesкă, кьм кь жертва noastră нъ ера приимитъ,
de кїтă нъмаї ла зпă локă opîndăită, адекъ ла
sfînta Касъ, din каре локă, адекъ din пьмінтелă
fьгьдъинцїї, шї de жертва noastră нă аă linsită
Dsmnezeş, шї нă аă pisinită pretindenea de sьntă
акьм о мїѣ de ані. Dpentă ачееа а venită а-
съра noastră, шї s'а plinită ачееа че а zisă Dsm-
nezeş pentru noi гьндă кь асемъърї prin
гъра Isaieї ла Капă 22, şnde zice: „S'а plinită
кълеселă, шї нъ este de акьм înainte адънаре.“*

* „Kіeatsits-s'а кълеселă, kontenit-'а: нъ ва маї veni.“

Капă 22. Stixă 10.

Deci a venită asupra noastră, și s'a plinită ceea ce s'a zis de la Dumnezeu prin gura proorokului Malaxia, unde așa zice: „Nu este voia mea întră voi, și жертвъ нѣ воіх приими де ла воі.“ Кътре ачестеа а venită, și s'a plinită ceea ce s'a zis de la Dumnezeu prin гурă Isaiei Канѣ 1. „Симветеле voastre, și сръбъториле voastre, și жертва voastră нѣ воіх приими, къ тоуі воі întră зрѣца mea сѣтеуі.“*) А venită кътре ачестеа și s'a plinită престе ноі ceea ce s'a zis de la Dumnezeu ла ачелашѣ Канѣ алѣ Isaiei. „Че'ми este mie мълцимеа жертвелорѣ voastre? Pentрѣ че ацї имълдитѣ mie жертва чеа din оі, și din кърнърилe цаніорѣ? Pentрѣ къ еѣ амѣ defăimată сінцеле віцеіорѣ și карнеа оіорѣ, și а цаніорѣ, кънд адъчеуі ачестеа înnaintea mea; și чине ле ва приими де ла воі? Нѣ снѣркацї înzadară пѣтриле мelle чelle sfinte, нѣ маі адъчеуі жертвъ. Pentрѣ къ тъмїереа voastră, și символе voastre, și празничеле voastre нѣ воіх приими де ла воі, къчї лѣ аѣ зрїтѣ пре ачестеа сѣфлетѣлѣ меѣ. Де ведї рїдика мїнїле voastre кътре mine, інтоарче-воіх fața mea де ла воі, și де ведї имълци рѣгъчїнїле voastre нѣ воіх аскѣла. Къ

* „Și символе, și zi mare нѣ сѣферѣ, постѣ și сръбъторї, și лѣнїле чelle позѣ але voastre, și празничїле voastre зраште сѣфлетѣлѣ меѣ.“ Канѣ 1. stixă 13. și 14.

mîinile voastre sîntîş pline de sînce, şî toatîş
жертва voastrîş ka xñîş stîpvîş împîxîitîş mi ka челъ
че а emitîş din kърtea porçii чеi maî din afarъ.
Şî челъ че'mî жертвеште mie таxрî, este ka челъ
че'mî adъче mie жертвъ de цапъ, este ka челъ
че adъче karne. Şî челъ че adъче vinъ, ka челъ
че adъче karne de porkъ.“*) Iаръ ачeasta, а xрî
adeкъ Dъmnezeъ жертвеле, nimikъ алîş нх аратъ
de kîtîş нх маî skimbareа жертвеi noastre чеi trъ-
пештî mi groase întръ чеа дъховничеaskъ mi
sъncipe жертвъ а ачestîî Domnъ drentъ, кар ле
а opîndîitîş ka съ se adъкъ ka о жертвъ пîine îн
локъ de karne, mi апъ kъратъ îн локъ de гръ-
simea kърнхрîлоръ, mi vinъ нёamestekatъ îн ло-
кълъ sîнцелîî, mi omъ se adъче жертвъ лîî Dъm-
nezeъ Дъховничеште, mi кх бхпъ приимире. Iар'
нх asemenea кх dobitoачеле кърора лî se таîъ
капълъ de кърте поi, пре кареле проорокълъ ле

* „Че'mî este mie мълдîimea жертвелоръ voastre, зиче Domnълъ?
пîinъ sîntîş de arderîle челе de totîş а вервечîлоръ, mi гръ-
simea мîеîлоръ, mi sîнцеле таxрîлоръ, mi а цапîлоръ нх воîeskъ,
нîçî de ацî venî ka съ въ арътаçî mie, кх çîне а черстъ ачe-
stea din mîinile voastre? нх ведî адаоçe а кълка къртеа mea,
de vedî adъче çîнъ kъратъ задарникъ, тьмîъ, xрîçîsne este
mie; лъпîле челе поxъ алле voastre mi sîмвeтеле, mi çî mare
нх приimesкъ; postълъ mi сърътоареа, mi лъпîле челе поxъ
алле voastre, mi празнîçîле voastre xраште sîçletъл meъ; в'ацî
fъkстъ mie спре саçîð, нх воîð maî sîçepî нъкателе voastre:
kind vedî întînde mîinile, îнтоарче-воîð okîî meî de ла воi, mi
de vedî îmmълдî ръççîçнеа нх воîð askълта пре воi, кх mîinile
voastre sîntîş pline de sînce.“ Капъ 1. stîxъ 11. пîнъ ла 16.

асемънъ кѣ стървэлъ челъ имуѣитѣ. Їнсъ ної аї лїї Дѣмнезеѣ сїнтемѣ, шї кѣтре дїнсэлъ не їнтоарчемѣ ла тоате кїте нї се ва їнтїмла. Дар' пентрѣ кѣ нѣ амѣ крѣзѣтѣ, стърїнѣле, чѣлме чѣ с'аѣ грѣїтѣ де кѣтре Дѣмнезеѣ прїн проорокѣлѣ ачѣста, кареле атїтѣ де кѣратѣ скрїе їмурежѣрѣ чѣлме пентрѣ жѣртвеле ноастре, а зїсѣ Дѣмнезеѣ шї прїн Іеремїа Канѣ 7. „Кїемацї пре чѣї де апроане аї вострї кѣтре жѣртве, шї мїнкацї їмпрежнъ кѣ дїншїї кѣрнѣрїле жѣртвелорѣ воастре, кѣчї їн зїоа їн каре амѣ скосѣ пре пѣрїнцїї вострї дїн Егїпетѣ н'амѣ порѣнчїтѣ лорѣ кѣвїнтѣ пентрѣ жѣртве, чї амѣ зїсѣ аскѣлатцї гласѣлѣ меѣ, шї воїс фї воѣ їнтрѣ Дѣмнезеѣ, шї вої вецї фї мїе супре породѣ, де вецї змѣла їнтрѣ тоате, чѣлме чѣ вѣ порѣнчѣскѣ воѣ, бїне ва фї воѣ. Шї н'аѣ аскѣлатѣ нїчї аѣ пѣсѣ зрѣкїа лорѣ ла кѣвїнтѣлѣ меѣ.“^α) Шї тѣ, стърїнѣлѣ меѣ, шїтїї ачѣаста. Їнсъ аї лїї Дѣмнезеѣ сїнтемѣ ла тоате кїте нї с'аѣ їнтїмлатѣ.

^α „Ачѣстеа зїче Домнѣлѣ: ардѣрїле чѣлме де тотѣ алле воастре а-дѣнацї-ле їмпрежнъ кѣ жѣртвеле воастре, шї мїнкацї карне кѣчї н'амѣ грѣїтѣ кѣтре пѣрїнцїї вострї, шї н'амѣ порѣнчїтѣ лорѣ їн зїоа їн каре амѣ скосѣ пре еї дїн пѣмїнтѣлѣ Егїпетѣлѣ пентрѣ ардѣрї де тотѣ шї жѣртве, гѣрѣ нѣзмаї граїѣлѣ ачѣста амѣ порѣнчїтѣ лорѣ зїкїндѣ: аскѣлатцї гласѣлѣ меѣ, шї воїс фї воѣ їнтрѣ Дѣмнезеѣ, шї вої вецї фї мїе їнтрѣ породѣ, шї змѣлацї

КАПЪ 22.

*Apatz lepđdarea adnǎrǐi Jiđovilorǔ Ńi aleđere
bisepǐciĭ prin kvǎntǎlǔ ce s'a zisǔ de kǎtre Dom-
nǎlǔ kǎtre Reveka.*

Мъ темъ, стъпѣнѣлѣ меѣ, къ квѣнтѣлѣ че е-
сте скрѣсѣ ла Капѣ 25, алѣ кърѣцѣи чеї д'ѣнтѣѣ а
леѣи се ѣнѣлеѣе pentрѣ Sinagoga, Ńи pentрѣ би-
серѣкѣ. Fiindǔ-kъ zĭchea Domnǎlǔ Dǎmnezeǔ къ-
tre Reveka mǎĭreа лѣї Isaaк. „Doxъ neamǎrǐi ѣн
пѣntechеле тѣѣ sĭntǔ, Ńи doxъ poroadе din пѣntече-
ле тѣѣ се vorǔ oseби, Ńи neamǔ de neamǔ ва fi
mare, Ńи челѣ mare ва слѣжѣи челѣї маї mikǔ.“^{α)}
Стъпѣнѣлѣ меѣ, sĭngǎрѣ Reveka ера mǎma жиđо-
вилорѣ, Ńи а neamǎрилорѣ. Norodǎlǔ челѣ маї
mare, Ńи ѣntĭĭx нъskǎtǔ ера adnǎreа жиđовилорѣ,
маї mare fiindǔ dǎпѣ ĭinste, Ńи dǎпѣ ѣнѣленѣѣне
кѣ kareа Dǎmnezeǔ о а ѣnzestratǔ. Norodǎlǔ алѣ
doĭlea нъskǎtǔ, Ńи маї mikǔ кѣtre Dǎmnezeǔ ера
neamǎрѣле, челе че аǔ fostǔ ръmasǔ ѣнтрѣ ne-
kredĭngъ, Ńи ne ѣнѣлеѣереа лорѣ. ĭĭ, стъпѣнѣлѣ
меѣ, de а vĭisǔ Dǎmnezeǔ пре Israĭл прекѣm
skрѣie ѣmpрежѣрѣ Isaia, atnĭĭ kѣ adevǎratǔ s'a

ѣнтрѣ toate кѣле меле, kareле воїѣ порѣпѣи воѣ ка sъ fiъ
vine воѣ, Ńи нѣ-m'a askǎtatǔ Ńи n'a vǎratǔ ѣн seamъ vrekĭа
лорѣ.“ Капѣ 7. stĭxǔ 11. пѣнѣ ла 24.

α) „Ńи norodǔ de norodǔ ва fi маї mare.“ Капѣ 25. stĭxǔ 29.

strikatš mi toatš adšnarea židovilorš, че ера маї mare, ши аš слажитš ла neamxpile чеме че ера маї miči, ка сь се plineaskъ kvintxlš, кареле а zisš Dxmnezeš кьтре Ревека. „Neamš de neamš va fi maї mare.“ Iar' pentrx bisepikъ zиче Dxmnezeš prin гьра лш David ла псалмš 4. „Stъ-txt-'aš impъrъteasa dе à dreanta ta în хаинъ аx-pitš impodobitъ kъ felxpi de flopi.“^α Ачеаста аратъ, стъпінвлš меš, кьм къ bisepika neamxpi-lorš, чееа че се пьмеште impъrъteasъ къ osebi-pea txtlorš лимбилорš, кьчи слажескš еї, este impodobitъ ка къ felxpi de flopi. Кьчи toate лимбеле тьлтъческš къ о întokmipe, ши интръ аdevърš ла bisepikъ, ши библіа, ши псалтіа, ши картеа проорочилорš. Iar Sinagoga židovilorš пхавеа, гьръ пьмаї о лимбъ пре чеа Евреаскъ, ши подоава еї, ка къ о floape fiindš вьпситъ.

КАПŠ 23.

*Apatz totš ачеаста prin kvintеле проорокьлш
Малахиа.*

Итъ темš кьтре ачестеа, стъпінвлš меš, pentrx kvintеле проорокьлш Малахиа, кареле маї sššš

^α „Impъrъkatъ. impodobitъ.“ (imnistpitъ) Псалмš 44.

adese opî lă amă arătată, kъ zikă: „a zisă Dăm-
nezeă soborăлі жидовeskă. Nă este voia mea în-
tră жертвеле воатре, kъ de ла ръзъритăлі soape-
лі nînă ла anăă, mare este nămele meă întră
neamăрле чelle че adăкă nămelăлі meă жертвă
къратъ. Прекъм ши sîntă din fire къратъ ана,
vinăлі ши fына чеа къратъ, din кареле се face жертва
кърпеа нăї требăеште къръдире, ничі спъларе. Iar'
adăparea жидовіорă este требăиндъ съ спеле кар-
неа жертвелорă, ши съ къръдеaskъ nîntечиле do-
bitoачелорă челорă че се жертveskă, ши съ спеле
ле локăлі de sînce ши de гръsimea жертвелорă.
Къчі de нă се спъла, оцъріре кă адевъратă ва
прічинă, kînd ле întrebăинда. Iar' ла жертва
nînă, а vinăлі ши а ană nă се vede ничі нăă
лăкрă nekъbiosă. „Maă vănă este nînea,“ пре-
към zиче ши ла Канă 15, алă ніделорă, кареле
нă кърпінде ничі нăă лăкрă xpіă, ши kînd тръпе-
ште о sokotimă. Eă sokoteskă, стъnînăлі meă,
към-къ pentрă ачеастъ жертвă а zisă Dămnezeă
prin Solomon ла Канă 5, алă ніделорă. „Maă
vănă este nînea кă dragoste dekîtă vîцелă grasă
кă sfadъ.“^α) Nînea чеа къратъ а dragostii, стъ-
nînăлі meă, este blîndecea ши ертареа чеа ръ-

^α „Maă vănă este nînea кă дăлчeaдъ în паче, dekîtă kasъ de măлте
вептърці, ши де жертве nedpente кă sfadъ.“ Канă 15.

сплѣтоаре а грешалелорѣ, ши виделѣлѣ челѣ din sfadъ ингрѣшалѣ este кѣвѣнтѣлѣ че зиче, окѣх пен-трѣ окѣх, ши хѣидеа чеа askѣнсѣ а врѣжманш-лорѣ. Drentѣ ачеа, стѣпѣнѣлѣ меѣ, жертва адх-пѣрѣ жидовѣлорѣ este виделѣлѣ челѣ кѣ sfadъ грасѣ, iar' жертва бисерѣчѣи este пѣнеа чеа кѣ dragoste, pentрѣ кареа зиче Dѣмнезеѣ: „Маѣ бѣнѣ este пѣ-неа ш. ч. л.“ Foarte срѣмосѣ дескрие Dѣмнезеѣ бисерѣка, асемѣнѣндѣ-о кѣ чербѣи прип гѣра лѣи Solomon ла Канѣ 5, алѣ пѣделорѣ: „Чербѣ foarte ѣвѣтѣ лѣи Dѣмнезеѣ интрѣ рѣвнѣторѣлѣ лѣи, алле кѣрѣѣа цѣе те ворѣ ѣмѣѣта ѣн тоатѣ врѣмеа, ши dragostea лѣи те ва весѣлѣ ѣн вѣчѣ.“^α) Ши дѣпѣ оаре кареле кѣнѣ сѣ потрѣвѣште а зиче ноѣ сина-гореѣ, жидовѣскѣ чербѣ, dar' este кѣ непѣтѣнѣѣ а тѣлмѣчи кѣвѣнтѣлѣ ачѣста, маѣ вѣртосѣ пентрѣ ачѣа-ста фѣндѣ-кѣ нѣ аре хнѣ рѣвнѣторѣ, чи мѣлѣи: Рѣвнѣторѣи еѣ аѣ fostѣ Moisi, Aaron, Daniil, Isaia, Ieremia ши алѣи асемѣнеа. Iar бисерѣка este чер-бѣлѣ челѣ ѣвѣтѣ алѣ лѣи Dѣмнезеѣ интрѣ рѣвнѣторѣлѣ еѣ, pentрѣ кареле, ши pentрѣ кареа с'а скрѣсѣ. „Чербѣ foarte ѣвѣтѣ лѣи Dѣмнезеѣ интрѣ рѣвнѣ-торѣлѣ лѣи, челѣи че нѣ аре асемѣнеа ла неамѣлѣ челѣ бѣнѣ, ши ла Дарѣ.“ Дѣпѣ ачѣстеа адаоѣе,

α „Чербѣлѣ dragostѣи, ши пѣѣлѣ де чербѣ алѣ дарѣрѣлорѣ тале сѣ грѣѣaskѣ кѣ тѣне, iar' а та сѣ меарѣ ѣнаѣнтеа та, ши сѣ фѣ ѣмпрехнѣ кѣ тѣне ѣн тоатѣ врѣмеа, ка интрѣ dragostea еѣ пѣр-ѣндѣ-те, mare вѣѣ fi.“ Канѣ 5. Stix 17.

стъпінзлѣ меѣ, „Те ворѣ їмбѣта цїцеле лѣї їн тоа-
 тѣ времеа, веселї-те-веї їнтрѣ драгостеа лѣї їн
 вечї.“ Дечї прїнтр’ачесте кѣвїнте Дѣмнезеѣ ара-
 тѣ, кѣм кѣ жертва бїсерїчїї ва рѣмїнеа їн веакѣ;
 шї Дѣмнезеѣ о асемѣлѣ кѣ маїка че хрѣнеш’е
 кѣ ланте пре фїї сѣї. Шї кѣ ачеста че аѣ зїсѣ,
 їмбѣта-те-воїѣ, ара тѣ дѣховнїчеште матерїа чеа
 дїн вїнѣ а Таїнїї, їарѣ цїцеле ара тѣ кѣм кѣ Таї-
 на ла чеме-л-анте пѣрцїї а еї este хранѣ кѣ
 дѣлчеацѣ, шї Таїнѣ de їndestлѣ, пре каре жерт-
 вѣ о їнтребзїнчеазѣ веселїндѣ-se бїсерїка о мїїѣ
 де анї акѣм, дїн времеа каре Дѣмнезеѣ а лїп-
 сїтѣ адѣнареа жїдовїморѣ де жертвѣ. Ѓар рѣвнї-
 торлѣ ачела, їнтрѣ кареле бїсерїка este атїтѣ де
 плѣкѣтѣ лѣї Дѣмнезеѣ, este Христос Домнлѣ;
 Ѓар’ цїцеле еї даѣ вїнѣ вечїнїкѣ, дїн кареле сѣ
 прїчїнїеште веселїа чеа вечїнїкѣ. Нѣ зїче кѣм
 кѣ ва да карне шї грѣсїме, саѣ сїнче, кареле
 алкѣтѣїескѣ жертва чеа оstenїтоаре а адѣнрїї жї-
 довештї, де кареа нѣ аѣ лїпсїтѣ Дѣмнезеѣ о мїїѣ
 де анї акѣм. Ної їнсѣ, стѣпїнзлѣ меѣ, аї лѣї
 Дѣмнезеѣ сїнтемѣ. Шї ера адѣнареа жїдовеаскѣ
 ка о мѣїере че авеа шї алѣ бѣрватѣ оsebїтѣ де
 Дѣмнезеѣ, дар’ аѣ нїепдѣтѣ шї пре ачеста, шї
 sfїnta касѣ. Ѓар бїсерїка ачеста ера чербѣ їн
 пѣстїѣ фѣрѣ де бѣрватѣ, їнсѣ Дѣмнезеѣ ера їн
 локлѣ лѣї. Дрентѣ ачееа їнсѣшї пѣстепнїклѣ шї
 слѣвїтлѣ ачеста зїче прїн Isaia ла Канѣ 63. „Fete

logodite mai bine sintă dekiť chele ce ať vrbatť.“*а*) Assemenea aчелашť проорокť zиче: Капђ 63. „Еђ воiх fаче, zиче Domnăľ Dămnezeђ, vie ши аpe supе vђxtръ porodăľi meђ чeľi alesђ; Ши тx Iakove veї fi nesăpăşindă-te, ши тx Ispaiле néaskăľtindă.“*б*) Прекъм sintemђ noi, stăpînăľ meђ, чеї че нă askăľtmă, ши чеї че нă авемђ xpekї, niчї okї. Dreпť ачeea, ачeastъ robie а noastrъ а ађnsă акъм ла impănirea чeľорђ о miľ de anї. Ши тъ temђ, stăpînăľ meђ, pentрă лечeа noastrъ, kape are gata xрiа nebănieї, ши zиче okїx pentрă okїx ши ч. л. Dar' чeрvăľ ачeла, че are пре xпђ pъvniторђ zиче ла slăvita љї Evangelie ла Капђ 5 а љї Mateїx: „Kapele te va lovї kă palma ла falka та чеа dreапť, întoарче љї ши пре чеа-л-алť.“ Iar Daviд ла Psalmђ 31 zиче: „Kiť este de mare ши măľť дăчeацa та, Doamne! kape аї askănsђ чeľорђ че sъ temђ de tine, ши о аї plinită чeľорђ че пђдђђdesekђ intră tine.“*г*) Ши este љкpъ vђdită, stăpînăľ meђ, kъм kъ porodăľă adăпъriї жiдовешti se temeа de nedensеле лециї.

а Besелешte-te чеа steарпъ, kape нă пашti, глăşşiehte mi stigrъ чеeа че нă аї dъpere, kъ mai мăдї sintă fiї năstieї, dekiť ачeїа че are vrbatť. Isaia Капђ 54. stix 10.

б Ачeasta нă s'a аflată.

г Kiť este de măľť мăдїmeа văпътъци tale Doamne! kape аї askănsђ чeľорђ че se temђ de tine, љкpat-аї чeľорђ че пђдђђdesekђ intră tine impotriva fiilorђ omenemї.“ psalmђ 30. stix 19.

Adikъ de dintele челѣ pentрѣ динте, fiindѣ кѣ ера
 rata iмплинеа ей. Дар' поподѣлѣ висеричиї нѣ-
 деждѣиште iнтрѣ дѣлчеаца лѣи Дѣмнезеѣ, кареле
 ловиѣ fiindѣ кѣ палма престе образѣ нѣ ловеште
 кѣ палма iмпотривѣ. Дрентѣ ачееа ши Дѣмнезеѣ
 а гѣтиѣ поподѣлѣи челѣи дин неамѣри мѣлтѣ мѣл-
 цимеа дѣлчеиї лѣи пре кареа о аѣ askѣnsѣ дела
 жидови. Iнсѣ ної аї лѣи Дѣмнезеѣ sintemѣ.

КАПѢ алѣ 24- леа.

*Kѣ kѣntapea kрештинилорѣ este priimitѣ ла
 Дѣмнезеѣ.*

Мѣ кѣтремѣрѣ, стѣпiнѣлѣ меѣ, нѣ кѣмба Дѣм-
 незеѣ зиче pentрѣ ної prin гѣра Isaiei Капѣ 28
 kind зиче: „Fi-ворѣ проорочи кѣтре вої, fie ka
 граїзрiле кѣрциї чеї печетлѣите, пре кареа нѣ о
 deskide челѣ че чiтеште, ничи челѣ че нѣ штиѣ
 карте.“ Iар pentрѣ fiї че s'a zisѣ mai 'nainte,
 кариї s'aѣ deskpisѣ de atitea opї de кѣтре Дѣм-
 незеѣ, прекѣм амѣ zisѣ, зиче ла ачеланиѣ Капѣ:
 „Ши кѣноскѣтѣ ворѣ face пре sfintѣлѣ лѣи Iakov,
 ши bine ворѣ vesti пре Дѣмнезеѣлѣ лѣи Israїl,
 ши чеї neїmvѣцѣици ворѣ priimi штиiнцѣ, ши чеї че
 kintѣ ворѣ кѣноаште леѣи.“^{α)} Vedemѣ кѣратѣ,

^α „Ши ворѣ sfinci пре sfintѣлѣ лѣи Iakov, ши de Дѣмнезеѣлѣ лѣи

stăpînzălă meş, o miş de anī akəm, kь kîntъpe-
 цii чеi neimvъцаii kьnoskă, mi înвадъ леџеа поа-
 стръ. Ши оаре, карii алцii sîntă ачеi neimvъцаii,
 de kîţă нъмаі neамърiле? mi карii алцii sîntă
 kîntъpeцii, зiче Dămnezeş prin гъра лăi David ла
 Psalmă 75 mi Psalmă 98. „Kîntăцi Domnzălăi
 kîntape ноъ, кь minznate аđ fьkьtă.“ Ши че алă
 este, stăpînzălă meş, ачeastъ kîntape ноъ mi vekîţ
 fьръ нъмаі леџеа ноъ, mi леџеа vekîţ? Ши
 iarşii pentрx ачestі kîntъpeцi ziче Dămnezeş
 prin David проорокълă ла Psalmă 95. „Kîntăцi
 Domnzălăi totă пъmîntălă, kîntăцi нъмелăi лăi.“^α)
 Ши ла ачелашă ziче: „Kînta-ворă đie, mi ворă
 kînta нъмелăi тă toate seminciiле neамърiлорă.“^β)
 Аръtată ziче toate seminciiле neамърiлорă, iar'
 нъ pentрx o semincie a лăi Israiл. Ши ia-
 рşii pentрx ачestі kîntъpeцi ziче Dămnezeş prin
 гъра лăi David ла Psalmă 88. „Fericită porodălă
 че шtie stirapea, întрx лămina feџeі tale ворă
 мерџе.“ Pentрx ачestia, stăpînzăle, este skpîşă

Israiл se ворă teme, mi ворă kьnoamte чеi рътъчii кь Dăxălă
 încелецerii, iar чеi че kîptesă se ворă învăđa a askăta, mi
 limbele чедле че гръiesă ka пръчii se ворă învăđa a гръi
 паче.“ Канă 29. stix 23 mi 24.

α Kîntăцi Domnzălăi totă пъmîntălă, kîntăцi Domnzălăi vine kьvîntă-
 цiі нъмеле лăi.“ Psalmă 95. stix 1 mi 2.

β „Аđчeci Domnzălăi seminciiле neамърiлорă, аđчeci Domnzălăi
 славъ mi çinste, аđчeci Domnzălăi славъ нъмелăi лăi.“ Psalmă 95.

stix 7 mi 8.

ла Psalmă 88. „Kînta-voră poroade în kasa Dămnezevlăi meă kîntape.“^{α)} Ши ла локвлă ачеста зиче stîrpare dănră împotrîvă nrămîre. Ши sîntă akăm o miă de ani dekînd noi jîdovii n'amă kîntată în kasă sfîntă. Mai zиче pentră ачесті kîntăреді David.“ Kînta-voră kîntape în kasa Dămnenezvlăi în veci.“^{β)} Pentră noi зиче ла Psalmă 136. „Kăm vomă kînta kîntapea Dămnenezvlăi în pămîntă streină.“^{γ)} Ши kă че kîă, stăinăvlă meă, nrătemă să nrădejdsimă, kă vomă kîntira pămîntăvlă ши nrămеле, în vreme kă Dămneneză zиче prin проороквлă Amosă ла Канă 3. „Аă kăzătă Israiă ши nră se va rîdika, fečioара лă Israiă s'a surskată, ши nră se va înlăца.“^{δ)} Ачелашă проорокă Канă 9 зиче: „Ши ва veni skîrbă, ши nră va skăpa челă че făде de dînsеле, ши de se voră askănde în măntеле Кармîăvlăi, de аколо î va sărna mîna mea, ши de se voră погорî ла adîncimea тăрîi, аколо воiă trîmite пре балагрî, ши voră мшка пре еi, ши de voră мерце ла робîв înainteа fečii врăжташîлорă, аколо воiă trîmite sabîв ши ва hăде пре еi, ши воiă

α Ачеста nră s'a aflătă.

β Nîi ачеста nră s'a aflătă.

γ „Kăm воiă kînta kîntapea Dămnăvlăi în pămîntă streină?“
Psalmă 136. stix 4.

δ „Kasa лă Israiă а kăzătă, nră ва mai ададе а се skăла, fečioара лă Israiă а грештă пре пămîntăvlă лăi, nră este челă че о ва skăла пре ea.“ Канă 5. stix 1 ши 2.

пэне окїлэ меѣ престе дїншиї суре рѣшї шї нэ суре бїне.“^α) Каре о аѣ шї фѣкѣѣ Дѣмнезеѣ ла ної, сїндѣ акѣм сѣвїршицїї о миїѣ де ані дїн времеа їн каре амѣ кѣнтатѣ кѣнтареа, шї Псалмѣлѣ. Їнсѣ аї лѣї Дѣмнезеѣ сѣнтемѣ.

КАПѢ 25.

*Кѣ жидовїї сѣрѣ де кале мѣстрѣ кѣнтареа Кре-
утилопѣ.*

Сѣтїїнѣлѣ меѣ, Дѣмнезеѣ а зисѣ пентрѣ ної : „Пѣне-воїс окїлэ меѣ престе дїншиї суре рѣшї, шї нэ суре бїне.“ Прекѣм кѣратѣ о ведемѣ о миїѣ де ані акѣм. Шї а зисѣ пентрѣ ачестїї фїї кѣнтѣрецїї прїн гѣра лѣї David. „Тоате неамѣрїле плеснїцїї кѣ мїнїле, шї кѣнтагїї лѣї Дѣмнезеѣ їн гласѣ де лѣздѣ.“^β) Шї їнтр'алѣ локѣ зїче :

^α „Шї нэ ва скѣпа дїнтр'їншиї сѣцїндѣ, шї нэ ва скѣпа дїнтр'їншиї мїнцїндѣ-се; де се ворѣ їнрона їн їадѣ, де аколо мїна меа її ва смѣлѣ пре еї, шї де се ворѣ сѣї ла черѣ, де аколо її воїс погорї пре еї, де се ворѣ аскѣнде їн вїрѣлѣ Кармїлѣлѣ, де аколо її воїс черка, шї ї воїс лѣа пре еї, шї де се ворѣ афснда д'їнаїтеа окїлорѣ меї ла адїнкѣрїле мѣрїї, аколо воїс порѣнчїї валѣрѣлѣ, шїї ва мѣшка пре еї, шї де ворѣ мерѣе ла ровїе їнаїтеа фецїї вѣрѣжмашїлорѣ, аколо воїс порѣнчїї савїї, шї ва сѣїде пре еї, шї воїс їнтрїї окїї меї престе дїншиї суре релле шї нэ суре вѣне.“ Капѣ 9. стїх 1 пїнѣ ла 4.

^β „Тоате неамѣрїле плеснїцїї кѣ мїнїле, стїрагїї лѣї Дѣмнезеѣ кѣ гласѣ де вѣкѣрїе.“ Псалмѣ 46. стїх 1.

„Strigați lui Dumnezeu.“^α) „Totă pământul, slăviți Domnul întru veselie, intrăți înaintea lui întru bucurie.“ **III** la psalmă 95. „Кънтаți Domnul totă pământul, ши bine-vestiți din zi în zi.“^β) Мъ кѣтремърѣ, стѣпінѣлѣ меѣ, де чѣеа че с'а зисѣ де ла Dumnezeu prin гѣра Ieremiei Канѣ 9. „Învățați пре fiii vostri, ши пре fetele voastre sâsninѣ, ши плинѣере, къ moarte a eșitѣ prin șmile voastre.“^γ) Ши din чѣеа че с'а зисѣ де кѣтре Dumnezeu pentru fiii, adikъ pentru кѣнтѣреции prin гѣра lui David la Psalmă 167, ши Psalmă 147. „Împărații pământului ши toate popoarele, боїеріи, ши тоци жѣдекѣторіи пѣмѣнтѣлѣ, тинеріи ши fecioarele, вѣтриніи импрезѣ къ чеї тинері сѣ лауде нѣмеле Domnului.“ **III** la Psalmă 49. „Întru жертвѣ de kintare мѣ ва чинсти.“^δ) Ка кѣм арѣ зиче лѣмъритѣ, нѣ intrу жертвѣ de carne de цані, прекѣм ера жертва noastră. А маї зисѣ, стѣпінѣлѣ меѣ, prin гѣра Isaiei проорокѣлѣ ла Канѣ 158. „Кѣнтѣреци, adikъ чеї че кѣнтѣ invățândѣ skripturile, ши toate psalteria lui David, fiindѣ аша însemnatѣ къ

α Domnului. Psalmă 99. stix 1.

β „Кънтаți Domnului, bine-kvintați нѣмеле lui, bine-vestiți din zi în zi mîntuirea lui.“ Psalmă 95. stix 2.

γ „Ши invățați пре fetele voastre жале, ши mșierea пре апроапеле еї плинѣере къ с'а sșitѣ moarte prin fepeștirile voastre.“

Канѣ 9. stix 20 mi 1.

δ Жертвѣ де лаудѣ мѣ ва слѣви. Psalmă 49. stix 23.

menteshgялѣ mѣsichesкѣ prin гласялѣ челѣ sѣпциpe, ши grosѣ.“α) Kъnd sokotesкѣ toate аcһeѕtea, mi se pare кѣ ne рѣтъчимѣ mѣstpъndѣ жертва ладеѣ, чеea че кѣ кѣntape se adъche ѣn bisepika лѣѣ Dѣm- nezeѣ, maѣ vъptosѣ de vreme че ла леѣea лѣѣ Dѣmnez ѣ гѣsesкѣ pentpѣ аcһeѕtea порънчи ши пѣл- de алле лѣѣ David zikъndѣ: „Лѣъдаѣѣ пре елѣ ѣn алѣътъ ши ѣn organe, лѣъдаѣѣ пре елѣ ѣn kim- вале кѣ marѣ ладе, ши toatѣ sѣflapea se ладе пре Domнялѣ Iisъs Xpistos.“β) Аcһeѕta skpъѣ ла Psalmѣ 108, ѣap пѣлда este ла а 2-а kapte а ѣm- пѣраѣѣлорѣ, Kapѣ 6, ла kapе чѣtimѣ, кѣm-кѣ David кѣ kapялѣ deskonepѣтѣ, кѣnta кѣ алѣътъ ѣnaintea sikpъялѣ Domнялѣѣ, пре kapеле Melхол, mѣѣpеea лѣѣ чеа образникѣ, а ѣndpъznѣтѣ ка сѣ'лѣ mѣstpe, kapеле ѣ-а рѣспъnsѣ еѣ: „O neѣцелелегѣtoape, нѣ mѣ ва ведеа Domнялѣ вѣъътъ ѣѣndѣ ѣmпрежѣрѣ ши кѣntъndѣ.“γ) ѣap' ѣѣѣ лѣѣ Ispail tpъmbѣta, kъnd

α Аcһeѕta нѣ s'a аflatѣ.

β „Лѣъдаѣѣ'лѣ пре елѣ ѣn psaltъpѣе ши ѣn алѣътъ, лѣъдаѣѣ пре елѣ ѣn ѣmпълъ ши ѣn хорѣ, лѣъдаѣѣ пре елѣ ѣn стpъne ши ѣn organe, лѣъдаѣѣ пре елѣ ѣn kѣmbale вѣne рѣъспъtoape, лѣъдаѣѣ пре елѣ ѣn kѣmbaѣe de стpѣpape, toatѣ sѣflapea сѣ ладе пре Domнялѣ.“

Psalmѣ 108. stѣx 3. пѣнѣ ла 6.

γ „Ши а zisѣ David кѣtpе Melхол, ѣnaintea Domнялѣѣ воѣъ жѣка: вѣne este кѣvѣntatѣ Domнялѣ, kapеле m'a алесѣ пре mine maѣ mѣлѣ deкѣтѣ пре tatълѣ тѣѣ, ши maѣ mѣлѣ deкѣтѣ toatѣ kasa лѣѣ а mѣ пѣne maѣ mare preste nopodялѣ сѣѣ preste Ispail, ши воѣъ жѣка, ши воѣъ сѣлта ѣnaintea Domнялѣѣ, ши mѣ воѣъ des- konepѣ ѣnkъ аша, ши воѣъ ѣi netpeвnikѣ ѣnaintea okълорѣ тѣѣ, ши ѣmпревнѣ кѣ слъжнѣчѣле кѣ kapе аѣ zisѣ сѣ нѣ mѣ слъbesкѣ.“ Kaptea ѣmпѣраѣѣлорѣ а 2-а Kapѣ 6. stѣx 21 ши 22.

a mstatǝ kibotǝǝǝ. Ši čine sǝntemǝ, stǝpǝnǝǝǝ meǝ, porǝ-te, noǝ karǝi batǝokorǝmǝ praznicǝle ačestorǝ kvǝtǝreǝi, fǝrǝ nǝmaǝ Melxol čea ne-
 ĩncelǝagǝtoare? Ńi karǝi aǝiǝi, fǝrǝ nǝmaǝ Kre-
 Ńtiniǝi, sǝntǝ ačestǝa če kǝntǝ Ńi žsakǝ, Ńi se
 veselǝskǝ ĩnǝntea lǝi Dǝmnezeǝ ĩntǝ sǝmerǝnie
 ka David? maǝ vǝrtosǝ kǝ zǝče Dǝmnezeǝ: „Toatǝ
 sǝflǝrea se lasǝde pre Domǝǝǝǝ.“ De vǝrea grǝi
 kǝ xotǝrǝpe, zǝkǝndǝ totǝ Isǝraǝlǝeanǝǝǝ, atǝnčǝ
 nǝtemǝ. sǝ batǝokorǝmǝ vǝre aǝiǝi. Ašǝiǝdereǝa
 nǝstǝrǝnikǝǝ Ńi slǝvǝitǝǝǝ Dǝmnezeǝ zǝče Ńi prin
 gǝra proorokǝǝi Isǝia la Kapǝ 2. „Kǝm-kǝ
 toate neǝmǝrǝle sǝntǝ ĩnǝntea lǝi ka o nimǝka.“^α)
 Dar' ačeastǝ se kǝde sǝ se ĩncelǝagǝ pentǝrǝ ne-
 mǝrǝle kǝre eraǝ maǝ 'nǝinte de akǝnoašǝte pre
 Dǝmnezeǝ prin venǝrea dǝrentǝǝǝi, kvǝčǝ atǝnčǝ
 era fǝrǝ de leǝe, Ńi ĩnkǝntǝtorǝi de idolǝi. Dečǝ
 kvǝvǝntǝǝǝ ačea nǝ este kǝ nǝtǝnǝǝ kǝ sǝ'lǝ ĩn-
 cǝleǝemǝ vǝne pentǝrǝ neǝmǝrǝle če aǝ aǝlatǝ pre
 Domǝǝǝǝ Ńi kǝrele adǝkǝ ĩn toate zǝlǝle žertǝvǝ
 kvǝratǝ la rǝsǝrǝitǝ Ńi la aǝnǝsǝ, prekǝm a zǝsǝ
 prin gǝra proorokǝǝi Malaxia, kvǝm. maǝ sǝsǝ
 amǝ zǝsǝ. Ši kǝ adevǝratǝ, stǝpǝnǝǝǝ meǝ, noǝ
 gǝrešǝmǝ. ĩnsǝ aǝ lǝi Dǝmnezeǝ sǝntemǝ.

α Ačeastǝ nǝ s'a aǝlatǝ.

КАПЪ алѣ 26-ЛЕА.

*În kare aratǎ depǎrtarea cea de la Dsmnezeǎ
a жидовilorǎ.*

Мъ темѣ, стъпнѣлѣ меѣ, нѣ кѣмба ної сѣ не
fi депѣртатѣ де ла Дсмnezeѣ ла ѣнтѣа венѣре а
дрентѣлѣ ачелѣа, pentrǎ кареле амѣ адсѣѣ ла
мизлокѣ мѣртѣриле че с'аѣ зисѣ маї'nainte, ши
кѣтре кареле се потрѣвескѣ преа вине toate челе
скрѣсе кѣтре ної ѣн кѣрѣле леѣиї, ши алле про-
орочѣлорѣ. Pentrǎ kare депѣртаре, прекѣм Дсм-
nezeѣ пѣне ѣnainte ла чеї че кредѣ ѣнделѣнѣме
de зѣлле, аша нѣ аѣ адсѣѣ пре ної ла ачeastѣ ѣн-
делѣнѣратѣ робѣе. Ши де аштентѣмѣ алѣ мѣнтѣи-
торѣ декѣтѣ дрентѣлѣ ачела, нимѣкѣ нѣ foloseште
ноѣ. Dar' ачea de шеante-зечѣ де ані робѣе а
Bавѣлонѣлѣ este о довадѣ кѣратѣ ѣмпротѣва поа-
стрѣ, атѣтѣ дѣпѣ време, ка зна че ера скѣртѣ,
кѣтѣ ши дѣпѣ дарѣ, ка зна че с'а робѣтѣ ѣмпреѣ-
нѣ кѣ ної проорокѣлѣ Daniil, кареле ера прие-
ленѣ лѣї Дсмnezeѣ, prin кареле не мѣнгѣямѣѣ, кѣ
сѣ апроѣе ѣзѣвѣреа. Oсебитѣ кѣ ниѣї toate се-
минѣиїле нѣ ераѣ ла ачeastѣ робѣе, чѣ робѣа ачea-
sta а плинѣтѣ акѣм о мѣѣѣ де ані, Daniil нѣ este
кѣ ної ши toate семинѣиїле недеошебѣндѣ-се ниѣї
зна, с'аѣ писинѣтѣ, ши с'аѣ депѣртатѣ де сѣнта ка-
сѣ. Pentrǎ kare este семнѣ вѣдитѣ, кѣм кѣ пен-

тpъ пѣкатѣ де обште, кареле де време че есте ла ної тоцї ши петpече, ва петpече ши зpѣя пpесте neамѣлѣ ностpѣ фѣрѣ де пѣдежде. Ши кѣ toate ачестеа ної аштенѣмѣ пpе алѣлѣ оаре-кареле, даp' аштенѣrea ачeаста нимикѣ нѣ не foloseште пpе ної. Ши де vomѣ вреа сѣ зичемѣ кѣм кѣ pобѣа ачeаста нѣ este де обште, ши кѣм кѣ ної ла о пapте а лѣмїї авемѣ їмпѣратѣ саѣ domнѣ, їндатѣ дѣпѣ лeѣеа noаштpѣ не vomѣ dovedi ка нїште мїнчїзнoшї ши vomѣ pѣмїнеа бїрѣїдї, ши фѣрѣ де pѣспѣнсѣ. Кѣчї ної жїдовїї де амѣ фї авѣїѣ ла вре о пapте а лѣмїї їмпѣратѣ, саѣ domнѣ, ачeаста ва фї нѣмаї дїнтp'о семїнѣїе, адїкѣ а Іздеї; даp' Дѣмнезеѣ а хотѣpїтѣ асѣпpа Іздеї, кѣм кѣ нѣ ва їмпѣрѣдї їн вeчї пpесте Ізда їмпѣратѣ дїн семїнѣїа лѣї. Дpентѣ ачeеа а зїсѣ пpоорокѣлѣ Іepемїа ла Канѣ 17. „Пѣкатѣлѣ Іздїї с'а скpїсѣ їн стїлнї де фїepѣ, ши їн neатpѣ де діамантѣ сѣлїндѣ пpесте їнїмїле лopѣ.“^α) Чї даp' кѣ че кїнѣ ної аштенѣмѣ ка сѣ се штеаргѣ ачeеа че este скpїсѣ пpе стїлуѣ де фїepѣ, ши пpе neатpѣ де діамантѣ? Нѣ се ва штеpѣе їн вeакѣ. Маї бїptosѣ пeнтpѣ кѣ а зїсѣ пѣстepнїкѣлѣ ши слѣ вїтѣлѣ Дѣмнезеѣ пpїн гѣpа пpоорокѣлїї Ісаїа ла Канѣ 3, зїкїндѣ: „Стѣпїнѣлѣ Domнѣ ва лeпѣда дїн Іepusalїmѣ ши дїн Ізда, пpе жѣдекѣтopѣ, пpе

^α Ачeаста нѣ с'а афлѣтѣ.

проорокѣ, ши пре доmnѣ.“*α*) Pentрѣ ної зиче ши фиѣлѣ лаї Bокip проорокѣлѣ ла Капѣ 3. а кърѣѣ лѣї. „Fi-ворѣ фиї лѣї Israїл фърѣ Domnѣ, ши фърѣ de леѣе.“*β*) Ної штимѣ, стѣпнѣлѣ меѣ, кѣм кѣ din ѣнченѣлѣ лѣмїї ера оаре-каре оаменї ши сfinѣї ѣnainteа лѣї Dѣmnezeѣ, ши ла ѣнченѣлѣ ера виаѣа лорѣ ѣndѣлѣngаѣ, преkѣм а лѣї Matѣsа-ла, а лѣї Epoch, ши а алтора. Ёnsѣ а nimenѣї d'ѣntr'ачешtia n'а лѣнѣїтѣ Dѣmnezeѣ виаѣа преste о миѣѣ de аnї. Iар ної зичемѣ ѣнtre ної, кѣм кѣ Messia, адикѣ Xpistos челѣ фърѣдѣїтѣ ноѣ, s'а nѣskѣлѣ ѣn Bавїлон ne времеа ровїеї чеї de шеапte-zѣчї de аnї. Dar' времеа noastrѣ este акѣм de о миѣѣ ши чїнчї sѣte de аnї, ши мїнчїзна а-чѣаста, iар nѣ проорочїе, нїчї kѣ о sokoteалѣ nѣ пѣтемѣ сѣ о ѣнтрїмѣ, ши kѣ toate ачѣстѣа о зичемѣ, ши о адеверїмѣ ла адѣнѣрїле noastrѣ, ѣnde

α „Iаѣ стѣпнѣлѣ Domnѣлѣ Savaot ва лѣнѣа din Iерѣsаlїm ши din Isdѣа пре челѣ таѣе, ши пре чеа таѣе тѣрїа нїнїї, ши пѣтеѣа аѣї, пре зрїашѣлѣ ши пре челѣ таѣе, ши пре омѣлѣ рѣзѣоїnikѣ, ши пре жѣдѣкѣторѣлѣ, ши пре проорокѣлѣ, ши пре sokotїторѣлѣ, челѣ kѣ sokoteалѣ, ши пре вѣрѣвѣлѣ, ши пре кѣпѣtenїа преste чїнчї-zѣчї, ши пре sѣtнїкѣлѣ челѣ мїнѣnatѣ, ши пре maї mare-ле мѣштерѣ de лѣmnѣ челѣ ѣstѣѣ, ши пре askѣлѣтѣторѣлѣ челѣ ѣndѣлѣntѣ.“ Капѣ 3.

β „Пре Oсиѣ зиче фиѣ а лѣї Bокip. Кѣчї елѣ Кап. 3. Stix 4. зиче Pentрѣ кѣ ѣn mѣлѣ зїлѣ ворѣ шѣдеа фиї лѣї Israїл, неfїndѣ ѣмѣратѣ, нїчї domnѣ, нїчї жѣртѣѣ, нїчї жѣртѣелнїкѣ, нїчї прео-ѣїе, нїчї арѣѣтѣорѣ.“

nimeni din ceї streini nє se impreznє kє noї. **Či askъltъ inвѣдъtъpa чеa de обште a kreпtini-
лорѣ, че este întemeiatъ preste Psalmѣ 86. „În
Sion va zичe omѣ, ши omѣ s'a nъskъtѣ inтp'insa,
ши ачеста este чeлѣ че a întemeiatѣ pre dinsa.“**α)**
Ла ачесте кѣvinte кѣ нѣмеле четъдii нѣмеште pre
стъпiна Maria, ши зиче, кѣм кѣ omѣ s'a nъskъtѣ
inтp'insa, ши нѣ зиче кѣtape Israїlteaнѣ, саѣ кѣ-
tape, ка сѣ кѣпoштi, кѣм кѣ fiлѣ Mariеi n'a
fostѣ niчi odatъ in koапca вре знѣ omѣ. Ши ла
a 2-a kapte a impъpaдilорѣ apatъ Dѣmnezeѣ de
faгъ zikindѣ кѣtre David: „Kind se vorѣ plini
zilеле тале, ши веї addormi кѣ пъpиндii тѣi, pī-
dika-воїѣ semiнца та дѣпъ tine, kape ва еши din
пiнтечеле тѣѣ, ши еѣ воїѣ fi лѣi tatъ, ши елѣ imi
ва fi mie fiл.“**β)** Însъ, стъпiнѣлѣ меѣ, нѣ este кѣ
пѣтiнцъ a еши вре odatъ чiнева din пiнтечеле та-
тѣлѣ сѣѣ, iar ачeasta a zis-o atitѣ de кѣpatѣ ка
сѣ apate кѣ, Xpistos нѣ epa сѣ se зѣmислeaskъ
in мѣере prin semiнца че kade din koапсъ de
бъpbatѣ, преkѣм чеї-'л-алцi oameнi, atitѣ ачeїа
че se тpагѣ din David, kitѣ ши ачeїа че se тpагѣ**

a „Maika Sionълѣ ва зиче omълѣ, ши omълѣ s'a nъskъtѣ inтp'insa,
ши елѣ аѣ întemeiatѣ pre dinsa.“ Psalmѣ 86. Stix 5.

β „Ши ва fi, daka se vorѣ plini zilеле тале, ши веї adormi кѣ
пъpиндii тѣi, ши воїѣ pidika semiнца та дѣпъ tine, kape ва
fi din пiнтечеле тѣѣ, ши воїѣ гѣti impъpѣdia лѣi.“ Kapѣ 7. Ши
iapъши зиче: Eѣ воїѣ fi лѣi tatъ ши елѣ imi ва fi mie fiл.

dintp'алдii. Зи́че Дѣмнезеѣ ши prin гѣра лѣи Da-
vid ла Psalmѣ 109. „Din nîntече mai'nainte de
лѣчеафѣрѣ тѣ-амѣ нѣскѣтѣ.“ Ка кѣм арѣ fi zisѣ
пѣтерникѣлѣ ши слѣвитѣлѣ Дѣмнезеѣ pentрѣ Хри-
stosѣлѣ лѣи кѣ din воинѣа лѣи, kape este Дѣхѣлѣ
sfintѣ.α), 'лѣ а нѣскѣтѣ пре елѣ, iar нѣ л'а skosѣ
din сѣмѣнѣцѣ, zikîndѣ din nîntече, pentрѣ кѣ Хри-
stos, afarѣ din fireaska обичѣнѣнѣцѣ, с'а нѣскѣтѣ
din nîntече фѣрѣ de semѣнѣцѣ бѣрѣбѣteaskѣ. Ши
ачеаста este ѣмвѣдѣтѣра чеа адевѣратѣ а крешти-
нилорѣ, kapea нѣ интѣрѣ ѣн капетеле noastre, ши
pentрѣ ачеаа ni се ѣнтѣмплѣ asta' че ni сѣ ѣн-
тѣмплѣ. Skpie ѣмпрежѣрѣ ши проорокѣлѣ David,
кѣм кѣ кѣ ачестамѣ kinѣ ва сѣ се naskѣ Хри-
stos, zikîndѣ ла Psalmѣ 131. „Жѣратѣ-с'а Dom-
nѣлѣ лѣи David кѣ адеверѣнѣцѣ, din podѣлѣ нѣн-
течелѣи тѣѣ воѣнѣ пѣне preste skazнѣлѣ тѣѣ.“β) Ёнсѣ
а лѣи Дѣмнезеѣ sîntemѣ.

α) Дѣхѣлѣ sfintѣ este знѣлѣ din челле треѣ Inostassрѣ алле преа sfin-
teї Treimѣи, de o fiinѣцѣ, ши ѣмпрежѣнѣ фѣрѣ de ѣнченѣтѣ, ши
ѣмпрежѣнѣ вечѣникѣ Татѣлѣ. Pentрѣ ачеаа нѣ се зи́че воинѣцѣ а
лѣи Дѣмнезеѣ, чи фадѣ, ши зна din челле треѣ Inostassрѣ.

β) „Жѣратѣ-с'а Domnѣлѣ лѣи David кѣ адеверѣнѣцѣ, ши нѣ се ва ле-
пѣда de dînsa. Psalmѣ 131. ши ч. л.

КАПѢ алѢ 27-ЛЕА.

Kibzindš adsue oape-kape ksvinte din alle Sarakinilorš pentps Iisss, ši pentps Maria msma lši

Къ адеврѣтѣ, стѣпнѣлѣ меѣ, крештинїи нѣ пѣнѣ ѡнаинте ла ної чеме че зикѣ де кѣтре Саракинї, маї алесѣ чеме че ѡмвацѣ Алкоранѣлѣ ши ѡмвѣцѣтрїме лѣї, штииндѣ кѣ ної нѣ ле прїимимѣ, прекѣм нїчї еї нѣ ле прїимескѣ. Їнсѣ де лѣ-арѣ фї пѣсѣ ѡнаинте супре остенеала ноастрѣ, ши супре ѡнтѣрїпеа чемлорѣ че кредѣ, де арѣ фї пѣсѣ ѡнаинте зикѣ ачеллеа че зикѣ Саракиненїи пентрѣ Iisss ши пентрѣ ferichita Maria; пентрѣ кѣ тоцї ачештїа зикѣ: кѣм кѣ ачеста ера Messia ачела, пентрѣ кѣре аѣ зисѣ маї'наинте, кѣм кѣ ва сѣ вїе, пре кареле ѡлѣ пѣнѣ маї'наинте дѣпѣ пѣмѣрѣлѣ пеамѣрїлорѣ Dsmnezevlї лорѣ лѣї Моамет. Fїиндѣ кѣ мѣрѣтрїsesкѣ, кѣм кѣ пѣрїнцїи лѣї Моамет ераѣ ѡнкїнѣторї де ѡдолї ши вїклевї, ши дїн семїнцїа слѣжнїчїи Агар. Desупре алѣ парте зикѣ їарѣшї, кѣм кѣ Messia ера фїлѣлѣ лѣї Isaak ши алѣ проорочїлорѣ, ши алѣ дрепцїлорѣ дѣпѣ дреанѣтѣ кѣрѣереа пеамѣлѣї пїнѣ ла ferichita fechioarѣ Maria мѣма лѣї. Іар' пентрѣ Maria аша зїче алкоранѣлѣ: А зисѣ ѡнѣрѣлѣ Гаврїїл кѣтре Maria, чеа дїн семїнцїа лѣї Adamar: о Марїѣ, Dsmnezeѣ пре тїне тѣа алесѣ ши тѣа ѡнвѣцѣтѣ дарѣ,

mi tã a cinstitã mãi mãltã dekãtã toate mãierile
 алле тãтлорã veакърлорã, mi tãa пãсã ka o miz-
 лочире позã, kape desparte пре оаменii чеi пã-
 мъnteni mi пре ãнцериi лãi Dãmnezeã ãn Raãlã
 desfãтpãi. Mãi zikã тоãi Sarakiniã, kã Xristos,
 adikã Messia, авеа пãтере de ла Dãmnezeã сã fakã
 minãni, сã тãмãдãiaskã тоатã nenãtingã mi боала,
 сã goneaskã драчii, mi сã ãnvieze морцii, mi kã
 шtia toate askãнсãриле inimilorã, mi kredã ei,
 kãм kã Iisãs a fãkãtã toate minãниле че апатã
 Евангелиа. Ши ачеаста kãpatã o мъртãpãisemte
 Алкоранãлã ла Канãлã че s'a zisã mã'nainte,
 аколо ãнде zиче kãм kã Messia шtia, mi шtie to-
 ate, mi ãнсãшã askãнсãриле inimilorã. De ачеа
 iатã mi kãvintеле лãi Moamet. Шtia Isã, a-
 dikã Iisãs, тоатã kãrtea mi тоатã шtiingã, mi
 тоатã леңеа лãi Moisi, mi чеаа че тоãi mãnka mi
 беа ãn kasele лорã, mi чеаа че пãнеа ãn komo-
 риле лорã. Osebitã mãi zikã pentrã Xristos, adi-
 kã pentrã Messia, kãм kã kãnd epa ãn лãmea а-
 чеаста, defãima богãциле mi лепãда desfãтpãле
 чеме тpãнешii, mi пã авеа цiiторi, kãpele sãntã
 пpичина пãkatãлãi mi а пãaskãлтpãi; ашижде-
 pea се zиче ла алкоранã евангелическãлã ачела
 kãvintã алã лãi Mateã 8. „Вãлпиле аã vizãниi, mi
 пасãриле черãлãi кããвpãi.“ Ши ачестеа toate мã-
 кар' kã sãntã de фãцã мъртãpãi ãmprotiva челлорã
 че ле грãiesкã; dap sãntã ãntokmite kã чеме zise

de kǝtpe проорочї pentrǝ intǝia venipe a Messieї, prekǝm din чeмe че s'aǝ zisǝ este лǝкрǝ вǝditǝ. Маї zikǝ ла Алкоранǝ, кǝм кǝ Isa, adikǝ Iisǝs Xristos, este кǝвїнтǝлǝ лǝї Dǝmnezeǝ ши totǝ кǝвїнтǝлǝ лǝї Dǝmnezeǝ este Iisǝs Xristos. Ши кǝтpe Sapakinї este ачeasta маї ʒнǝ нǝме osebїtǝ їntp'ʒнǝ кїпǝ ка ачeла, їн кїтǝ алǝ омǝ нимenea нǝ se нǝмеште кǝ нǝмeлe ачeста Iisǝs, кǝрǝїа eї її zikǝ Isa. Dpentrǝ ачeea a zisǝ Dǝmnezeǝ кǝтpe Isa, eǝ sїntǝ їndestǝлapea ta, eǝ tǝ амǝ їнтǝлцатǝ пїпǝ ла mine, ши te воїʒ кǝрǝїи de кǝтpe чeї nekpedїнчїошї. Dечї sokoteште, стǝ-пїнǝлǝ меǝ, кǝ жїдовїї pentrǝ робїа че аǝ sǝffe- pitǝ акǝм о мїїʒ de анї sїntǝ foapte пǝїїнї, ас- емǝпїндǝ-se кǝ чeмe-'л-алте neамǝрї, de вре- me че Sapakinїї s'aǝ їmmǝлцїтǝ, ши se адаогǝ їн toate зїлмeлe, преkǝм ши neамǝлǝ лǝї Xristos а ʒмплǝтǝ тоатǝ лǝмeа; iar' ної nǝамǝ pisїnitǝ de ла Domнǝлǝ Dǝmnezeǝлǝ nostrǝ, ши sїntemǝ pretǝndenea пǝїїнї ка Pǝввїн, кїнд зїче: „Nǝ te веї адаоџe ши ч. л.“* Ши ної їнкǝ нїчї ne адаогǝтǝ, нїчї проkonsїmǝ, iar' ачештїа, кǝрора sїntemǝ ної врǝжташї, se адаогǝ preste тоate neамǝрїлe. Ши пǝрǝpea стǝ їмпротїва noastrǝ тǝртǝрїа чeмлорǝ мǝлцї, adikǝ тǝртǝрїа крештї- нїлорǝ, ши алкоранǝлǝ Sapakinїлорǝ, ши Еванге- лїа лǝї Xristos, ла карeлe нǝ воїмǝ сǝ ne sǝп-

* Pentrǝ Pǝввїн а zisǝ Іакoв: „Сǝ нǝ їерџї.“ Фачeрeа Канǝ 49
Stїхǝ 4-

пзнемѣ. Ши sokoteала адикъ Алкоранълѣ син-
 гърѣ întrѣ dinsa нѣ аре ниčí о пѣтере, iar' дѣпъ
 ачѣеа, че се vede ла тълмъчѣреа лѣ поате съ фѣ
 вѣдитъ мъртѣрѣе. Дар' оаре че vomѣ зѣче пен-
 трѣ леѣеа крештинѣлорѣ, zikîndѣ къ Xristos este?
 ниčí знѣ лѣкрѣ нѣ este întrѣ dînsълѣ împotiva
 проорочѣлорѣ ши проорочѣилорѣ dekîtѣ este о
 desълшѣре а тѣтълорѣ проорочѣлорѣ ши împlinѣреа
 тѣтълорѣ челлорѣ че се кѣпрîndѣ îн леѣе, прекѣм
 араѣ îнвѣцътѣра Крештинѣлорѣ. Drentѣ ачѣеа,
 стъпîндѣлѣ меѣ, pentрѣ ачѣсте îndoipî, ла tine а-
 лѣргѣ, ши kîtѣ pentрѣ челле đ'întîix алле поа-
 stre îndoipî, пре кареле лѣамѣ лѣатѣ din însълшî
 мъртѣрѣа Алкоранълѣ, штîѣ къ маî ла нимикѣ
 н'амѣ грешитѣ, маî vîptosѣ fiindѣ-къ штîî челѣ
 Arabîceskѣ. Къčí къ адевърѣтѣ, Moamet ачѣста,
 кареле s'a zisѣ пе sine маî'nainte проорокѣ ши
 îнѣрѣ алѣ лѣ Dъмнезеѣ înainteа лѣ Dъмнезеѣ,
 ка знѣ омѣ foarte стрикатѣ ши neîмвѣцѣтѣ, а
 îмвѣцѣтѣ skрîнтѣра лѣ Dъмнезеѣ.

Finitѣ ши лѣ Dъмнезеѣ глорѣ.

ЛНCEMNAPE.

Къртичка ачеаста се vede къ а fostѣ askън-сѣ de жидовї престе дохъ сѣте ши trei-zeci de ані, каре динт'ачеаста се семѣемте къ daskъ-лѣлѣ ачеста Samxiа кареле а skpisѣ кѣтре Pavi Isaak, а zisѣ къ а трекѣтѣ нѣмаї о миѣ de ані din вpemea în каре с'аѣ pisinитѣ жидовїї, пентрѣ къ аѣ fostѣ лѣатѣ în стѣпнipe Titѣ sfinta четате. Деѣ се vede къ, индатѣ дѣиѣ ачеї о миѣ de ані аї робїей ши аї pisinipїї жидовїлорѣ, с'аѣ skpisѣ картеа ачеаста. Інѣ жидовїї възіндѣ-се пре si-neshї вїрѣїї de мѣртѣрїле проорочїлорѣ челе foarte арѣтате, аѣ askънсѣ инт'атїта вpeme картеа ачеаста, ка сѣ нѣ сѣ мѣстpe de кѣтре кpe-dinчїошїї кpeштїнї, prin челе че се кѣпрїндѣ ин-тp'їнса. Дpентѣ ачееа с'а тѣлмѣчїтѣ ла анії de ла Xpistos о миѣ патрѣ сѣте.

Таблѣ де матеріе.

КАПѢ 1-їѣ.	<u>Пага.</u>
Пентрѣ че жидовїї сїнтѣ сѣѣ дѣмнезеїаска зрїе	19
КАПѢ 2.	
Аратѣ къ пентрѣ оаре-каре греѣ пѣкатѣ интрѣ ка- реле се афлѣ сїнтѣ писинїгї, шї мѣстрѣ пазе леїї че се афлѣ де дїншїї	22
КАПѢ 3.	
Кѣ че кѣвїнтѣ тоатѣ пазе леїї жидовеаскѣ нѣ есте вїне прїїмїтѣ ла Дѣмнезеѣ пентрѣ пѣкатѣ лорѣ	24
КАПѢ 4.	
Аратѣ де фацѣ къ Жидовїї сїнтѣ орвї	27
КАПѢ 5.	
Кѣ Жидовїї їншеалѣ пре алїї шї пре їнсѣшї еї	28
КАПѢ 6.	
Оаре, каре сѣ фе пѣкатѣ ачела, пентрѣ каре Жї- довїї се афлѣ їнтр'ачеастѣ ровїе	32
КАПѢ 7.	
Кѣ дрептѣ лїсѣс Дѣмнезеїѣ хрїстїанїлорѣ гѣрѣ дреп- тате с'а вїндѣтѣ	35
КАПѢ 8.	
Кѣ че кїнѣ с'а хвїсѣ Хрїстос, с'аѣ писинїтѣ Жидовїї дѣпрѣ проорочїа лѣї Даниїл	39
КАПѢ 9.	
Кѣ дохѣ сїнтѣ венїрїле лѣї Хрїстос	42

КАПЎ 10.

Pentru cea dintâi venire a lui Xristos 43

КАПЎ 11.

Pentru a doua venire a lui Xristos, mi kь atьnчi
va жьdeka kь пьtere 49

КАПЎ 12.

Pentru inьлдarea lui Xristos 51

КАПЎ 13.

Inkь mai vьptosь aratь pre cea kь trьnxль inьлда-
rea lui Xristos 55

КАПЎ 14.

Pentru orvirea жидовлорь kapii n'aь kpezьtь niчi aь
inцеллесь kь Xristos a venitь. 62

КАПЎ 15.

Kь че kinь проорочи аь vestiль mai'ainte pentru cea
kьtre Xristos nekredingь mi orvirea жидовлорь. 64

BCU Cluj (Aspirant City Library Cluj)

КАПЎ 16.

Aratь лепьдarea жидовлорь pentru nekredingьa лорь
mi алецerea neamьрилорь pentru kredingьa лорь. 68

КАПЎ 17.

Pentru invierea neamьрилорь mi жьдереa жидовлорь,
prekьm mi la Kavьль чельь srmьторь vomь
vedea. 74

КАПЎ 18.

Kь че kinь neamьриле inviindь prin kredingь kьratь
mi kь skьmьtate пьzesкь лецеа чеa повь. . . 76

КАПЎ 19.

Pentru алецerea apostоллорь in локьль проорочи-
лорь. 78

КАПЎ 20.

Pentru лепьдarea жертвеi жидовештi, mi алецerea
тайнеi Xristianлорь. 87

КАПЃ. 21.

Къ Dsmnezeŝ a лепъdatŝ postъpиле sѣмвeteї, шї жерт-
веле жїдовїлорŝ, шї a alesŝ пре алле Христїа-
нїлорŝ. 94

КАПЃ 22.

Аратъ лепъdarea sїnagogeї шї алецереа вїсерїчїї прїн
кѣвїнтѣлŝ че s'a zїsŝ de Domnѣлŝ кътре Ре-
века. 98

КАПЃ 23.

Аратъ пре ачееашї прїн кѣвїнтеле проорокѣлѣ Ма-
лахїа. 99

КАПЃ 24.

Къ кънтареа Христїанїлорŝ este прїїмїтъ лѣї Dsm-
nezeŝ. 104

КАПЃ 25.

Къ жїдовїї фъръ кѣвїнтŝ мѣстръ кънтареа Христїанїлорŝ, 107

КАПЃ 26.

Їнтрѣ каре аратъ депъртареа жїдовїлорŝ де ла Dsm-
nezeŝ. 111

КАПЃ 27.

Semsїndŝ адъче не зртъ оаре-каре зїчерї дїн алле
Sarakїнїлорŝ центрѣ Іїssѣс шї Марїа мѣта лѣї. 116